

Vlaams
Parlement

stuk **1553** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 29 maart 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van diverse bepalingen
van het decreet van 7 mei 2004
betreffende de materiële organisatie
en werking van de erkende erediensen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet d.d. 18 november 2011	27
Advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken	51
Voorontwerp van decreet d.d. 20 januari 2012	63
Advies van de Raad van State	87
Ontwerp van decreet	103

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemene toelichting

1.1. *Algemene situering*

Het Vlaams Eredienstendecreet (7 mei 2004 – BS 6 september 2004) kwam tot stand na de zogenaamde Lambermontakkoorden en de daaruit volgende bijzondere wet van 13 juli 2001 die de bevoegdheid inzake de lokale en provinciale besturen (inclusief de eredienstbesturen) heeft geregionaliseerd. Dat decreet heeft de werking van de Vlaamse besturen van de eredienst grondig gemoderniseerd. Het bijzonder toezicht op deze besturen werd sterk afgebouwd en grotendeels vervangen door algemeen toezicht, waarbij het zwaartepunt gelegd werd bij het bestuur dat rechtstreeks (financieel) betrokken is, namelijk de gemeente (voor de rooms-katholieke kerkfabrieken, de protestantse kerkgemeenten, de anglicaanse kerkfabrieken en de israëlitische gemeenten) of de provincie (voor de kathedrale en orthodoxe kerkfabrieken en de islamitische gemeenschappen). Er werd een nieuwe financiële regeling ingevoerd, vertrekkende vanuit een meerjarenplan dat gekoppeld is aan de gemeentelijke (en provinciale) bestuursperiode. Centraal in de hervorming staat het centraal (kerk-)bestuur, dat als aanspreekpunt voor de gemeente of provincie moet dienen en een coördinerende en communicatieve taak heeft.

Met de voorliggende wijzigingen wil de Vlaamse Regering niet tornen aan de algemene uitgangspunten en principes van dit nog relatief jonge Eredienstendecreet. Het is in tegendeel de bedoeling om die verder te versterken. De keuze om de nadruk bij het lokale overleg te leggen wordt in deze wijzigingen verder ondersteund, om dat lokale overleg alle kansen te geven.

Een van de belangrijke uitdagingen voor de besturen van de eredienst, in het bijzonder voor de rooms-katholieke kerkfabrieken, is het beheer van het kerkelijke openbare patrimonium. Een groot deel van de uitgaven van de kerkfabrieken hebben betrekking op het onderhoud (en de restauratie of renovatie) van dat patrimonium. Door de ontkerkelijking in de maatschappij is er echter een groeiende discrepantie ontstaan tussen het rijke aanbod aan parochiekerken en het gebruik van die gebouwen voor de eredienst. Het Vlaanderen van vandaag staat voor de uitdaging om dat patrimonium, met naast zijn intrinsieke religieuze betekenis ook vaak een grote architecturale en cultuurhistorische waarde, veilig te stellen voor de toekomst. De Vlaamse Regering is van oordeel dat dit moet gebeuren met respect voor de historisch gegroeide werkelijkheid, maar ook met de nodige realiteitszin en met veel creativiteit.

Om oplossingen te zoeken werd in juli 2010 een studiedag georganiseerd met alle belanghebbenden. In opvolging van die studiedag werden drie werkgroepen opgericht met als opdracht het formuleren van concrete beleidsaanbevelingen. De werkgroepen hebben hun werkzaamheden afgerond op 8 april 2011, met de overhandiging van hun verslag 'Parochiekerken in Vlaanderen'. Op basis hiervan keurde de Vlaamse Regering op 24 juni 2011 de conceptnota 'Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk' goed. In die conceptnota wordt aangegeven welke wijzigingen de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement zal voorstellen als reactie op de aanbevelingen van de werkgroepen. Een groot deel van de voorliggende wijzigingen vindt zijn oorsprong in de zoektocht naar oplossingen voor de uitdagingen van de parochiekerken in Vlaanderen.

In dit ontwerp van decreet worden evenwel niet alle aanbevelingen van die werkgroepen overgenomen, zoals de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken opmerkt (zie hierna, hoofdstuk 2). De verplichting voor de kerkraadsleden om ingeschreven te zijn in de bevolkingsregisters van de gemeente van de gebiedsomschrijving van de parochie wordt niet geschrapt, ondanks de aanbeveling in die zin, omdat een dergelijke wijziging voor de andere

erediensten dan de rooms-katholieke erg complex is (omdat daar naast passief stemrecht ook actief stemrecht geregeld is). Bovendien lijkt het vanuit democratisch oogpunt verdedigbaar om te blijven eisen dat de kerkraadsleden een band hebben met het gemeentebestuur dat uiteindelijk moet tussenkomen in de eventuele tekorten.

Ook de aanbeveling om een aansprakelijkheidsregeling op te nemen voor de leden van de bestuursorganen van de besturen van de eredienst wordt niet gevolgd. De rechtspraak op dit vlak evolueert. Op dit ogenblik lijkt een decretale regeling op dit punt niet noodzakelijk of wenselijk. Hetzelfde geldt voor de aanbeveling om een tuchtprocedure uit te werken.

Ten slotte wordt in dit ontwerp van decreet, ondanks de aanbeveling in die zin, de duur van het mandaat van het centraal bestuur niet verlengd van drie naar zes jaar. De uitbreiding van de bevoegdheden van het centraal bestuur maakt het noodzakelijk dat de nodige waarborgen voor de representativiteit van dat orgaan worden ingebouwd. Een driejaarlijkse democratische vernieuwing biedt die waarborg. Uiteraard kan het zittend bestuur wel worden herkozen, zodat de nodige continuïteit kan worden verzekerd.

De Vlaamse Regering is daarnaast van oordeel dat, als het Eredienstendecreet wordt aangepast, dat decreet ook best op een aantal bijkomende punten wordt bijgestuurd. Uit de evaluatie van de toepassing van het decreet sinds 2005 is immers gebleken dat enkele bepalingen voor verbetering vatbaar zijn. In het voorliggende ontwerp van decreet worden die wijzigingen ook meegenomen.

Hoewel de aanleiding tot heel wat wijzigingen te vinden is in een uitdaging waarmee (bijna) alleen de rooms-katholieke eredienst wordt geconfronteerd, worden in het voorliggende ontwerp van decreet ook wijzigingen aangebracht aan de specifieke bepalingen voor de andere erkende erediensten. Behalve de correctie van enkele anomalieën in het decreet, worden deze erediensten echter geen dwingende verplichtingen opgelegd. Er wordt hen enkel de mogelijkheid geboden om facultatief gebruik te maken van de mogelijkheden die ook bij de rooms-katholieke eredienst werden ingeschreven.

1.2. Versterken van het lokale overleg

1.2.1. Versoepeling regeling lokale afspraken

Het lokale overleg tussen de besturen van de eredienst, al dan niet vertegenwoordigd door het centraal (kerk-)bestuur, enerzijds, en het gemeente- of provinciebestuur anderzijds, speelt een cruciale rol in het Eredienstendecreet. In dat overleg moeten de afspraken gemaakt worden over de planning van de besturen van de eredienst en over de praktische relaties tussen de verschillende actoren. Concreet kan het gaan over de precieze planning van de investeringen, over de samenwerking met gemeentelijk diensten, over het tijdstip en de wijze van uitbetaling van de toelage(n), over maximumbedragen voor bepaalde uitgaven enzovoort.

De wijze waarop die afspraken tot stand moeten komen is echter volgens de huidige bepalingen erg omslachtig. Elk afzonderlijk bestuur van de eredienst moet de afspraken die in het centraal bestuur gemaakt worden expliciet goedkeuren, als onderdeel van het meerjarenplan. Dat is een tijdrovende procedure, die eigenlijk overbodig is als de verstandhouding tussen de verschillende betrokkenen goed is. Anderzijds kunnen de afspraken die gemaakt worden tussen het centraal bestuur en de gemeente (of provincie) nu op elk moment worden geblokkeerd door de weigering van één van de betrokken besturen van de eredienst om die afspraken goed te keuren. Het centraal bestuur staat in die situatie met lege handen.

In het decreet wordt nu ingeschreven dat het centraal bestuur afspraken kan maken namens de betrokken besturen van de eredienst en dat die afspraken in principe bindend

zijn. Ze moeten dus niet meer telkens expliciet worden goedgekeurd door de afzonderlijke besturen (en maken ook geen deel meer uit van het meerjarenplan). Het blijft wel de bedoeling dat die afspraken in een goede verstandhouding tot stand komen en dat het centraal bestuur niet blindweg afspraken oplegt aan de betrokken besturen van de eredienst. Daarom wordt een beroepsmogelijkheid ingebouwd bij de provinciegouverneur. Een bestuur van de eredienst dat echt niet akkoord kan gaan met de gemaakte afspraken, kan zich op die wijze verweren. Waar er geen discussie is, is er daarentegen geen goedkeuringsprocedure meer nodig. Dat moet het mogelijk maken om op een veel soepelere wijze tot werkbare afspraken te komen, in functie van de lokale situatie.

Voor die nieuwe werkwijze is het wel noodzakelijk dat elk bestuur van de eredienst op de hoogte is van wat er in het overleg tussen het centraal bestuur en de gemeente (of provincie) wordt besproken, zodat het indien nodig signalen kan geven over knelpunten. Daarom wordt de rapportering van het centraal bestuur naar de besturen van de eredienst die het vertegenwoordigt nu ook verplicht in het decreet ingeschreven.

1.2.2. Meer lokale beslissingen

Het Eredienstendecreet heeft de lokale besturen verregaand geresponsabiliseerd. Het bijzondere toezicht op besturen van de eredienst werd sterk afgebouwd en grotendeels vervangen door algemeen toezicht, waarbij het zwaartepunt gelegd werd bij het bestuur dat rechtstreeks (financieel) betrokken is. In de voorliggende wijzigingen wordt de nadruk nog meer gelegd op lokale besluitvorming, met een verdere beperking van de tussenkomst van de provinciegouverneurs tot de echte betwistingen.

In de procedure met betrekking tot het meerjarenplan van de kerkfabrieken worden de bevoegdheden van de gemeenteraad uitgebreid. Waar die in de bestaande tekst de meerjarenplannen enkel kon goedkeuren of niet-goedkeuren, wordt het nu ook mogelijk gemaakt de meerjarenplannen aan te passen aan wat in het overleg werd besproken. Hiermee wordt het belang van dat overleg opnieuw versterkt. Tegen de beslissing van de gemeenteraad kan beroep worden aangetekend bij de provinciegouverneur. Het is dus niet langer zo dat elke niet-goedkeuring ertoe leidt dat het meerjarenplan wordt voorgelegd aan de provinciegouverneur: er moet een expliciet beroep worden ingediend. Daardoor moet de provinciegouverneur zich enkel uitspreken als er sprake is van een echte betwisting en gaat er niet nodeloos tijd verloren, die nuttiger besteed had kunnen worden aan bijkomend overleg en het zoeken naar oplossingen.

De jaarrekeningen worden nog steeds goedgekeurd door de provinciegouverneurs, naar analogie met de regeling voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. De gemeente- (of provincie-)raad brengt wel een advies uit bij de jaarrekening. In de voorliggende wijziging worden de data die daarvoor gelden aangepast om de timing beter werkbaar te maken voor de gemeentebesturen.

1.2.3. Gemeentegrensoverschrijdende besturen

Het Eredienstendecreet heeft ook het overleg gestroomlijnd voor de besturen van de eredienst waarvan het werkingsgebied zich uitstrekt over meer dan een gemeente. De gemeente waar het hoofdgebouw van de eredienst zich bevindt, oefent de in het decreet opgenomen gemeentelijke bevoegdheden uit.

In de voorliggende wijzigingen wordt de verantwoordelijkheid van die 'hoofdgemeente' tegenover de andere betrokken gemeentebesturen verduidelijkt. Het is niet de bedoeling om afbreuk te doen aan de administratieve vereenvoudiging die op dit punt gerealiseerd werd door slechts één gemeente als aanspreekpunt te behouden. Wel moeten deze nieuwe bepalingen voorkomen dat een 'bijgemeente' met verplichtingen tegenover een bestuur van de eredienst wordt geconfronteerd zonder dat ze betrokken geweest is bij het vooraf-

gaand overleg en zonder dat ze problemen of bemerkingen heeft kunnen signaleren. Er wordt ook een sanctie ingeschreven voor het niet naleven van deze verplichtingen. Als de hoofdgemeente de bijgemeenten niet betreft in het overleg en niet informeert, vallen alle verplichtingen tegenover het betrokken bestuur van de eredienst integraal ten laste van die hoofdgemeente. Door de wijziging van de formulering van de artikelen over het meerjarenplan wordt het ook mogelijk gemaakt dat een bijgemeente beroep aantekent tegen een beslissing van de gemeenteraad van de hoofdgemeente of een beslissing van de provinciegouverneur.

1.3. Versterken van de centrale besturen

1.3.1. Meer centrale kerkbesturen

Het Eredienstendecreet heeft centrale (kerk-)besturen laten oprichten om de communicatie en de coördinatie op gemeentelijk niveau te stimuleren. De oprichting van een dergelijk centraal bestuur is verplicht vanaf vier besturen van eenzelfde eredienst in eenzelfde gemeente (of provincie voor de erediensten die op provinciaal niveau erkend worden). In dit ontwerp van decreet wordt die verplichting voor de rooms-katholieke eredienst uitgebreid tot de situaties waarin er slechts twee of drie kerkfabrieken zijn. Ook in die gevallen is een uniek aanspreekpunt en een onderlinge coördinatie wenselijk. In de gemeenten waar er slechts één kerkfabriek is heeft de oprichting van een centraal kerkbestuur uiteraard geen zin.

Om praktische problemen bij de uitvoering van deze bepaling te voorkomen, wordt ervoor gekozen om deze wijziging pas in werking te laten treden op 1 april 2014. Daardoor kan die oprichting samenvallen met de gedeeltelijke vernieuwing van de betrokken kerkraden.

De uitbreiding van de verplichting om een centraal bestuur op te richten wordt enkel opgelegd voor de rooms-katholieke eredienst. De situatie van de rooms-katholieke eredienst in Vlaanderen is voldoende verschillend van die van de andere erediensten. Dat verschil rechtvaardigt de verschillende behandeling. Wel wordt voor die andere erkende erediensten de mogelijkheid ingeschreven om ook een centraal bestuur op te richten, na machtiging door de Vlaamse Regering, waar er geen vier betrokken besturen zijn. Zo kunnen zij desgewenst, waar dat aangewezen wordt geacht, ook gebruikmaken van de mogelijkheden die een centraal bestuur biedt. Dat is echter volledig facultatief.

1.3.2. Meer bevoegdheden voor de centrale besturen

In het voorliggende ontwerp worden ook de bevoegdheden van het centraal bestuur uitgebreid. Ook in de bestaande tekst was het de bedoeling dat de centrale besturen een coördinerende rol zouden opnemen. In de praktijk moeten we vaststellen dat die rol vaak niet wordt waargemaakt. Daarom wordt die coördinerende rol in de tekst van het decreet expliciet opgenomen en geconcretiseerd. Het centraal kerkbestuur is een cruciale factor in de ontwikkeling van een langetermijnvisie, onder meer op het beheer en het gebruik van de gebouwen van de eredienst in de gemeente.

Een tweede uitbreiding van de bevoegdheden van het centraal bestuur is het inschrijven van de mogelijkheid om overheidsopdrachten te delegeren aan het centraal bestuur. Als meerdere besturen van de eredienst een dergelijke delegatie doen voor een bepaalde overheidsopdracht moeten belangrijke efficiëntiewinsten kunnen worden gerealiseerd. Het centraal bestuur kan daarmee ook een veel concretere ondersteuning geven aan de besturen van de eredienst die het vertegenwoordigt.

Ten derde wordt ook de mogelijkheid ingeschreven dat een centraal bestuur personeel ter beschikking kan stellen van een bestuur van de eredienst. Ook hier is het de bedoeling

om tot efficiëntiewinsten te kunnen komen, gekoppeld aan volwaardigere takenpakketten voor de betrokken personeelsleden en de mogelijkheid om flexibel te werken.

1.4. *Verhogen van de rechtszekerheid*

In de voorliggende wijziging aan het decreet worden ondubbelzinnige regels ingeschreven voor de wijzigingen aan bestaande erkenningen van besturen van de eredienst. Het gaat dan om wijzigingen van de gebiedsomschrijving van een geloofsgemeenschap, de opheffing van de erkenning van een annexe-kerk of kapelanij of de samenvoeging van twee of meerdere erkende geloofsgemeenschappen. Zeker voor dat laatste is een sluitende regeling wenselijk, aangezien het samenvoegen van twee of meer geloofsgemeenschappen ook gevolgen heeft voor de bestaande publieke rechtspersonen (de bijhorende besturen van de eredienst) en hun patrimonium. De explicitering van de rechtsgevolgen in het decreet verhoogt de rechtszekerheid van dergelijke wijzigingen.

In het Eredienstendecreet werden de oude bepalingen, waarvan een aantal teruggaan tot het begin van de negentiende eeuw, opgeheven “voor de aangelegenheden die geregeld worden in het decreet”. Die opheffingsbepaling kan aanleiding geven tot rechtsonzekerheid, omdat niet altijd duidelijk is in hoeverre een oude bepaling te beschouwen is als een aangelegenheid die in het Eredienstendecreet geregeld wordt. Daarom worden die oude bepalingen nu expliciet opgeheven. De oude bepalingen die toch nog van belang zijn, worden hernomen in de tekst van het decreet zelf. Daardoor is de volledige organieke regelgeving voor de besturen van de eredienst voortaan te vinden in het Eredienstendecreet.

Een belangrijke oude bepaling die nog van kracht was uit het keizerlijk decreet van 30 december 1809 was het artikel dat de gemeentelijke verplichtingen ten opzichte van de besturen van de eredienst en de bedienaar van de eredienst bepaalde. Dat artikel wordt nu ook expliciet opgeheven, maar de verplichtingen worden in een gemoderniseerde vorm opgenomen in het Eredienstendecreet. Aan de fundamentele verplichtingen wordt niet geraakt, behalve wat betreft de sanctie voor de hoofdgemeente die haar verplichtingen ten opzichte van de bijgemeenten niet nakomt bij gemeentegrensoverschrijdende geloofsgemeenschappen. Ook wordt de beperking toegevoegd dat een gemeente- of provinciebestuur niet kan worden verplicht bij te dragen aan investeringen in gebouwen van de eredienst die geen eigendom zijn van een publieke rechtspersoon.

1.5. *Technische correcties*

1.5.1. *Legistieke zuiverheid*

Bij de voorliggende wijziging aan het Eredienstendecreet wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de legistieke zuiverheid van de regelgeving te verhogen. Daartoe wordt de regeling voor de betaling van de uitgaven die noodzakelijk zijn voor dwingende en onvoorziene omstandigheden ingeschreven in het decreet. Nu werd dit geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de erkende erediensten en van de centrale besturen van de erkende erediensten, met een omweg via de beheersregels van het bestuur van de eredienst. Eigenlijk is die koppeling aan de beheersregels niet wenselijk: als de omstandigheden ernaar zijn, moet elk bestuur de passende maatregelen kunnen nemen. Daarom wordt de regeling nu in het decreet ingeschreven.

Ook wat betreft de beoordeling van het budget wordt de tekst aangepast. De bestaande decreettekst is gefocust op de gemeentelijke bijdrage. In het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 worden de criteria duidelijker gesteld. Om de samenhang van de regelgeving te verhogen wordt daarom in het decreet ingeschreven dat de Vlaamse Regering de criteria vaststelt op basis waarvan beoordeeld wordt of een budget past in het goedgekeurde meerjarenplan en welke procedure dan moet worden gevolgd. In de exploi-

tatie blijft het bestaande criterium (de hoogte van de exploitatietoelage) wel in de decreet-tekst behouden.

Ten slotte werd ook het verbod op het beleggen in risicovolle financiële producten in het decreet ingeschreven, waar dat tot nog toe ook in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 werd bepaald.

1.5.2. Correctie anomalieën

Ten slotte worden in voorliggend ontwerp van decreet ook enkel anomalieën in de bestaande tekst gecorrigeerd. Daarbij wordt bepaald dat het advies van het representatief orgaan ook noodzakelijk is bij een budgetwijziging (en niet enkel bij het budget, zoals er nu staat) en worden kleine technische correcties aangebracht in de regeling voor de jaarrekening en de eindrekening. Er wordt de mogelijkheid tot stuiten van de termijn ingeschreven, ook bij de besluiten van voorzitter en secretaris (en niet enkel bij besluiten van de kerkraad en het centraal kerkbestuur, zoals er nu staat). De verkiezingen van de afgevaardigden van het centraal bestuur bij de niet-rooms-katholieke erkende erediensten wordt opnieuw geregeld, aangezien de bestaande regeling geen rekening hield met de mogelijkheid van nieuwe tussentijdse erkenningen en bovendien praktisch moeilijk toepasbaar was. De regeling voor de rechtsgedingen door het centraal kerkbestuur wordt aangevuld, naar analogie met wat gold voor de besturen van de eredienst.

2. Advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST)

VLABEST benadrukt dat het grondige proces dat werd gevolgd om tot het voorontwerp te komen, heeft geresulteerd in een evenwichtig voorontwerp dat kan rekenen op een ruime consensus op het veld. De behoudsgezinde aanpak bij de samenstelling van de werkgroepen en bij de keuze voor de scope van de onderwerpen heeft er volgens VLABEST toe geleid dat het eindresultaat weinig vernieuwend is.

Er is in het voorontwerp inderdaad geen sprake van een grondig herdenken van de hele regelgeving. Vanaf het begin van het proces is bewust gekozen voor een veeleer beperkte bijsturing, in nauw overleg met alle betrokkenen en vooral gericht op de echte praktische knelpunten. Het Eredienstendecreet is in werking getreden op 1 maart 2005 en de financiële bepalingen zijn pas sinds het boekjaar 2008 van kracht. Op dit ogenblik een fundamentele hervorming doorvoeren leek dan ook niet aangewezen. Daarom werd er nu bewust niet ingegaan op de vragen die VLABEST stelt over de koppeling tussen de besturen van de eredienst en de geloofsgemeenschappen, de relatie tot de regels voor de vrijzinnigheid (federale bevoegdheid), de zin van de koppeling van bepaalde erediensten aan gemeentebesturen en andere aan provinciebesturen en de positie van de andere erediensten tegenover de regeling die gebaseerd is op de vroegere regeling voor de rooms-katholieke erediensten.

VLABEST verklaart zich akkoord met de opgenomen doelstellingen, die beantwoorden aan een reële nood uit het veld en een belangrijke stap in de goede richting zijn. Toch betreurt de raad dat er geen ambitieuzere vernieuwing werd doorgevoerd.

Volgens VLABEST moet absoluut gestreefd worden naar een kerkfabriek per gemeente. In dit ontwerp is er daarvan geen sprake. Eén van de beleidsaanbevelingen van de werkgroepen die zich gebogen hebben over de Vlaamse parochiekerken was precies om geen verplichte fusie op te leggen. Wel worden in het ontwerp de voorwaarden gecreëerd om op een vlotte wijze erkende besturen op te heffen en samen te voegen, daar waar er lokaal vraag naar is. Ook de bepalingen die de positie van het centraal kerkbestuur versterken zullen op termijn een verdere rationalisering van het eredienstenlandschap in de hand werken. De ingrijpende hervorming waar VLABEST voorstander van is, strookt niet met de uitgangspunten vooropgesteld bij deze wijziging. Bovendien maken de koppeling met de

wedden van de bedienaars van de eredienst (via het samenwerkingsakkoord met de federale overheid) en de vraag hoe dit voor de andere erediensten dan de rooms-katholieke zou moeten worden vertaald, van een dergelijke verplichte fusie een erg complexe oefening.

Voorts is VLABEST van oordeel dat de overheid die financieel moet bijdragen het laatste woord moet hebben in de procedures. De financierende besturen hebben in het Eredienstendecreet van 7 mei 2004 een veel grotere rol gekregen in het goedkeuren van de financiële planning van de besturen van de eredienst en die rol wordt in dit ontwerp van decreet nog gevoelig uitgebreid. Dat een gemeentebestuur over de financieringsbijdrage of over de bestemming van een kerkgebouw niet het laatste woord heeft, is correct in die zin dat een kerkfabriek nog steeds beroep kan aantekenen bij de provinciegouverneur. Als er geen beroep wordt aangetekend heeft de gemeente wel het laatste woord (wat in de huidige regeling niet het geval was). Bovendien heeft de overheid het laatste woord, in de persoon van de provinciegouverneur.

Ten slotte stelt VLABEST vast dat niet alle aanbevelingen uit het verslag van de werkgroepen werden overgenomen. VLABEST geeft daarbij aan dat de argumentatie voor het volgen, of niet-volgen, van bepaalde aanbevelingen beter moet worden uitgeklaard in de memorie van toelichting. De motivering waarom bepaalde aanbevelingen niet werden gevolgd, werd toegevoegd aan het algemeen gedeelte van de memorie van toelichting.

3. Advies Raad van State

Op 14 februari 2012 bracht de afdeling Wetgeving van de Raad van State advies uit bij het voorontwerp van decreet (advies 50.868/3). In randnummer 3 van dat advies gaat de raad in op het belang van een aantal grondrechten in verband met erediensten, in het bijzonder de godsdienstvrijheid en het gelijkheidsbeginsel. De conclusie van deze passage is dat het “aan de stellers van het ontwerp en aan het Vlaams Parlement toe (komt) om op grond van relevante informatie, mede te verstrekken door de betrokken erediensten, tot een verantwoord oordeel te komen”.

Bij de totstandkoming van het Eredienstendecreet in 2004 heeft het Vlaams Parlement dezelfde inschatting moeten maken, met als eindconclusie, na uitgebreide consultatie van de representatieve organen van de verschillende erkende erediensten, dat het Eredienstendecreet geen onverantwoorde inmenging in de vrijheid van eredienst vormt. Aangezien aan de algemene uitgangspunten van het Eredienstendecreet niet geraakt wordt, is de Vlaamse Regering van oordeel dat hetzelfde geldt voor de nu voorgestelde wijzigingen. Het voorontwerp werd ook aan de representatieve organen van alle erkende erediensten bezorgd en geen daarvan heeft te kennen gegeven dat bepaalde wijzigingen naar hun aanvoelen in strijd zouden zijn met de godsdienstvrijheid of het gelijkheidsbeginsel.

Wat het gelijkheidsbeginsel betreft, heeft de Vlaamse Regering in dit ontwerp ook rekening willen houden met de fundamenteel verschillende situatie van de rooms-katholieke eredienst en de andere erkende erediensten in Vlaanderen. Daarom wordt voor de andere erediensten dan de rooms-katholieke niet de verplichting opgelegd om een centraal (kerk-)bestuur op te richten vanaf twee erkende geloofsgemeenschappen per gemeente (of provincie). Na machtiging door de Vlaamse Regering kunnen zij er wel zelf voor kiezen om een centraal bestuur op te richten. De Raad van State merkt op dat in dat geval alle bepalingen die daarop betrekking hebben wel dwingend van toepassing zijn. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de verschillen tussen de rooms-katholieke eredienst en de andere erediensten verantwoorden dat de oprichting van een centraal bestuur niet in dezelfde mate verplicht wordt gemaakt, maar dat, als er een centraal bestuur opgericht wordt, het wel noodzakelijk is dat dezelfde regels van toepassing zijn, opdat dat bestuur optimaal kan functioneren.

Naar aanleiding van de opmerkingen in het advies van de Raad van State werd de formulering van artikel 3, 5, 8 en 67 aangepast. Artikel 3 (artikel 4/1 van het Eredienstendecreet) bepaalt nu dat “de Vlaamse Regering de wijzigingen van de gebiedsomschrijvingen van de erkende parochie” erkent, in plaats van “de wijzigingen van de erkende parochies en hun gebiedsomschrijvingen”. De vroegere formulering suggereerde ten onrechte dat dit artikel ook betrekking kon hebben op andere wijzigingen dan wijzigingen van de gebiedsomschrijvingen. Artikel 5 (artikel 4/3 van het Eredienstendecreet) werd aangevuld met de bepaling dat het erkend representatief orgaan de betrokken kerkfabrieken onverwijld in kennis stelt van zijn beslissing tot samenvoeging. Artikel 8 (artikel 4/6 van het Eredienstendecreet) bepaalt dat de beperking van de bevoegdheden van de bestuursorganen tot de lopende zaken ingaat vanaf die kennisgeving. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de vraag van de Raad van State om een meer rechtszeker uitgangspunt te bepalen voor het ingaan van die beperking. In artikel 67 (artikel 258 van het Eredienstendecreet) werd de verwijzing naar artikel 156 gecorrigeerd in een verwijzing naar artikel 256.

Bij artikel 19 (artikel 33/1 van het Eredienstendecreet) formuleert de Raad van State een aantal bedenkingen. Om de onduidelijkheid weg te werken over de precieze bevoegdheid van de provinciegouverneur in de beroepsprocedure, werd de tekst aangepast. De provinciegouverneur spreekt zich uit over het beroep, niet over de afspraken, wat inhoudt dat hij over een beperkt hervormingsrecht beschikt, naast de mogelijkheid om de afspraak al dan niet goed te keuren. Daarnaast merkt de Raad van State op dat er aan het procedé van de stilzwijgende beslissing diverse nadelen zijn verbonden. De Vlaamse Regering kiest er evenwel voor om dit principe te behouden. Ook in de organieke decreten voor de andere lokale besturen zijn dergelijke stilzwijgende beslissingen opgenomen bij het verstrijken van termijnen (bijvoorbeeld in het Gemeentedecreet: artikel 153, §2, derde lid, artikel 176, §3, artikel 177, §3, en artikel 294, derde lid). Uiteraard blijft het de bedoeling dat er wél een beslissing genomen wordt binnen de termijn, formeel gemotiveerd.

De formulering van artikel 41, 48, 55, 62 en 71 (artikel 113/1, 149/1, 185/1, 221/1 en 264/1) werd afgestemd op de gewijzigde tekst van artikel 19.

Om de overeenkomstige toepassing van artikel 28 (artikel 52/1) op de overige erediensten correct te laten verlopen, werd de tekst van artikel 42, 56 en 74 (artikel 114, 186 en 272 van het Eredienstendecreet) aangevuld met de overeenstemmende begrippen van ‘hoofdkerk’ en ‘parochie’. Voor de overige erediensten is het overeenstemmende begrip identiek aan de term die in artikel 52/1 voor de rooms-katholieke eredienst gehanteerd wordt, zodat daar geen aanvulling noodzakelijk is. Ook de term ‘pastoraal’, die aanvankelijk in de tekst van artikel 52/1 werd gehanteerd, is niet zonder meer transposeerbaar naar de overige erediensten. Dit werd echter opgevangen door die term in artikel 52/1 te vervangen door het eredienstneutrale ‘eredienst’.

4. Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen in titel II van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Artikel 2

Dit artikel voegt een nieuwe afdeling in in het Eredienstendecreet. In die afdeling worden de wijzigingen aan bestaande erkenningen nader geregeld. De bestaande tekst van het

decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de parochies en hun gebiedsomschrijving erkent. Die erkenningsbevoegdheid houdt ook de bevoegdheid in om erkenningen te wijzigen, maar de rechtsgevolgen daarvan waren tot nog toe nergens duidelijk geregeld. Aangezien bepaalde wijzigingen belangrijke gevolgen hebben (bijvoorbeeld overdracht van eigendommen), is het vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid wenselijk om dat ook in de tekst van het decreet te regelen.

In deze nieuwe afdeling worden achtereenvolgens de wijzigingen van de gebiedsomschrijvingen van een parochie, de opheffing van erkende annexe-kerken en kapelanijen, en de samenvoeging van meerdere erkende parochies behandeld. Daarbij wordt telkens de bevoegdheid gegeven aan de Vlaamse Regering om nadere procedureregels vast te stellen.

De bepalingen van deze afdeling worden van overeenkomstige toepassing gemaakt op de andere erediensten.

Artikel 3

In dit nieuwe artikel 4/1 wordt de Vlaamse Regering expliciet de bevoegdheid toegekend om de wijzigingen aan de gebiedsomschrijvingen van vroeger erkende parochies goed te keuren. Ingevolge de scheiding tussen kerk en staat is het erkend representatief van de eredienst (voor de rooms-katholieke eredienst: de bisschop) die het initiatief moet nemen voor een dergelijke wijziging.

In concreto wordt hier vooral gedacht aan de aanpassingen van de grenzen van erkende parochies aan de gemeentegrenzen.

Artikel 4

In dit nieuwe artikel 4/2 wordt de Vlaamse Regering expliciet de bevoegdheid toegekend om de erkende annexe-kerken en kapelanijen op te heffen. Ook hier moet het initiatief uitgaan van het representatief orgaan. Het gaat hier om de ‘bijgebouwen’ van de eredienst die werden opgericht in uitvoering van artikel 60 van de wet van 18 germinal jaar X “relative à l’organisation des cultes” en van het decreet van 30 september 1807 “qui augmente le nombre des succursales”.

De oprichting en afschaffing van bijkomende gebouwen van de eredienst vallen sinds 2005 onder het algemeen toezicht (en uiteraard onder de interne regels van de eredienst). Voor de opheffing van die vroeger expliciet erkende annexe-kerken en kapelanijen is echter wel nog een besluit tot intrekking van de erkenning nodig. Het precieze juridische statuut van bepaalde kapelanijen is niet altijd duidelijk. Daarom wordt bepaald dat als een kapelanij een afzonderlijke kerkfabriek heeft, dezelfde regels van toepassing zijn als gelden voor de opheffing van een ‘gewone’ parochie.

Artikel 5

Dit nieuwe artikel 4/3 en de volgende artikelen bepalen de regels voor en de gevolgen van de erkenning van een samenvoeging van twee bestaande parochies. Ook hier moet het initiatief uitgaan van het representatief orgaan. Het representatief orgaan moet die beslissing tot samenvoeging van twee of meer parochies ook meedelen aan de kerkfabrieken die aan die parochies verbonden zijn. Dat is van belang voor de toepassing van artikel 4/6 (ingevoegd bij artikel 8). Daarnaast moet ook het centraal kerkbestuur daarvan in kennis gesteld worden.

Artikel 6

Dit nieuwe artikel 4/4 bepaalt dat bij de samenvoeging van twee erkende parochies alle bijbehorende kerkfabrieken verdwijnen, op één na. Het is het representatief orgaan dat bepaalt welke kerkfabriek de andere ‘opslorpt’. Ook de kerkraad van de kerkfabriek die blijft bestaan moet echter worden vernieuwd, zodat de nieuwe samenstelling aangepast kan worden aan de nieuwe situatie na de samenvoeging.

Om een mogelijke belemmering voor een dergelijke samenvoeging weg te nemen, wordt daarbij bepaald dat een dergelijke operatie geen invloed heeft op het centraal kerkbestuur: dat blijft bestaan in dezelfde samenstelling en hoeft niet opnieuw verkozen te worden ten gevolge van die samenvoeging. De afgevaardigden van de kerkfabrieken in het centraal kerkbestuur worden immers niet geacht enkel hun eigen kerkfabriek te vertegenwoordigen, maar wel de belangen van de verschillende kerkfabrieken van de gemeente te verdedigen. Theoretisch ontstaat hierdoor de mogelijkheid dat twee leden van het centraal bestuur ook in eenzelfde kerkraad zetelen, maar die mogelijkheid bestaat eigenlijk sowieso. Als er meer dan één centraal kerkbestuur betrokken is bij de samenvoeging (doordat één of meer van de samen te voegen parochies gemeentegrensoverschrijdend is), gelden de bepalingen van het derde lid uiteraard voor elk betrokken centraal kerkbestuur.

Artikel 7

Dit nieuwe artikel 4/5 regelt de samenstelling van de kerkraad van de kerkfabriek die de andere ‘opslorpt’. Daarbij wordt bepaald dat de Vlaamse Regering bepaalt wanneer de eerste gedeeltelijke vernieuwing van die nieuwe kerkraad moet plaatsvinden. Zo kan worden vermeden dat die gedeeltelijke vernieuwing van die nieuwe kerkfabriek op andere ogenblikken zou vallen dan het geval is voor de overige kerkfabrieken van de rooms-katholieke eredienst. Dat zou immers problemen geven voor de samenstelling van het centraal kerkbestuur.

Artikel 8

In het nieuwe artikel 4/6 wordt bepaald dat vanaf de beslissing van het representatief orgaan tot fusie van de parochies, de bijhorende kerkfabrieken in een stelsel van lopende zaken worden geplaatst. Dat geldt niet voor de kerkfabriek die blijft bestaan. Het stelsel van lopende zaken gaat in op het ogenblik van de kennisgeving van de beslissing van het representatief orgaan, niet op het ogenblik van de inwerkingtreding ervan. Het is immers de bedoeling om te vermijden dat een kerkfabriek die weet dat ze weldra zal verdwijnen nog ingrijpende beslissingen kan nemen.

Artikel 9 tot 13

De nieuwe artikelen en regelen expliciet de overdracht van alle roerende en onroerende goederen, alle rechten, plichten en lasten, van de opgeheven kerkfabrieken naar de kerkfabriek die blijft bestaan. Er wordt gekozen voor een uitgebreide regeling, om elke discussie uit te sluiten.

De overdracht van de onroerende goederen, vermeld in artikel 4/8, is een ‘overdracht in der minne ten algemenen nutte’ in de zin van artikel 161, 2°, van het wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten. De registratie ervan gebeurt dus kosteloos.

Artikel 14

Artikel 25 van het decreet wordt aangepast in de zin dat voortaan in elke gemeente met meer dan één kerkfabriek van de rooms-katholieke eredienst een centraal kerkbestuur moet worden opgericht. Het centraal kerkbestuur speelt een cruciale rol in het overleg tus-

sen het gemeentebestuur en de kerkfabrieken. Dat geldt ook voor de gemeenten waar er slechts twee of drie kerkfabrieken zijn en het is dus aangewezen om ook daar een centraal kerkbestuur op te richten. Deze bepaling treedt wel pas in werking in 2014, zodat vermeden wordt dat de nieuw opgerichte centrale kerkbesturen in het jaar na hun oprichting meteen gedeeltelijk zou moeten worden vernieuwd. In 2014 kan de oprichting van het centraal kerkbestuur worden gekoppeld aan de gedeeltelijke vernieuwing van de kerkraden.

Artikel 15

In artikel 27 wordt de procedure voor de verkiezing van het centraal kerkbestuur aangevuld met de bepaling dat als bij een eerste vergadering van alle stemgerechtigden het vereiste aanwezigheidsquorum niet gehaald wordt, een tweede vergadering sowieso kan beslissen, zonder dat het quorum dan geldt. Hiermee wordt de procedure enigszins versoepeld. Een verdere versoepeling lijkt niet aangewezen, aangezien dit wijzigingsdecreet de rol van het centraal kerkbestuur versterkt. Het kan niet de bedoeling zijn dat een al te soepele procedure de legitimiteit van het centraal kerkbestuur in vraag zou kunnen doen stellen.

Artikel 16

In artikel 30 wordt bij de bevoegdheden van de voorzitter en de secretaris van het centraal kerkbestuur, die samen optreden, een regeling toegevoegd voor de rechtsgedingen. Daarbij wordt de regeling overgenomen die in artikel 64 voor de kerkfabrieken wordt bepaald. De uitbreiding van de bevoegdheden van het centraal kerkbestuur wat betreft de overheidsopdrachten (zie artikel 39 van het decreet) maakt het noodzakelijk om ook voor het centraal kerkbestuur de bevoegdheden inzake rechtsgedingen duidelijk te regelen.

Artikel 17

In artikel 32 worden de bevoegdheden van het centraal kerkbestuur aangevuld.

Ten eerste wordt bepaald dat het centraal kerkbestuur zijn personeel ook ter beschikking kan stellen van de onderliggende kerkfabrieken. Er zijn nu al personeelsleden (bijvoorbeeld organisten) die voor meer dan één kerkfabriek werken. Daarvoor moeten zij met elke kerkfabriek een arbeidsovereenkomst sluiten voor een beperkt opdrachtenpakket. Die verschillende arbeidsovereenkomsten laten echter niet toe om flexibel in te spelen op gewijzigde omstandigheden. Nochtans is een goede regeling zowel voor de werkgever als voor de werknemer noodzakelijk om problemen, bijvoorbeeld in het geval van een arbeidsongeval, te vermijden. Door het mogelijk te maken dat het centraal kerkbestuur personeel in dienst neemt en ter beschikking stelt van de kerkfabrieken wordt een dergelijke flexibele werking wel mogelijk en kunnen belangrijke voordelen gerealiseerd worden, zowel voor de betrokken personeelsleden als de betrokken kerkfabrieken. De personeelsleden kunnen een belangrijker takenpakket opnemen, met slechts één formele werkgever en dus slechts één arbeidsovereenkomst. Voor de kerkfabrieken worden flexibele wijzigingen mogelijk, zonder veel bijkomende formaliteiten.

Met toepassing van de impliciete bevoegdheden (artikel 10, BWHI), is het Vlaamse Gewest ter zake bevoegd. De voorwaarden hiertoe zijn voldaan. Er is slechts een marginale weerslag op de bevoegdheden van de federale wetgever, aangezien het slechts over een heel beperkt aantal personeelsleden gaat, de problematiek leent zich tot een gedifferentieerde regeling en de regeling is noodzakelijk om de eigen bevoegdheden uit te oefenen. Zonder deze bepaling kan de beoogde uitbreiding van de rol van het centraal kerkbestuur niet ten volle worden gerealiseerd.

Ten tweede wordt in de lijst van de bevoegdheden geëxpliciteerd dat het centraal kerkbestuur ook een coördinerende rol te spelen heeft in het bepalen van de prioriteiten van de verschillende kerkfabrieken van de gemeente. De centrale kerkbesturen hebben in het

decreet een coördinerende taak gekregen, maar in de praktijk wordt dat te vaak verengd tot het doorgeven van documenten. Het is wel degelijk de bedoeling dat een centraal kerkbestuur vanuit die coördinerende taak ook mee de prioriteiten van met name de investeringsprojecten van de verschillende kerkfabrieken helpt bepalen. Het kan niet de taak zijn van het gemeentebestuur om dat in de plaats van de kerkfabrieken zelf te doen. Ook van het centraal kerkbestuur wordt dus verwacht dat het een beleid voert, waarbij in overleg met het gemeentebestuur en de betrokken kerkfabrieken een langetermijnvisie ontwikkeld wordt, onder andere op het beheer en het gebruik van de gebouwen van de eredienst. Die opdracht veronderstelt dat ook in het centraal kerkbestuur voldoende continuïteit bestaat om de voorgeschiedenis van belangrijke dossiers mee op te volgen. Verder houdt coördinatie ook in dat het centraal kerkbestuur de kerkfabrieken bij zijn beleid betreft en overleg pleegt met de kerkfabrieken.

Ten derde wordt de lijst van bevoegdheden aangevuld met een verwijzing naar de nieuwe bepaling betreffende de delegatie van overheidsopdrachten (zie artikel 39).

Artikel 18

Door de bepaling dat het centraal kerkbestuur bindende afspraken kan maken met het gemeentebestuur, ook namens de onderliggende kerkfabrieken (zie artikel 33/1), is een goede rapportering door het centraal kerkbestuur aan de onderliggende kerkfabrieken noodzakelijk. Daarom wordt een rapporteringsverplichting opgelegd. De wijze waarop dat verder concreet wordt geregeld, wordt overgelaten aan betrokken besturen.

In het tweede lid wordt voor de gemeentegrensoverschrijdende parochies ook een expliciete rapporteringsverplichting opgelegd aan de ‘hoofdgemeente’ (de gemeente waar de hoofdkerk zich bevindt). In de toelichting bij het oorspronkelijke decreet stond die verplichting al te lezen, maar de praktijk wijst uit dat het wenselijk is om dit in de tekst van het decreet zelf op te nemen. Aan het niet nakomen van die verplichting wordt ook een sanctie gekoppeld (zie artikel 52/1, §3).

Artikel 19

Het overleg is het cruciale element in de hele filosofie van het Eredienstendecreet. Tot nog toe moesten de afspraken die gemaakt werden met het centraal kerkbestuur door elke kerkfabriek expliciet worden bekrachtigd, door ze op te nemen in het meerjarenplan. Dat gaf elke kerkfabriek de facto een vetorecht, wat fnuikend kon zijn voor elk initiatief van het centraal kerkbestuur. Daarom wordt nu een artikel 33/1 toegevoegd dat bepaalt dat de gemaakte afspraken in principe bindend zijn voor alle betrokkenen, dus ook voor de kerkfabrieken die onder het centraal kerkbestuur vallen. Het is uiteraard niet de bedoeling dat het centraal kerkbestuur die afspraken maakt zonder enige vorm van overleg met de afzonderlijke kerkfabrieken. Om een kerkfabriek in staat te stellen zich te verweren tegen afspraken waarmee ze zich niet kan verzoenen, wordt er een beroepsmogelijkheid bij de provinciegouverneur ingeschreven. De provinciegouverneur spreekt zich uit over het beroep, niet over de afspraken, wat inhoudt dat hij over een beperkt hervormingsrecht beschikt, naast de mogelijkheid om de afspraak al dan niet goed te keuren.

Het is evident dat deze afspraken ook worden opgenomen in de notulen van de vergadering van het centraal kerkbestuur. Op die wijze kunnen ook de provinciegouverneur en het erkend representatief orgaan kennis nemen van die afspraken. Dat moet hen in staat stellen om de documenten die hen in latere procedures worden voorgelegd correct te beoordelen.

Uiteraard is het ook in de gemeenten waar er geen centraal kerkbestuur werd opgericht mogelijk om afspraken te maken tussen het gemeentebestuur en een kerkfabriek. Die afspraken zijn uiteraard ook bindend voor beide partijen. Dat wordt niet expliciet in het

decreet opgenomen, omdat het evident is: er zijn maar twee partijen. Een bijzondere beroepsprocedure, naast het gebruikelijke algemeen toezicht, is in die context dan ook niet zinvol.

Artikel 20

In artikel 39 van het decreet wordt de mogelijkheid ingeschreven om overheidsopdrachten te delegeren aan het centraal kerkbestuur. Bijvoorbeeld voor de levering van energie kunnen daarmee schaalvoordelen worden gecreëerd. De delegatie is facultatief. Het wordt niet verplicht dat alle kerkfabrieken onder een bepaald centraal kerkbestuur allemaal moeten deelnemen, maar het ligt voor de hand dat daarmee dan wel rekening gehouden wordt in de verdeling van de kosten (een van de elementen die in de schriftelijke overeenkomst moeten worden geregeld).

Daarnaast is het uiteraard ook steeds mogelijk dat meerdere centrale kerkbesturen onderling overeenkomsten afsluiten om nog bijkomende schaalvoordelen te realiseren. Het is niet noodzakelijk om die mogelijkheid expliciet in het decreet op te nemen.

Artikel 21

De procedure van het meerjarenplan wordt aangepast, waarbij de bevoegdheden van zowel de gemeenteraad als de provinciegouverneur worden uitgebreid. De gemeenteraad kon tot nog toe een meerjarenplan van een bestuur van de eredienst enkel goedkeuren of niet-goedkeuren. Een tussenoplossing was niet mogelijk, hoewel de betwistingen vaak geen betrekking hadden op het volledige meerjarenplan, maar op specifieke onderdelen ervan. Daarom wordt nu mogelijk gemaakt dat de gemeenteraad een meerjarenplan ook kan aanpassen. Uiteraard blijft het de bedoeling dat in het voorafgaand overleg zoveel mogelijk naar een consensus wordt gestreefd, zodat een niet-goedkeuring of een aanpassing van het meerjarenplan niet nodig zijn. Als een consensus echter niet haalbaar blijkt, kan de gemeenteraad, na een grondige discussie in het overleg, beslissen om het meerjarenplan aan te passen in de door de gemeente gewenste zin. Om te vermijden dat daarbij zaken zouden opduiken die voorheen nooit in het overleg werden vermeld (en waarmee het bestuur van de eredienst dus redelijkerwijze ook geen rekening kon houden in haar planning), wordt die mogelijkheid beperkt tot wat in het overleg werd besproken. Het hoeft dus niet te gaan om zaken die formeel anders waren afgesproken in het overleg, maar ze moeten wel aan bod gekomen zijn tijdens dat overleg en de gemeente moet dat in haar beslissing ook kunnen aantonen.

Daarnaast wordt een rapporteringsverplichting opgelegd aan de hoofdgemeente voor de beslissingen over het meerjarenplan van een gemeentegrensoverschrijdend bestuur van de eredienst. Als van de bijgemeenten een financiële tussenkomst wordt verwacht, is het evident dat zij niet enkel op het overleg moeten worden uitgenodigd (zie artikel 33), maar ook op de hoogte gebracht moeten worden van de uiteindelijke beslissingen. Het blijft wel enkel de hoofdgemeente die beslist. De bijgemeenten kunnen wel een klacht indienen bij de provinciegouverneur tegen de beslissing van de hoofdgemeente, in het kader van het algemeen bestuurlijk toezicht.

Artikel 22

De procedure van het meerjarenplan wordt aangepast. In de bestaande regeling leidde elke niet-goedkeuring door de gemeenteraad tot een beslissing van de provinciegouverneur (een soort ‘automatisch beroep’), ook al was dat niet altijd zinvol. In veel gevallen was het voor alle betrokkenen duidelijk dat er een nieuw overleg noodzakelijk was, maar moest formeel de beslissing van de provinciegouverneur worden afgewacht. Daarom wordt de regeling nu aangepast, waardoor de provinciegouverneur zich enkel nog moet uitspreken over het meerjarenplan als er een beroep wordt ingediend. Daardoor worden de tussenkomsten

van de provinciegouverneur beperkt tot de echte contentieux. Er wordt niet bepaald wie er beroep kan indienen. Daardoor staat die mogelijkheid bijvoorbeeld ook open voor het centraal kerkbestuur of het erkend representatief orgaan.

Voorts wordt ook de mogelijkheid ingeschreven dat de provinciegouverneur, bij de behandeling van een dergelijk beroep, het meerjarenplan kan aanpassen. De huidige tekst liet enkel toe dat het meerjarenplan werd goedgekeurd of niet goedgekeurd. Om onnodige beroepen bij de Vlaamse Regering, met het bijbehorende tijdverlies, te vermijden, wordt daar de mogelijkheid tot aanpassen aan toegevoegd. De mogelijkheid beroep aan te tekenen bij de Vlaamse Regering blijft wel behouden.

Ten slotte wordt de mogelijkheid om de termijn te stuiten ingeschreven, zowel voor de provinciegouverneur als voor de Vlaamse Regering.

Artikel 23

De huidige tekst van het decreet verwees enkel naar de gemeentelijke bijdrage als criterium om te bepalen of een budget al dan niet in het meerjarenplan paste en welke procedure gevolgd moet worden. Nochtans kunnen ook bijkomende investeringen, waarbij de financiering bijvoorbeeld gebeurt met een lening, ook zorgen voor een bijkomende financiële last voor het gemeentebestuur, ook al is er strikt genomen geen sprake van een verhoging van de gemeentelijke toelage. Daarom werden de criteria verder verfijnd in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de erkende erediensten en van de centrale besturen van de erkende erediensten. Omwille van de legistische zuiverheid wordt daarom artikel 48 van het decreet aangepast in die zin dat de Vlaamse Regering de criteria bepaalt op basis waarvan kan worden uitgemaakt of een budget al dan niet in het meerjarenplan past. Voor de exploitatie blijft de voorwaarde wel in de decreettekst zelf behouden.

Artikel 24

De procedure van het budget dat niet past in het meerjarenplan wordt in dezelfde zin aangepast als het voorgaande artikel. Daarnaast wordt een rapporteringsverplichting opgelegd aan de hoofdgemeente voor de gemeentegrensoverschrijdende besturen van de eredienst (zie toelichting bij de wijziging aan artikel 43), wordt de mogelijkheid tot het stuiten van de termijn ingeschreven en wordt niet langer expliciet opgesomd wie allemaal in beroep kan gaan, zodat die mogelijkheid voortaan ook geldt voor bijvoorbeeld het centraal kerkbestuur of het erkend representatief orgaan.

Artikel 25

In de huidige tekst van het decreet werd bepaald dat het representatief orgaan van de eredienst een advies moest uitbrengen bij het budget, terwijl dat bij een budgetwijziging niet werd opgelegd. Die anomalie wordt rechtgezet.

Artikel 26

Er wordt een nieuw artikel 50/1 ingevoegd dat een regeling bepaalt voor de uitgaven die door dwingende en onvoorziene omstandigheden vereist zijn, naar analogie met wat in de organieke decreten voor de overige lokale besturen geldt. De bepaling betreffende het vaststellen van de voorwaarden van overheidsopdrachten en het gunnen ervan, die in die organieke decreten opgenomen is in datzelfde artikel, wordt hier niet hernomen, omdat dat aspect in artikel 39 van het Eredienstendecreet reeds geregeld wordt.

Artikel 27 en 28

Er wordt een nieuwe afdeling ingevoegd in het Eredienstendecreet, waarin de gemeentelijke verplichtingen tegenover de besturen van de eredienst worden opgenomen. Die verplichtingen zaten tot nog toe vervat in artikel 92 van het keizerlijk decreet van 30 december 1809 op de kerkbesturen, dat nog niet werd opgeheven, aangezien artikel 275 van het Eredienstendecreet bepaalt dat dat decreet wordt opgeheven voor de aangelegenheden die geregeld worden door dit decreet en het decreet niets regelt over de gemeentelijke verplichtingen. Om de rechtszekerheid te verhogen worden die oude bepalingen nu allemaal opgeheven en waar nodig hernomen in het Eredienstendecreet zelf.

Er wordt bepaald dat de gemeentebesturen moeten tussenkomen in de exploitatietekorten van de besturen van de eredienst (cf. artikel 92, 1°, van het keizerlijk decreet) en moeten bijdragen in de investeringen in de gebouwen van de eredienst (cf. artikel 92, 3°, van het keizerlijk decreet). Onder gebouwen van de eredienst wordt, net als in het keizerlijk decreet, zowel het kerkgebouw verstaan als de pastorie. Een woning die de bedienaar van de eredienst ter beschikking gesteld wordt, maar niet als een echte pastorie kan worden beschouwd, valt daar dus in principe niet onder, tenzij het gebouw eigendom is van de kerkfabriek. Die verplichtingen gelden in principe ongeacht wie eigenaar is van het gebouw in kwestie, maar er wordt wel de beperking aan toegevoegd dat een gemeentebestuur niet verplicht kan worden bij te dragen aan investeringen in gebouwen die geen eigendom zijn van een (Belgische) publieke rechtspersoon (bijvoorbeeld de gemeente, de kerkfabriek, de provincie enzovoort). Een gemeentebestuur kan er weliswaar voor kiezen om dat wel te doen, maar kan niet verplicht worden om gemeenschapsgelden te gebruiken voor investeringen in private eigendommen.

Verder wordt de verplichting tegenover de bedienaar van de eredienst overgenomen uit het keizerlijk decreet (cf. artikel 92, 2°). Die verplichting geldt, zoals voorheen, normalerwijze voor ten hoogste één bedienaar per parochie (cf. koninklijk besluit van 8 oktober 1881 (BS 17 oktober 1881, p. 3770) en vonnis van de rechtbank van Antwerpen van 23 december 1881 (Pasicrisie 1894, III, p. 314-315)). Rekening houdende met de maatschappelijke evolutie wordt daar een alternatieve regeling aan toegevoegd die geldt voor de situaties waar er geen inwonende bedienaar in de parochie is. Die alternatieve regeling is de bevestiging van de administratieve praktijk (zoals die bijvoorbeeld blijkt uit de parlementaire vraag *Vr. en Antw.* Senaat, 1992-93, nr. 58, p. 2837). Er wordt wel de mogelijkheid aan toegevoegd om te werken met een secretariaatsvergoeding, een systeem dat op sommige plaatsen tot tevredenheid van alle betrokkenen wordt toegepast.

Het keizerlijk decreet bepaalde de gemeentelijke verplichtingen in artikel 92, maar dat artikel moest samengelezen worden met een reeks andere artikelen om de precieze omvang van die verplichtingen te kennen. Daarom worden in paragraaf 2 nadere bepalingen ingeschreven betreffende het beheer van de reserves. Het uitgangspunt is een jaarlijks rendement, zodat de opbrengsten de exploitatie ten goede komen en de eventuele gemeentelijke toelage helpen verminderen. Het spreekt voor zich dat het nastreven van een zo hoog mogelijk jaarlijks rendement geen vrijgeleide is voor risicovolle beleggingen. Als openbare instellingen moeten de kerkfabrieken hun reserves als een goede huisvader beheren. Daarom wordt het verbod op beleggingsvormen zonder kapitaalsgarantie ook in het decreet opgenomen. Tot nog toe werd dat bepaald in artikel 49 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de erkende erediensten en van de centrale besturen van de erkende erediensten. Met de term 'erkende instellingen' worden die instellingen verstaan die erkend zijn overeenkomstig de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

In paragraaf 3 wordt ten slotte een sanctie ingeschreven voor de hoofdgemeenten die in zake de gemeentegrensoverschrijdende besturen van de eredienst hun verplichtingen niet nakomen tegenover de bijgemeenten.

Artikel 29

De datum waarop de besturen van de eredienst hun jaarrekening moeten indienen bij het centraal kerkbestuur wordt vervroegd. Doordat het financieel boekjaar nu definitief afgesloten wordt op 31 december, is er geen reden meer om die indiening pas zo laat te laten plaatsvinden. Daardoor kan ook de datum van de indiening bij het gemeentebestuur worden vervroegd, waardoor problemen met de vakantieperiode kunnen worden vermeden. In het lokale overleg kunnen nadere afspraken gemaakt worden omtrent deze data.

Artikel 30

Naast de wijziging van de datum (zie toelichting bij het vorige artikel), wordt hier een technische correctie doorgevoerd door te verduidelijken dat de jaarrekening tegelijkertijd moet worden ingediend bij de provinciegouverneur en het gemeentebestuur.

Artikel 31

In artikel 56 wordt de procedure van de eindrekening aangepast. In de huidige tekst was de verzending van het besluit aan het centraal kerkbestuur bepalend, doordat de procedure van de jaarrekening ook van toepassing was op de eindrekeningen. Dat heeft echter geen zin, aangezien het centraal kerkbestuur normalerwijze nauwelijks een centrale rol te spelen heeft in de procedure van de eindrekening. Daarom wordt de verzending van het besluit naar penningmeester nu bepalend gemaakt, aangezien de penningmeester de voorname belanghebbende is in deze procedure.

Artikel 32

Er wordt een artikel 57/1 ingevoegd dat de mogelijkheid creëert om in te spelen op de nieuwe evoluties op het vlak van communicatie. In het besluit van de Vlaamse Regering zullen de wijzen waarop de kennisgevingen of verzendingen moeten gebeuren, nauwkeurig omschreven worden.

Artikel 33

In artikel 62 wordt de mogelijkheid om de termijn te stuiten, die bestond voor het toezicht op de beslissingen van de kerkraad en het centraal kerkbestuur, uitgebreid naar het toezicht op de beslissingen van de voorzitter en de secretaris, die samen optreden.

Artikel 34

Er wordt een artikel 71/1 ingevoegd dat de mogelijkheid creëert om in te spelen op de nieuwe evoluties op het vlak van communicatie. In het besluit van de Vlaamse Regering zullen de wijzen waarop de kennisgevingen of verzendingen moeten gebeuren, nauwkeurig omschreven worden.

Artikel 35

In artikel 76 wordt de mogelijkheid om de termijn te stuiten, die bestond voor het toezicht op de beslissingen van de kathedrale kerkraad, uitgebreid naar het toezicht op de beslissingen van de voorzitter en de secretaris van de kathedrale kerkraad, die samen optreden.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen in titel III van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Artikel 36

Het is niet aangewezen om ook voor de protestantse eredienst het aantal situaties waarin er een centraal kerkbestuur moet worden opgericht uit te breiden. De drempel blijft dus op vier kerkgemeenten in eenzelfde gemeente. Dat onderscheid met de regeling voor de rooms-katholieke eredienst is perfect verdedigbaar, aangezien de feitelijke situatie van de protestantse eredienst in Vlaanderen verschilt van die van rooms-katholieke eredienst. Wel wordt de mogelijkheid ingeschreven dat het representatief orgaan van de eredienst kan aanvragen om een centraal kerkbestuur te mogen oprichten in die situaties waar die oprichting niet verplicht wordt gesteld. De beoordeling van de opportuniteit van een dergelijke oprichting wordt overgelaten aan de eredienst zelf.

Artikel 37

Artikel 107 van het Eredienstendecreet wordt gewijzigd. De bestaande tekst maakte niet duidelijk wat er moest gebeuren als er door een nieuwe erkenning een centraal kerkbestuur moest worden opgericht of een bestaand centraal kerkbestuur moest worden uitgebreid. Bovendien betekende dit artikel eigenlijk dat het centraal kerkbestuur vaak elk jaar opnieuw zou moeten worden herkozen, aangezien de gedeeltelijke vernieuwingen van de bestuursraden afhankelijk zijn van de datum van erkenning (en dus in tegenstelling tot bij de rooms-katholieke eredienst, niet noodzakelijk dezelfde cyclus volgen).

De nieuwe tekst bepaalt dat het centraal kerkbestuur in principe wordt verkozen voor een periode van drie jaar. Als er tijdens die periode echter een bijkomende kerkgemeente wordt erkend, moet een nieuwe verkiezing worden georganiseerd. Het aldus verkozen centraal kerkbestuur blijft in principe opnieuw aan voor een termijn van drie jaar, tenzij er weer een bijkomende kerkgemeente erkend wordt in dezelfde gemeente.

Daarnaast wordt in het tweede lid ook de verkiezingsprocedure versoepeld (zie toelichting bij artikel 15 tot wijziging van artikel 27 van het Eredienstendecreet).

Artikel 38

Zie toelichting bij artikel 16 (wijziging van artikel 30 van het Eredienstendecreet).

Artikel 39

Zie toelichting bij artikel 17 (wijziging van artikel 32 van het Eredienstendecreet).

Artikel 40

Zie toelichting bij artikel 18 (wijziging van artikel 33 van het Eredienstendecreet).

Artikel 41

Zie toelichting bij artikel 19 (invoeging artikel 33/1 in het Eredienstendecreet).

Artikel 42

In artikel 114 wordt ook hoofdstuk I, afdeling 1/1, van overeenkomstige toepassing gemaakt op de kerkgemeenten. Het gaat hier om de regels voor de wijzigingen aan een bestaande erkenning (bijvoorbeeld wijziging van gebiedsomschrijving). De bepaling betreffende de annexe-kerken en kapelaniën is voor de protestantse eredienst zonder voorwerp.

Artikel 43

Het is niet aangewezen om ook voor de anglicaanse eredienst het aantal situaties waarin er een centraal kerkbestuur moet worden opgericht uit te breiden. De drempel blijft dus op vier anglicaanse kerkfabrieken in eenzelfde gemeente. Dat onderscheid met de regeling voor de rooms-katholieke eredienst is perfect verdedigbaar, aangezien de feitelijke situatie van de anglicaanse eredienst in Vlaanderen verschilt van die van rooms-katholieke eredienst. Wel wordt de mogelijkheid ingeschreven dat het representatief orgaan van de eredienst kan aanvragen om een centraal kerkbestuur te mogen oprichten in die situaties waar die oprichting niet verplicht wordt gesteld. De beoordeling van de opportuniteit van een dergelijke oprichting wordt overgelaten aan de eredienst zelf.

Artikel 44

Artikel 143 van het Eredienstendecreet wordt gewijzigd. De bestaande tekst maakte niet duidelijk wat er moest gebeuren als er door een nieuwe erkenning een centraal kerkbestuur moest worden opgericht of een bestaand centraal kerkbestuur moest worden uitgebreid. Bovendien betekende dit artikel eigenlijk dat het centraal kerkbestuur vaak elk jaar opnieuw zou moeten worden herkozen, aangezien de gedeeltelijke vernieuwingen van de kerkraden afhankelijk zijn van de datum van erkenning (en dus, in tegenstelling tot bij de rooms-katholieke eredienst, niet noodzakelijk dezelfde cyclus volgen).

De nieuwe tekst bepaalt dat het centraal kerkbestuur in principe wordt verkozen voor een periode van drie jaar. Als er tijdens die periode echter een bijkomende anglicaanse parochie wordt erkend, moet een nieuwe verkiezing worden georganiseerd. Het aldus verkozen centraal kerkbestuur blijft in principe opnieuw aan voor een termijn van drie jaar, tenzij er weer een bijkomende anglicaanse parochie erkend wordt in dezelfde gemeente.

Daarnaast wordt in het tweede lid ook de verkiezingsprocedure versoepeld (zie toelichting bij artikel 15 tot wijziging van artikel 27 van het Eredienstendecreet).

Artikel 45

Zie toelichting bij artikel 16 (wijziging van artikel 30 van het Eredienstendecreet).

Artikel 46

Zie toelichting bij artikel 17 (wijziging van artikel 32 van het Eredienstendecreet).

Artikel 47

Zie toelichting bij artikel 18 (wijziging van artikel 33 van het Eredienstendecreet).

Artikel 48

Zie toelichting bij artikel 19 (invoeging artikel 33/1 in het Eredienstendecreet).

Artikel 49

In artikel 150 wordt ook hoofdstuk I, afdeling 1/1, van overeenkomstige toepassing gemaakt op de anglicaanse kerkfabrieken. Het gaat hier om de regels voor de wijzigingen aan een bestaande erkenning (bijvoorbeeld wijziging van gebiedsomschrijving). De bepaling betreffende de annexe-kerken en kapelanjien is voor de anglicaanse eredienst zonder voorwerp.

Artikel 50

Het is niet aangewezen om ook voor de israëlitische eredienst het aantal situaties waarin er een centraal bestuur moet worden opgericht uit te breiden. De drempel blijft dus op vier israëlitische gemeenten in eenzelfde gemeente. Dat onderscheid met de regeling voor de rooms-katholieke eredienst is perfect verdedigbaar, aangezien de feitelijke situatie van de israëlitische eredienst in Vlaanderen verschilt van die van rooms-katholieke eredienst. Wel wordt de mogelijkheid ingeschreven dat het representatief orgaan van de eredienst kan aanvragen om een centraal bestuur te mogen oprichten in die situaties waar die oprichting niet verplicht wordt gesteld. De beoordeling van de opportuniteit van een dergelijke oprichting wordt overgelaten aan de eredienst zelf.

Artikel 51

Artikel 179 van het Eredienstendecreet wordt gewijzigd. De bestaande tekst maakte niet duidelijk wat er moest gebeuren als er door een nieuwe erkenning een centraal bestuur moest worden opgericht of een bestaand centraal bestuur moest worden uitgebreid.

De nieuwe tekst bepaalt dat het centraal bestuur in principe wordt verkozen voor een periode van drie jaar. Als er tijdens die periode echter een bijkomende israëlitische gemeente wordt erkend, moet een nieuwe verkiezing worden georganiseerd. Het aldus verkozen centraal bestuur blijft in principe opnieuw aan voor een termijn van drie jaar, tenzij er weer een bijkomende israëlitische gemeente erkend wordt in dezelfde gemeente.

Daarnaast wordt in het tweede lid ook de verkiezingsprocedure versoepeld (zie toelichting bij artikel 15 tot wijziging van artikel 27 van het Eredienstendecreet).

Artikel 52

Zie toelichting bij artikel 16 (wijziging van artikel 30 van het Eredienstendecreet).

Artikel 53

Zie toelichting bij artikel 17 (wijziging van artikel 32 van het Eredienstendecreet).

Artikel 54

Zie toelichting bij artikel 18 (wijziging van artikel 33 van het Eredienstendecreet).

Artikel 55

Zie toelichting bij artikel 19 (invoeging artikel 33/1 in het Eredienstendecreet).

Artikel 56

In artikel 186 wordt ook hoofdstuk I, afdeling 1/1, van overeenkomstige toepassing gemaakt op de israëlitische gemeenten. Het gaat hier om de regels voor de wijzigingen aan een bestaande erkenning (bijvoorbeeld wijziging van gebiedsomschrijving). De bepaling betreffende de annexe-kerken en kapelaniën is voor de israëlitische eredienst zonder voorwerp.

Artikel 57

Het is niet aangewezen om ook voor de orthodoxe eredienst het aantal situaties waarin er een centraal kerkbestuur moet worden opgericht uit te breiden. De drempel blijft dus op vier orthodoxe kerkfabrieken in eenzelfde provincie. Dat onderscheid met de regeling voor

de rooms-katholieke eredienst is perfect verdedigbaar, aangezien de feitelijke situatie van de orthodoxe eredienst in Vlaanderen verschilt van die van rooms-katholieke eredienst. Wel wordt de mogelijkheid ingeschreven dat het representatief orgaan van de eredienst kan aanvragen om een centraal kerkbestuur te mogen oprichten in die situaties waar die oprichting niet verplicht wordt gesteld. De beoordeling van de opportuniteit van een dergelijke oprichting wordt overgelaten aan de eredienst zelf.

Artikel 58

Artikel 215 van het Eredienstendecreet wordt gewijzigd. De bestaande tekst maakte niet duidelijk wat er moest gebeuren als er door een nieuwe erkenning een centraal kerkbestuur moest worden opgericht of een bestaand centraal kerkbestuur moest worden uitgebreid. Bovendien betekende dit artikel eigenlijk dat het centraal kerkbestuur vaak elk jaar opnieuw zou moeten worden herkozen, aangezien de gedeeltelijke vernieuwingen van de kerkfabriekraden afhankelijk zijn van de datum van erkenning (en dus, in tegenstelling tot bij de rooms-katholieke eredienst, niet noodzakelijk dezelfde cyclus volgen).

De nieuwe tekst bepaalt dat het centraal kerkbestuur in principe wordt verkozen voor een periode van drie jaar. Als er tijdens die periode echter een bijkomende orthodoxe parochie wordt erkend, moet een nieuwe verkiezing worden georganiseerd. Het aldus verkozen centraal kerkbestuur blijft in principe opnieuw aan voor een termijn van drie jaar, tenzij er weer een bijkomende orthodoxe parochie erkend wordt in dezelfde provincie.

Daarnaast wordt in het tweede lid ook de verkiezingsprocedure versoepeld (zie toelichting bij artikel 15 tot wijziging van artikel 27 van het Eredienstendecreet).

Artikel 59

Zie toelichting bij artikel 16 (wijziging van artikel 30 van het Eredienstendecreet).

Artikel 60

Zie toelichting bij artikel 17 (wijziging van artikel 32 van het Eredienstendecreet).

Artikel 61

Zie toelichting bij artikel 18 (wijziging van artikel 33 van het Eredienstendecreet).

Artikel 62

Zie toelichting bij artikel 19 (invoeging artikel 33/1 in het Eredienstendecreet).

Artikel 63

Zie toelichting bij artikel 32 (invoeging artikel 57/1 in het Eredienstendecreet).

Artikel 64

Zie toelichting bij artikel 33 (wijziging artikel 62 van het Eredienstendecreet).

Artikel 65

In artikel 229 wordt ook hoofdstuk I, afdeling 1/1, van overeenkomstige toepassing gemaakt op de orthodoxe kerkfabrieken. Het gaat hier om de regels voor de wijzigingen aan een bestaande erkenning (bijvoorbeeld wijziging van gebiedsomschrijving). De bepaling betreffende de annexe-kerken en kapelaniën is voor de orthodoxe eredienst zonder voorwerp.

Artikel 66

Het is niet aangewezen om ook voor de islamitische eredienst het aantal situaties waarin er een centraal bestuur moet worden opgericht uit te breiden. De drempel blijft dus op vier comités in eenzelfde provincie. Dat onderscheid met de regeling voor de rooms-katholieke eredienst is perfect verdedigbaar, aangezien de feitelijke situatie van de islamitische eredienst in Vlaanderen verschilt van die van rooms-katholieke eredienst. Wel wordt de mogelijkheid ingeschreven dat het representatief orgaan van de eredienst kan aanvragen om een centraal bestuur te mogen oprichten in die situaties waar die oprichting niet verplicht wordt gesteld. De beoordeling van de opportuniteit van een dergelijke oprichting wordt overgelaten aan de eredienst zelf.

Artikel 67

Artikel 258 van het Eredienstendecreet wordt gewijzigd. De bestaande tekst maakte niet duidelijk wat er moest gebeuren als er door een nieuwe erkenning een centraal bestuur moest worden opgericht of een bestaand centraal bestuur moest worden uitgebreid. Bovendien betekende dit artikel eigenlijk dat het centraal bestuur vaak elk jaar opnieuw zou moeten worden herkozen, aangezien de gedeeltelijke vernieuwingen van de comités afhankelijk zijn van de datum van erkenning (en dus, in tegenstelling tot bij de rooms-katholieke eredienst, niet noodzakelijk dezelfde cyclus volgen).

De nieuwe tekst bepaalt dat het centraal bestuur in principe wordt verkozen voor een periode van drie jaar. Als er tijdens die periode echter een bijkomende islamitische gemeenschap wordt erkend, moet een nieuwe verkiezing worden georganiseerd. Het aldus verkozen centraal bestuur blijft in principe opnieuw aan voor een termijn van drie jaar, tenzij er weer een bijkomende islamitische gemeenschap erkend wordt in dezelfde provincie.

Daarnaast wordt in het tweede lid ook de verkiezingsprocedure versoepeld (zie toelichting bij artikel 15 tot wijziging van artikel 27 van het Eredienstendecreet).

Artikel 68

Zie toelichting bij artikel 16 (wijziging van artikel 30 van het Eredienstendecreet).

Artikel 69

Zie toelichting bij artikel 17 (wijziging van artikel 32 van het Eredienstendecreet).

Artikel 70

Zie toelichting bij artikel 18 (wijziging van artikel 33 van het Eredienstendecreet).

Artikel 71

Zie toelichting bij artikel 19 (invoeging artikel 33/1 in het Eredienstendecreet).

Artikel 72

Zie toelichting bij artikel 32 (invoeging artikel 57/1 in het Eredienstendecreet).

Artikel 73

Zie toelichting bij artikel 33 (wijziging artikel 62 van het Eredienstendecreet).

Artikel 74

In artikel 272 wordt ook hoofdstuk I, afdeling 1/1, van overeenkomstige toepassing gemaakt op de comités. Het gaat hier om de regels voor de wijzigingen aan een bestaande erkenning (bijvoorbeeld wijziging van gebiedsomschrijving). De bepaling betreffende de annexe-kerken en kapelanijen is voor de islamitische eredienst zonder voorwerp.

Artikel 75

Artikel 275 van het Eredienstendecreet heft de oude regelgeving betreffende de erediensten op. In de bestaande tekst gold die opheffing enkel voor de aangelegenheden die geregeld worden in het decreet. Dat gaf echter aanleiding tot onzekerheid over de geldigheid van een aantal van die oude bepalingen, omdat niet altijd duidelijk is in hoeverre een dergelijke bepaling moet worden beschouwd als een aangelegenheid die geregeld wordt in het decreet. Om de rechtszekerheid te verhogen wordt er nu voor gekozen om die oude bepalingen ook expliciet op te heffen. Die bepalingen die wel nog relevant zijn, worden daarbij opgenomen in de tekst van het Eredienstendecreet zelf (zie bijvoorbeeld het nieuwe artikel 52/1). In het Eredienstendecreet werd ook het decreet van 6 november 1813 opgeheven voor de aangelegenheden die werden geregeld in het decreet van 7 mei 2005. Dat decreet van 1813 werd hier niet hernomen in de lijst met op te heffen regelingen. De bepalingen van dat decreet die aangelegenheden betreffen die geregeld werden in het decreet van 7 mei 2005 zijn en blijven opgeheven. De overige bepalingen (hoofdzakelijk betreffende de bisschoppelijke seminaries) houden geen verband met het tijdelijke van de eredienst en de opheffing ervan hoort dan ook niet thuis in dit decreet.

Artikel 76

Artikel 72 en 75 van de wet van 18 germinal jaar X “relative à l’organisation des cultes” heeft respectievelijk de genaaste, maar niet vervreemde, pastorieën (presbyteria) en de genaaste kerken opnieuw ter beschikking gesteld van de eredienst. Aangezien die bestemming bij wet werd vastgelegd, kan ze in principe enkel bij wet worden gewijzigd. Dat zou dan betekenen dat de decreetgever zich over elke individuele desaffectatie van een dergelijke pastorie zou moeten uitspreken. Volgens de geldende administratieve rechtspraak kan een bestemmingswijziging wel als een dergelijke pastorie zodanig vervallen is dat een sloop de enige optie is. Vanuit erfgoedoverwegingen is het niet wenselijk dat de verwaarlozing van dit patrimonium zo eigenlijk wordt gestimuleerd. Daarom wordt in het decreet de Vlaamse Regering de bevoegdheid gegeven om over dergelijke desaffectaties te beslissen. Zo kan in die gevallen waar dat wenselijk wordt geacht toch op rechtszekere wijze een herbestemming worden doorgevoerd. Gelet op de historische achtergrond van die gebouwen is het aangewezen een advies van de betrokken bisschoppelijke overheid expliciet in het decreet in te schrijven.

Artikel 77

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2013, gekoppeld aan de gemeentelijke bestuursperiode en de cyclus van de meerjarenplannen van de besturen van de eredienst. Die meerjarenplannen gaan in vanaf 2014, maar in 2013 moet hierover overleg worden gevoerd met de gemeentebesturen of provinciebesturen en moeten ze worden goedgekeurd. De verplichting voor de rooms-katholieke eredienst om centrale kerkbesturen op te richten in de gemeenten waar er maar twee of drie kerkfabrieken zijn, gaat in op 1 april 2014.

Zo wordt vermeden dat die besturen worden opgericht in 2013 en in april 2014 al moeten worden vernieuwd, naar aanleiding van de gedeeltelijke vernieuwing van de kerkraden op dat ogenblik.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 18 november 2011

Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen in titel II van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 2. In titel II, hoofdstuk I, van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten wordt een afdeling 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1/1. Wijziging van erkenningen”.

Art. 3. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/1. De Vlaamse Regering erkent de wijzigingen van de erkende parochies en hun gebiedsomschrijvingen, op voorstel van het erkend representatief orgaan. De

criteria voor de erkenning, vermeld in artikel 2, tweede lid, zijn in dit geval niet van toepassing.

De Vlaamse Regering stelt de procedureregels vast.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/2. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van het erkend representatief orgaan, de erkenning opheffen van een erkende annexe-kerk of kapelanijs. Als aan de kapelanijs een afzonderlijke kerkfabriek verbonden is, zijn evenwel artikel 4/3 tot en met 4/11 van toepassing.

De Vlaamse Regering stelt de procedureregels vast.”.

Art. 5. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/3. De Vlaamse Regering erkent de samenvoeging van twee of meer erkende parochies door het erkend representatief orgaan. De criteria voor de erkenning, vermeld in artikel 2, tweede lid, zijn niet van toepassing op een dergelijke samenvoegingsprocedure.

De Vlaamse Regering stelt de procedureregels vast.”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/4. De erkenning van de samenvoeging van twee of meer erkende parochies maakt een einde aan het bestaan van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, met uitzondering van de kerkfabriek die door het representatief orgaan wordt aangeduid als de te behouden kerkfabriek.

De erkenning van de samenvoeging van twee of meer erkende parochies maakt van rechtswege een einde aan het mandaat van de leden van de kerkraden van alle samengevoegde kerkfabrieken.

Een dergelijke samenvoeging heeft geen invloed op de samenstelling van het centraal kerkbestuur waaronder de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies ressorteerden, tot de eerstvolgende verkiezing van dat centraal kerkbestuur. Als er in de gemeente een centraal kerkbestuur werd opgericht, blijft dat centraal kerkbestuur bestaan, tenzij die samenvoeging er toe leidt dat er nog slechts één erkende parochie van de rooms-katholieke eredienst is waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de gemeente ligt. In dat laatste geval wordt het centraal kerkbestuur van die gemeente, als dat werd opgericht, opgeheven.”.

Art. 7. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/5. De leden van de kerkraad van de te behouden kerkfabriek, worden na de samenvoeging de eerste keer aangesteld door het erkend representatief orgaan, op voorstel van de door dat orgaan aangestelde verantwoordelijke van de nieuwe parochie.

De Vlaamse Regering bepaalt bij de erkenning van de samenvoeging wanneer de eerste gedeeltelijke vernieuwing van de kerkraad plaatsvindt. Het lot wijst de leden aan die bij die eerste gedeeltelijke vernieuwing uittreden.”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/6. Vanaf de datum van de beslissing van het erkend representatief orgaan tot samenvoeging van twee of meer parochies, worden de bevoegdheden van de bestuursorganen van de kerkfabrieken van die parochies, behalve van de te behouden kerkfabriek, beperkt tot de handelingen die voortvloeien uit het dagelijkse beheer, die gaan over de dringende zaken of die betrekking hebben op de lopende zaken. Zo niet zijn de genomen beslissingen of de gevolgen ervan niet tegenstelbaar aan de bestuursorganen van de te behouden kerkfabriek.”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/7. Alle roerende goederen worden overgedragen aan de te behouden kerkfabriek.

De in het eerste lid bedoelde overdracht wordt van rechtswege uitgevoerd. De overdracht is zonder verdere formaliteiten tegenstelbaar aan derden op de datum van de erkenning van de samenvoeging.

De goederen, bedoeld in dit artikel, worden overgedragen in de staat waarin ze zich bevinden, met inbegrip van de lasten en de verplichtingen die eigen zijn aan de goederen.

De te behouden kerkfabriek treedt op de datum van de erkenning van de samenvoeging in de rechten en plichten van de andere kerkfabrieken van de samengevoegde parochies voor de roerende goederen die aan haar werden overgedragen, met inbegrip van de rechten en plichten die voortvloeien uit de hangende en de toekomstige gerechtelijke procedures.”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/8. De onroerende goederen die eigendom zijn van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, worden overgedragen aan de te behouden kerkfabriek, op de datum van de erkenning van de samenvoeging. De te behouden kerkfabriek neemt de rechten, plichten en lasten over van de onroerende goederen waarvan de eigendom aan haar werd overgedragen.”.

Art. 11. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/9. De te behouden kerkfabriek neemt op de datum van de erkenning van de samenvoeging de rechten, plichten en lasten over van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, die voortvloeien uit overeenkomsten.”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/10. Met behoud van de toepassing van artikel 4/6 wordt elke procedure voor overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, gegund door een van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, voortgezet door de te behouden kerkfabriek, vanaf de datum van de erkenning van de samenvoeging.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/11. De penningmeesters van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies maken hun eindrekening op met toepassing van artikel 56.

De te behouden kerkfabriek neemt van rechtswege de activa en passiva van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies over.

De eindrekeningen van de penningmeesters van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies worden ter goedkeuring voorgelegd aan de kerkraad van de te behouden kerkfabriek.”.

Art. 14. In artikel 25, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het getal “vier” vervangen door het getal “twee”.

Art. 15. In artikel 27 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de kerkraden van de kerkfabrieken in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 16. In artikel 30 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 17. In artikel 32, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aan gebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de kerkfabrieken” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de kerkfabrieken van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de kerkfabrieken van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 18. Aan artikel 33 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken kerkfabrieken. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkfabrieken.

Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 19. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 33/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de kerkfabrieken die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het gemeentebestuur en de betrokken kerkfabrieken. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken kerkfabrieken. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkfabrieken die eronder vallen.

Een kerkfabriek kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht het beroep te hebben ingewilligd.”.

Art. 20. In artikel 39 van hetzelfde decreet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De kerkraad kan die bevoegdheden overdragen aan het centraal kerkbestuur. De voorwaarden van een dergelijke delegatie worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen het centraal kerkbestuur en de betrokken kerkfabriek of kerkfabrieken.”.

Art. 21. In artikel 43 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het derde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De gemeenteraad kan het meerjarenplan goedkeuren, niet goedkeuren of aanpassen aan wat in het overleg, vermeld in artikel 33, besproken werd.”;

2° er wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, verstuurt de gemeenteraad van de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, zijn besluit ook onmiddellijk naar de overige gemeente of gemeenten.”.

Art. 22. In artikel 44 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing van de gemeenteraad kan beroep worden ingesteld bij de provinciegouverneur binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het besluit van de gemeenteraad.”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “de goedkeuring” vervangen door de woorden “het beroep”;

3° in paragraaf 1, het tweede lid, wordt het woord “niet-goedkeuringsbesluit” vervangen door het woord “beroep”;

4° aan paragraaf 1, tweede lid, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De provinciegouverneur kan het meerjarenplan goedkeuren, niet goedkeuren of aanpassen.”;

5° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden “zijn goedkeuring aan de meerjarenplannen te hebben verleend” vervangen door de woorden “het beroep te hebben ingewilligd”;

6° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De termijn, vermeld in het tweede en derde lid, wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarmee de toezichthoudende overheid aanvullende inlichtingen inwint. De dag na de ontvangst van de aanvullende inlichtingen vangt een nieuwe termijn van dertig dagen aan.”;

7° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing van de provinciegouverneur of bij ontstentenis van beslissing kan bij de Vlaamse Regering beroep worden ingesteld binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het besluit of, bij ontstentenis van beslissing, op de dag na het verstrijken van de termijn, bedoeld in het derde lid.”;

8° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De termijn, vermeld in het tweede en derde lid, wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarmee de toezichthoudende overheid aanvullende inlichtingen inwint. De dag na de ontvangst van de aanvullende inlichtingen vangt een nieuwe termijn van dertig dagen aan.”.

Art. 23. In artikel 48 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “Als de gemeentelijke bijdrage in het budget binnen de grenzen blijft van het bedrag, opgenomen in het goedgekeurde meerjarenplan,” wordt vervangen door de zinsnede “Als het budget past in het goedgekeurde meerjarenplan,”;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering stelt de voorwaarden vast waaraan het budget moet voldoen om te passen in het goedgekeurde meerjarenplan. Het exploitatiebudget past in het meerjarenplan als de gemeentelijke toelage niet meer bedraagt dan wat in het meerjarenplan is goedgekeurd als gemeentelijke toelage.”.

Art. 24. In artikel 49 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “Als de gemeentelijke bijdrage in het budget de grenzen van het bedrag, opgenomen in het goedgekeurde meerjarenplan, overschrijdt,” vervangen door de zinsnede “Als het budget niet past in het goedgekeurde meerjarenplan,”;

2° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, verstuurt de gemeenteraad van de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, zijn besluit ook onmiddellijk naar de overige gemeente of gemeenten.”;

3° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing van de gemeenteraad kan beroep worden ingediend bij de provinciegouverneur binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het besluit bij de kerkfabriek. Het budget en het besluit van de gemeenteraad moeten bij het beroep gevoegd worden.”;

4° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De termijn, vermeld in het tweede en derde lid, wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarmee de toezichthoudende overheid aanvullende inlichtingen inwint. De dag na de ontvangst van de aanvullende inlichtingen vangt een nieuwe termijn van dertig dagen aan.”.

Art. 25. In artikel 50, eerste lid, van hetzelfde decreet worden tussen het woord “worden” en de zinsnede “voor 15 september” de woorden “na het advies van het erkend representatief orgaan” ingevoegd.

Art. 26. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 50/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 50/1. De kerkraad kan zonder voorafgaande budgetwijziging over de uitgaven beslissen die door dwingende en onvoorziene omstandigheden vereist zijn, op voorwaarde dat hij daartoe een met redenen omkleed besluit neemt.

In dezelfde omstandigheden en als het geringste uitstel onbetwistbare schade zou veroorzaken, kunnen de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, op eigen verantwoordelijkheid over de uitgaven beslissen. Zij brengen de kerkraad daarvan onmiddellijk op de hoogte.

In de gevallen, vermeld in het eerste en tweede lid, worden de nodige kredieten onmiddellijk ingeschreven door een budgetwijziging. De betaling mag evenwel worden uitgevoerd, zonder de budgetwijziging af te wachten.”.

Art. 27. In titel II, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3/1. Gemeentelijke verplichtingen”.

Art. 28. In hetzelfde decreet wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 26, een artikel 52/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 52/1. §1. De gemeentebesturen passen de tekorten bij van de exploitatie van de kerkfabrieken en dragen bij in de investeringen in de gebouwen van de eredienst.

In afwijking van het eerste lid kan een gemeentebestuur niet verplicht worden bij te dragen in de investeringen in gebouwen van de eredienst die geen eigendom zijn van een publieke rechtspersoon.

In de parochies waar er een bedienaar van de eredienst, belast met de pastoraal van de parochie, verblijft, stelt de gemeente de bedienaar een pastorie ter beschikking, of, als er geen pastorie is, een woning of een woonstvergoeding.

In de parochies waar er geen bedienaar van de eredienst, belast met de pastoraal van de parochie, verblijft, stellen de gemeenten aan de kerkfabriek een ruimte ter beschikking waar de gelovigen ontvangen kunnen worden, waar de kerkraad kan vergaderen en waar het archief van de kerkfabriek kan worden bewaard, of betalen de kerkfabriek een secretariaatsvergoeding. Die verplichting geldt ook voor de parochies waar er wel een bedienaar van de eredienst, belast met de pastoraal van de parochie, verblijft, als zijn woning niet geschikt is om die functies te vervullen.

§2. De roerende en onroerende eigendommen en financiële beleggingen van de kerkfabriek, met uitzondering van de erkende gebouwen van de eredienst, vormen de reserves van de kerkfabriek en worden beheerd met het oog op het realiseren van een zo hoog mogelijk jaarlijks rendement, tenzij in het overleg, vermeld in artikel 33, andere afspraken gemaakt worden. Wat betreft de financiële beleggingen zijn enkel beleggingsvormen in euro met volledige kapitaalsgarantie bij erkende instellingen toegestaan.

De gemeente kan de kerkfabriek niet verplichten om die reserves te gebruiken voor investeringen in het kerkgebouw.

§3. Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, worden de verplichtingen, vermeld in paragraaf 1 gedeeld gedragen door alle betrokken gemeenten. Als de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, de overige gemeenten niet betreft bij het overleg, vermeld in artikel 33, of de overige gemeenten niet in kennis stelt van de beslissingen van de gemeenteraad over het meerjarenplan en het budget, overeenkomstig artikel 43, vijfde lid, en artikel 49, §1, vierde lid, komen die verplichtingen alleen ten laste van de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt.”.

Art. 29. In artikel 54 van hetzelfde decreet wordt de datum “1 april” vervangen door de datum “1 maart”.

Art. 30. In artikel 55, §1, eerste lid van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de datum “1 juni” wordt vervangen door de datum “1 mei”;

2° tussen de woorden “gemeenteoverheid en” en de woorden “bij de provinciegouverneur” wordt het woord “tegelijktijd” ingevoegd.

Art. 31. Artikel 56 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 56. Als de functie van penningmeester eindigt, wordt een eindrekening opgesteld binnen een termijn van twee maanden door de penningmeester of zijn rechtverkrijgenden. Nadat de kerkraad heeft kennisgenomen van de eindrekening,

wordt de eindrekening door de penningmeester of zijn rechtverkrijgenden ter goedkeuring aan de provinciegouverneur gezonden.

Binnen tweehonderd dagen na de ontvangst van de eindrekeningen spreekt de provinciegouverneur zich uit over de goedkeuring van de rekening en stelt hij de bedragen ervan vast. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn. Als binnen de voormelde termijn geen besluit naar de penningmeester of zijn rechtverkrijgenden is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht zijn goedkeuring te hebben verleend. Hij deelt zijn beslissing ook mee aan de kerkfabriek, de gemeenteverheid, het centraal kerkbestuur en het erkend representatief orgaan.

Verder wordt de procedure, vermeld in artikel 55, §3, eerste tot en met derde lid, gevolgd.”.

Art. 32. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 57/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 57/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de kerkfabriek en de toezichthoudende overheid en tussen het centraal kerkbestuur en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 33. In artikel 62 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 60 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 60 is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 34. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 71/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 71/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de kathedrale kerkfabriek en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 35. In artikel 76 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 74 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 74 is van overeenkomstige toepassing.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen in titel III van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 36. In artikel 105 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal kerkbestuur in een gemeente waar twee of drie kerkgemeenten van de protestantse eredienst erkend zijn waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de gemeente ligt.”.

Art. 37. In artikel 107 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een gemeente waarin met toepassing van artikel 105 een centraal kerkbestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de bestuursraden van de kerkgemeenten gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de kerkgemeenten in kwestie. Ze worden verkozen met een volstreekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende kerkgemeente worden de afgevaardigden van de bestuursraden van de kerkgemeenten opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de kerkgemeenten in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 38. In artikel 110 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 39. In artikel 112, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de kerkgemeenten” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de kerkgemeenten van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de kerkgemeenten van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 40. Aan artikel 113 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken kerkgemeenten. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkgemeenten.

Als de gebiedsomschrijving van een kerkgemeente zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de hoofdkerk van de kerkgemeente zich bevindt, de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 41. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 113/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 113/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de kerkgemeenten die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het gemeentebestuur en de betrokken kerkgemeenten. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken kerkgemeenten. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkgemeenten die eronder vallen.

Een kerkgemeente kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de kerkgemeente, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de kerkgemeente, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

Art. 42. In artikel 114 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “bepalingen van” en het woord “hoofdstukken” de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van” ingevoegd.

Art. 43. In artikel 141 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal kerkbestuur in een gemeente waar twee of drie parochies van de anglicaanse eredienst erkend zijn waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de gemeente ligt.”.

Art. 44. In artikel 143 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een gemeente waarin met toepassing van artikel 141 een centraal kerkbestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende anglicaanse parochie worden de afgevaardigden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 45. In artikel 146 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 46. In artikel 148, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de anglicaanse kerkfabrieken” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de anglicaanse kerkfabrieken van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de anglicaanse kerkfabrieken van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 47. Aan artikel 149 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken anglicaanse kerkfabrieken. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de anglicaanse kerkfabrieken.

§4. Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 48. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 149/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 149/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de anglicaanse kerkfabrieken die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het gemeentebestuur en de betrokken anglicaanse kerkfabrieken. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken anglicaanse kerkfabrieken. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de anglicaanse kerkfabrieken die eronder vallen.

Een anglicaanse kerkfabriek kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de anglicaanse kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de anglicaanse kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

Art. 49. In artikel 150 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “bepalingen van” en het woord “hoofdstukken” de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van” ingevoegd.

Art. 50. In artikel 177 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal bestuur in een gemeente waar twee of drie gemeenten van de Israëlitische eredienst erkend zijn waarvan de synagoge op het grondgebied van de gemeente ligt.”.

Art. 51. In artikel 179 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een gemeente waarin met toepassing van artikel 177 een centraal bestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende israëlitische gemeente worden de afgevaardigden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 52. In artikel 182 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal bestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter samen met de secretaris van het centraal bestuur als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal bestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal bestuur.”.

Art. 53. In artikel 184, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de israëlitische gemeenten” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de israëlitische gemeenten van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de israëlitische gemeenten van de gemeente, met inbegrip van het

bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 54. Aan artikel 185 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. Het centraal bestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken israëlitische gemeenten. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de israëlitische gemeenten.

§4. Als de gebiedsomschrijving van een israëlitische gemeente zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de synagoge van de israëlitische gemeente zich bevindt, de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 55. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 185/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 185/1. Het centraal bestuur kan, ook namens de israëlitische gemeenten die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal bestuur, het gemeentebestuur en de betrokken israëlitische gemeenten. Het centraal bestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken israëlitische gemeenten. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de israëlitische gemeenten die eronder vallen.

Een israëlitische gemeente kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de israëlitische gemeente, het centraal bestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de israëlitische gemeente, het centraal bestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

Art. 56. In artikel 186 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “bepalingen van” en het woord “hoofdstukken” de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van” ingevoegd.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen in titel IV van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 57. In artikel 213 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal kerkbestuur in een provincie waar twee of drie parochies van de orthodoxe eredienst erkend zijn, waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de provincie ligt.”.

Art. 58. In artikel 215 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een provincie waarin met toepassing van artikel 213 een centraal kerkbestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende orthodoxe parochie worden de afgevaardigden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 59. In artikel 218 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 60. In artikel 220, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de orthodoxe kerkfabrieken” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de orthodoxe kerkfabrieken van de provincie, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium

van de orthodoxe kerkfabrieken van de provincie, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 61. Aan artikel 221 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken orthodoxe kerkfabrieken. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de orthodoxe kerkfabrieken.

§4. Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één provincie, betreft de provincie waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, de overige provincie of provincies bij het overleg.”.

Art. 62. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 221/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 221/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de orthodoxe kerkfabrieken die eronder vallen, afspraken maken met de provincieoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het provinciebestuur en de betrokken orthodoxe kerkfabrieken. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken orthodoxe kerkfabrieken. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de orthodoxe kerkfabrieken die eronder vallen.

Een orthodoxe kerkfabriek kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de orthodoxe kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de orthodoxe kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

Art. 63. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 222/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 222/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de orthodoxe kerkfabriek en de toezichthoudende overheid en tussen het centraal kerkbestuur en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 64. In artikel 227 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 225 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 225 is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 65. In artikel 229 van hetzelfde decreet wordt het woord “hoofdstukken” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van hoofdstukken”.

Art. 66. In artikel 256 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal bestuur in een provincie waar twee of drie gemeenschappen van de islamitische eredienst erkend zijn waarvan de moskee op het grondgebied van de provincie ligt.”.

Art. 67. In artikel 258 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een provincie waarin met toepassing van artikel 156 een centraal bestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de comités van de islamitische gemeenschappen gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de comités van de islamitische gemeenschappen in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende islamitische gemeenschap worden de afgevaardigden van de comités van de islamitische gemeenschappen opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de comités van de islamitische gemeenschappen in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 68. In artikel 261 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal bestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal bestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal bestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal bestuur.”.

Art. 69. In artikel 263, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de islamitische gemeenschappen” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de islamitische gemeenschappen van de provincie, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de islamitische gemeenschappen van de provincie, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 70. Aan artikel 264 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het centraal bestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken islamitische gemeenschappen. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de islamitische gemeenschappen.

Als de gebiedsomschrijving van een islamitische gemeenschap zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één provincie, betreft de provincie waar de moskee van de islamitische gemeenschap zich bevindt de overige provincie of provincies bij het overleg.”.

Art. 71. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 264/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 264/1. Het centraal bestuur kan, ook namens de islamitische gemeenschappen die eronder vallen, afspraken maken met de provincieoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal bestuur, het provinciebestuur en de betrokken islamitische gemeenschappen. Het centraal bestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken islamitische gemeenschappen. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de islamitische gemeenschappen die eronder vallen.

Een islamitische gemeenschap kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de

islamitische gemeenschap, het centraal bestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de islamitische gemeenschap, het centraal bestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

Art. 72. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 265/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 265/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de islamitische gemeenschap en de toezichthoudende overheid en tussen het centraal bestuur en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 73. In artikel 270 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 268 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 268 is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 74. In artikel 272 van hetzelfde decreet wordt het woord “hoofstukken” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van hoofdstukken”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen in titel V van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 75. Artikel 275 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 275. De volgende regelingen worden opgeheven:

1° wet van 18 germinal jaar X "relative à l'organisation des cultes";

2° keizerlijk decreet van 30 december 1809 op de kerkbesturen;

3° koninklijk besluit van 16 augustus 1824 houdende dat de kerkbesturen en kerkelijke administraties geen beschikkingen kunnen nemen omtrent ontwerpen, waarvan de bezorging hen niet uitdrukkelijk bij de bestaande wetten, reglementen of verordeningen is opgedragen;

4° koninklijk besluit van 12 maart 1849 "over de herinrigting en de gedeeltelijke vernieuwing der kerkfabryken";

5° wet van 4 maart 1870 op het tijdelijke der erediensten, gewijzigd bij de wetten van 17 april 1985, 18 juli 1991 en 10 maart 1999 en bij het koninklijk besluit van 20 juli;

6° koninklijk besluit van 7 februari 1876 houdende inrichting der bestuursraden bij de protestantse kerken;

7° koninklijk besluit van 7 februari 1876 houdende inrichting der bestuursraden bij de synagogen;

8° besluit van de regent van 28 december 1944 waarbij aan de minister van Justitie opdracht wordt gegeven om tot de uitvoering van werken aan de kerken machtiging te verlenen;

9° koninklijk besluit van 3 mei 1978 tot inrichting van de comités belast met het beheer van de temporaliën van de erkende islamitische gemeenschappen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 10 april 1995;

10° koninklijk besluit van 15 maart 1988 tot organisatie van de raden van de kerkfabrieken van de orthodoxe eredienst;

11° de koninklijke besluiten houdende goedkeuring van de bisschoppelijke verordeningen tot inrichting van de kathedrale kerken.”.

Art. 76. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 275/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 275/1. De presbyteria en de kerken die met toepassing van artikel 72 en 75 van de wet van 18 germinal jaar X “relative à l’organisation des cultes” opnieuw ter beschikking zijn gesteld van de eredienst, kunnen pas een nieuwe bestemming krijgen nadat ze zijn gedesaffecteerd door de Vlaamse Regering, na advies van de bisschoppelijke overheid.”.

Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Art. 77. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2013, met uitzondering van artikel 14, dat in werking treedt op 1 april 2014.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS

ADVIES VAN DE VLAAMSE ADVIESRAAD
VOOR BESTUURSZAKEN

vlabest

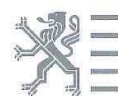
vlaamse adviesraad voor bestuurszaken

voorontwerp van decreet
tot wijziging van diverse bepalingen
van het decreet van 7 mei 2004 betreffende
de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

advies

4 januari 2012

2012/01

Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken, Boudewijnlaan 30 bus 41, 1000 Brussel

02/553.40.15, [ad](http://ad.vlaanderen.be)

vlaanderen.be

[ww](http://ww.vlaanderen.be)

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	54
MANAGEMENTSAMENVATTING	55
0. INLEIDING	56
1. TOTSTANDKOMINGSPROCES	57
2. VOORAFGAANDE BEDENKINGEN	58
3. SPECIFIEKE BEDENKINGEN	59
3.1.1. Aantal kerkfabrieken	59
3.1.2. Positie van het centraal kerkbestuur.....	60
3.1.3. Grensoverschrijdende parochies	60
3.1.4. Financieel instrumentarium.....	60
3.1.5. Integratie van alle regelgeving.....	61

MANAGEMENTSAMENVATTING

VLABEST wil vooreerst benadrukken dat het grondige **proces** dat werd gevolgd om tot voorliggend voorontwerp te komen, met werkgroepen en een conceptnota, heeft geresulteerd in een evenwichtig voorontwerp dat kan rekenen op een ruime consensus in het veld. Toch wil VLABEST opmerken dat bij de samenstelling van de werkgroepen en bij de keuze voor de scope van de onderwerpen (de focus lag duidelijk op een denkoefening over de parochiekerken in Vlaanderen), eerder een behoudsgezinde aanpak is gehanteerd, waardoor ook de uitkomst van dit proces eigenlijk **weinig vernieuwend** is.

Zo kwamen de **meer dieperliggende vragen** over het beheer van de temporalien van de erkende erediensten **niet aan bod**. Ook bevat het dossier geen evaluatie van de kaders die in 2004 zijn uitgetekend voor de niet katholieke erediensten. De Raad benadrukt dat hij geen vragen heeft bij het subsidiëren of financieren door de burgerlijke overheid van dergelijke instanties, maar er kunnen bijvoorbeeld wel vragen worden gesteld over de blijvende koppeling tussen de kerkfabrieken en de parochiale indeling, over het aantal kerkfabrieken en over het overheidsniveau dat instaat voor de financiering van de erediensten.

VLABEST is principieel van mening dat de overheid zich enkel moet richten op het **institutionele aspect**, waarbij alle levensbeschouwingen en erediensten zoveel als mogelijk volgens dezelfde regels moeten worden georganiseerd, zodat een doorzichtig beleid mogelijk is. Daarnaast houdt VLABEST een pleidooi voor een **verdere homogenisering** van dit beleidsveld door het regionaliseren van de resterende federale bevoegdheden, zoals bijvoorbeeld de regeling omtrent de weddes van de bedienaars van de erediensten.

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken kan zich verder **akkoord** verklaren met de **opgenomen doelstellingen** uit het voorontwerp. Ze beantwoorden aan een reële nood uit het veld en zijn een belangrijke stap in de goede richting. Toch betreurt VLABEST dat de Vlaamse Regering niet van de gelegenheid gebruik heeft gemaakt om een **ambitieuze vernieuwing** door te voeren:

- Volgens VLABEST moet absoluut gestreefd worden naar **één kerkfabriek per gemeente** (met uitzondering misschien van de grote steden). Enkel op die manier kan de doelstelling van de Vlaamse Regering gerealiseerd worden om te streven naar een "moderne, efficiënte en transparante structuur" zodat de relatie met de gemeente- of provinciebesturen wordt geoptimaliseerd.
- VLABEST is principieel van oordeel dat moet worden gestreefd naar eenvormige procedures waarin de **overheid die financieel moet bijdragen het laatste woord heeft**. Daar wordt in het voorontwerp voor een groot deel aan tegemoet gekomen, maar er blijven problemen. Indien er bijvoorbeeld geen consensus is over de gemeentelijke financieringsbijdrage, over het gebruik of bestemming van een kerkgebouw of over het aanwenden van de reserves van de kerkbesturen, ontbreekt het volgens VLABEST nog steeds aan instrumenten voor de gemeente, die toch de rechtstreeks betrokken financierende overheid is, om een eindbeslissing te nemen.
- Ten slotte stelt VLABEST vast dat niet alle **aanbevelingen uit het verslag van de werkgroepen** worden overgenomen. Met welke argumentatie bepaalde aanbevelingen wel worden gevolgd, en andere niet, is onduidelijk en moet volgens VLABEST beter worden uitgeklaard in de memorie van toelichting.

0. INLEIDING

Op vrijdag 25 november 2011 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten (verder: *eredienstendecreet*) met het oog op de adviesaanvraag aan de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (verder: *VLABEST*).

VLABEST wenst vooreerst de heer Bart Van Dooren, adjunct van de directeur bij het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, te danken voor zijn verhelderende toelichting op de Raadszitting van 21 december 2011.

1. Situering

Met de voorliggende wijzigingen wil de Vlaamse Regering niet tornen aan de algemene uitgangspunten en principes van het eredienstendecreet van 2004. De aanleiding voor de hervormingen ligt bij de uitdagingen bij het beheer van het kerkelijke openbare patrimonium voor de **rooms-katholieke kerkfabrieken**, in samenhang met de toenemende ontkerkelijking. Het voorontwerp beoogt daarbij volgende doelstellingen:

- De versterking van het lokaal overleg, door een versoepeling van de regeling van de lokale afspraken, door een verdere responsabilisering van de verkozen raden en een beperking van de tussenkomst van de provinciegouverneurs, en door een stroomlijning van het overleg voor de besturen van de eredienst waarvan het werkingsgebied zich uitstrekt over meer dan een gemeente.
- De versterking van de centrale besturen, door een centraal bestuur al te verplichten vanaf 2 kerkfabrieken (vroeger 4) en door meer bevoegdheden te geven aan dat centraal bestuur.
- Het verhogen van de rechtszekerheid, vooral voor de samenvoeging van twee of meerdere erkende geloofsgemeenschappen, en door de integratie van de oude bepalingen uit de Keizerlijke decreten.

Daarnaast is ook van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal anomalieën uit het huidige decreet te halen.

Ten slotte worden ook wijzigingen aangebracht aan de specifieke bepalingen voor de **andere erkende erediensten**. Behalve de correctie van enkele anomalieën in het decreet, worden deze erediensten echter geen dwingende verplichtingen opgelegd. Er wordt hen enkel de mogelijkheid geboden om facultatief gebruik te maken van de mogelijkheden die ook bij de rooms-katholieke eredienst werden ingeschreven.

2. Opbouw van het advies

VLABEST onthoudt zich zoals steeds van een juridisch-technische doorlichting van het voorontwerp. Het is echter wel de rol en taak van VLABEST om enkele bedenkingen te formuleren bij de strategische beleidskeuzes:

- VLABEST zal in een eerste deel stil staan bij het proces dat heeft geleid tot het voorontwerp.
- In het tweede deel worden enkele voorafgaande bedenkingen geformuleerd.
- De specifieke voorstellen uit het voorontwerp worden besproken in het derde deel.

1. TOTSTANDKOMINGSPROCES

Het voorliggende voorontwerp heeft een lange voorgeschiedenis. De oorsprong ligt bij een aangekondigde oefening rond de problematiek van de parochiekerken in de beleidsnota Binnenlands Bestuur:

“Er zijn in Vlaanderen ongeveer 1800 kerken. Ongeveer een derde daarvan is beschermd. De jongste jaren is er een toegenomen probleem op het vlak van het efficiënt gebruik voor de uitoefening van de eredienst zelf. Afhankelijk van de eredienst dragen de gemeenten of de provincies bij in een aantal kosten van de eredienstbesturen. Het decreet van 7 mei 2004 heeft de structuren in het leven geroepen voor een regelmatig overleg. De problematiek van de ongebruikte gebouwen van de erediensten kan daar besproken worden. In overleg met de vertegenwoordigers van de eredienstbesturen, maar ook met de lokale besturen wens ik mee te werken aan oplossingen om aan bepaalde kerkgebouwen een nieuwe bestemming te geven. Die bestemming moet maatschappelijk verantwoord zijn, maar tegelijk ook respect betonen voor de aard van het gebouw. Daar waar het ook roerende kunstvoorwerpen betreft, zal ik de minister bevoegd voor cultuur hierbij betrekken. Ik nodig ook de lokale bestuurders uit om, waar nodig, daarover het gesprek met de besturen van de erediensten op gang te brengen.” (p.32-33)

Vervolgens werd aan drie werkgroepen de opdracht gegeven om de doelstellingen uit de beleidsnota te concretiseren. Deze werkgroep werkten respectievelijk rond ‘bestuurskracht en financiering’, ‘beheer’ en ‘(her)bestemming en ruimtelijke inpassing’ van de parochiekerken in Vlaanderen. Verschillende stakeholders uit het veld werden betrokken, zowel van de Vlaamse overheid, de lokale besturen als de bisschoppenconferentie. Dit resulteerde in een verslag van 8 april 2011 met 31 aanbevelingen, die werden geclusterd in 7 globale aanbevelingen, namelijk:

- Ontwikkel een (lokale) beleidsvisie;
- Versterk het lokaal overleg;
- Versterk de bestuurskracht van kerkfabrieken en centrale kerkbesturen;
- Zet in op exterisievorming en informatieverstrekking;
- Gebruik verbreden;
- Naar een haalbare financiering;
- Inzetten op onderhoud.

De bevoegde minister voor Binnenlands Bestuur ging met de aanbevelingen aan de slag, en formuleerde de contouren van zijn verdere beleid hierrond in een conceptnota, die op 24 juni 2011 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het voorontwerp van decreet dat voorligt bij VLABEST, is een verder uitvloeisel van deze conceptnota. Het voorontwerp past het eredienstendecreet in die zin aan dat de opties die worden genomen in de conceptnota ook juridisch mogelijk of gefaciliteerd worden.

Daarmee levert de Vlaamse Regering een dossier af dat grondig is voorbereid en dat tot stand is gekomen volgens de eigen aanbevelingen voor de opmaak van voorgenomen regelgeving (onderbouwd en overlegd). Toch wil VLABEST opmerken dat bij de samenstelling van de werkgroepen en bij de keuze voor de scope van de onderwerpen, eerder een behoudsgezinde aanpak is gehanteerd. Bij het overleg zijn enkel de woordvoerders van de rooms-katholieke kerk uitgenodigd. Vertegenwoordigers van andere erediensten of onafhankelijke deskundigen kwamen niet aan bod, waardoor de focus van het verslag en ook van de conceptnota en het voorontwerp, eerder eng is. Ruimere vragen over het beheer van de erediensten en een

verdere rationalisering van de sector kwamen nauwelijks op tafel (zie punt 2). Daardoor mist het uitgestippelde beleid wat vernieuwing en durf.

VLABEST stelt ook vast dat niet alle aanbevelingen uit het verslag van de werkgroepen worden overgenomen. Zo wordt niet ingegaan op de vraag naar:

- het schrappen van de verplichting voor leden van een kerkraad om ingeschreven te zijn in de bevolkingsregisters van de gemeente (of één van de gemeenten) van de gebiedsomschrijving van de parochie;
- een regeling van de aansprakelijkheid van de leden van het bestuur;
- de uitwerking van een tuchtprocedure;
- de verlenging van duur van een mandaat van het centraal bestuur (van drie naar zes jaar).

Met welke argumentatie bepaalde aanbevelingen wel worden gevolgd, en andere niet, is onduidelijk en moet volgens VLABEST beter worden uitgeklaard in de memorie van toelichting.

2. VOORAFGAANDE BEDENKINGEN

Vooraleer wordt gefocust op de specifieke voorstellen uit het voorontwerp, wil VLABEST even het grote plaatje belichten en in vraag stellen. De oorsprong van het voorontwerp ligt duidelijk bij een denkoefening over de parochiekerken in Vlaanderen. Dit betekent dat andere, meer dieperliggende vragen over het beheer van de temporalien van de erkende erediensten niet werden gesteld. Hoewel de regelgeving sindsdien grondig gemoderniseerd is, blijft de algemene achterliggende filosofie van de organisatie van de erediensten verankerd in de keuzes die gemaakt zijn in de Napoleontische regelgeving daterende van 1809 (die momenteel zelfs nog voor een deel geldig is).

Zo wordt niet in vraag gesteld of het organiseren en volledig regelen van de instanties die instaan voor de temporalien van de erkende erediensten wel een kerntaak is van een overheid. Ook bevat het dossier geen evaluatie en analyse van de kaders die in 2004 zijn uitgetekend voor de niet katholieke erediensten. De Raad benadrukt dat hij geen vragen heeft bij het subsidiëren of financieren door de burgerlijke overheid van dergelijke instanties, maar er kunnen wel vragen gesteld worden bij de noodzaak om de hele rechtspositie in detail te bepalen en er een openbaar karakter aan te geven:

- Waarom houdt de Vlaamse Regering vast aan de koppeling tussen de kerkfabrieken en de parochiale indeling? Is het in het kader van de scheiding tussen kerk en staat niet te overwegen om de organisatie van het institutionele aspect los te koppelen van de parochies (dit is een louter intern-kerkelijke kwestie)?
- Waarom krijgen de besturen van de erkende vrijzinnigheid een privaatrechtelijk statuut (VZW), waarop bijvoorbeeld niet de regeling betreffende de openbaarheid van bestuur van toepassing is, en die van de erkende confessionele erediensten een publiek statuut?
- Waarom wordt de ene eredienst financieel bijgestaan door de gemeentebesturen en de andere door de provinciebesturen?
- In welke mate voelen de andere erkende erediensten zich thuis in het keurslijf dat is gebaseerd op de oude regeling van de (rooms-katholieke) kerkfabrieken?

VLABEST is van oordeel dat ook deze vragen een debat verdienen. VLABEST is daarbij principieel van mening dat het institutionele aspect van alle levensbeschouwingen en erediensten zoveel als mogelijk volgens dezelfde regels moet worden georganiseerd, zodat een doorzichtig beleid mogelijk is. Daarnaast houdt VLABEST een pleidooi voor een verdere homogenisering van dit beleidsveld door het regionaliseren van de resterende federale bevoegdheden, zoals bijvoorbeeld de regeling omtrent de weddes van de bedienaars van de erediensten.

3. SPECIFIEKE BEDENKINGEN

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken kan zich akkoord verklaren met de opgenomen doelstellingen uit het voorontwerp. Ze zijn absoluut een stap in de goede richting. De vraag kan echter worden gesteld of de geformuleerde doelstellingen wel ver genoeg gaan. Om deze vraag te beantwoorden grijpt VLABEST terug naar het eredienstendecreet, zoals het werd goedgekeurd in 2004. Dat decreet was op verschillende vlakken een verbetering ten opzichte van de toenmalige situatie (modernisering en vereenvoudiging), maar er kan tevens worden vastgesteld dat de vernieuwing niet ver genoeg ging op het vlak van het aantal kerkfabrieken, de positie van het centrale kerkbestuur, de grensoverschrijdende parochies, de financiële verantwoordelijkheid van de besturen en de integratie van de oude regelgeving in het nieuwe decreet. VLABEST bekijkt in dit advies in welke mate aan deze verzuchtingen nu wel wordt verholpen.

3.1.1. Aantal kerkfabrieken

Volgens VLABEST moet absoluut gestreefd worden naar één kerkfabriek per gemeente (met uitzondering misschien van de grote steden). Enkel op die manier kan de doelstelling van de Vlaamse Regering gerealiseerd worden om te streven naar een "moderne, efficiënte en transparante structuur" zodat de relatie met de gemeente- of provinciebesturen wordt geoptimaliseerd.

De huidige Vlaamse Regering opteert er nu opnieuw voor om het aantal kerkfabrieken te behouden. Het blijkt namelijk een expliciete aanbeveling van de werkgroep 'bestuurskracht en financiering' om geen algemene verplichte fusies op te leggen tot één kerkfabriek per gemeente (wat gezien de samenstelling van de werkgroep misschien een te verwachten conclusie was).

VLABEST vindt het een kleine stap vooruit dat een regeling is opgenomen die bepaalt dat de verschillende eredienstbesturen vrijwillig kunnen "fusioneren". Daarmee wordt ingespeeld op een aantal maatschappelijke evoluties (daling aantal roepingen, ontkerkelijkheid,...), waar op het veld trouwens al rekening mee wordt gehouden door de vorming van federaties en samenvoegingen van parochies. Er is dus reeds een rationalisering en modernisering aan de gang. Dit is een evolutie die niet te stoppen is, maar waar de kerkelijke autoriteiten maar met vertraging op inspikken. De Vlaamse Regering had misschien beter kunnen inspelen op deze evolutie door dwingender op te treden in het aantal kerkfabrieken en zo het voortouw te nemen in een hervorming van het eredienstenlandschap.

3.1.2. Positie van het centraal kerkbestuur

Als tussenoptie trekt de Vlaamse Regering opnieuw voluit de kaart van het centraal kerkbestuur die de verschillende kerkfabrieken in een gemeente overkoepelt. Het feit dat de verplichting tot het installeren van een centraal kerkbestuur nu ook wordt uitgebreid naar gemeenten waar er 2 of 3 kerkfabrieken actief zijn (vroeger was dit vanaf 4), is positief.

In het voorliggende ontwerp worden ook de bevoegdheden van het centraal bestuur uitgebreid. De coördinerende rol wordt geëxpliciteerd en geconcretiseerd, onder meer voor de ontwikkeling van een langetermijnvisie op het beheer en het gebruik van de gebouwen van de eredienst in de gemeente. Dit is volgens VLABEST, mits bovenstaande bedenkingen (punt 3.1.1), een goede optie omdat in de praktijk kon worden vastgesteld dat de coördinerende rol van het centraal kerkbestuur momenteel vaak niet wordt waargemaakt.

VLABEST vraagt zich wel af waarom niet wordt voorzien in de mogelijkheid om (vrijwillig) bepaalde uitvoeringstaken van de parochies (of kerkgemeenten e.a.), zoals bijvoorbeeld boekhouding of uitbetaling van mandaten, te centraliseren bij het centraal bestuur. Dit wordt in het voorontwerp nu wel mogelijk gemaakt voor alles wat met overheidsopdrachten te maken heeft, wat VLABEST uiteraard toejuicht. Deze mogelijkheid van delegatie kan een tussenstap zijn in de evolutie naar fusies tussen kerkfabrieken.

Conclusie: het versterken van het centraal overkoepelend kerkbestuur is positief en kan eigenlijk nog worden uitgebreid, maar VLABEST blijft bij zijn uitgangspunt dat de fusie van alle kerkfabrieken in een gemeente het na te streven ideaal is, en het centraal bestuur dus slechts een tussenstap kan zijn.

3.1.3. Grensoverschrijdende parochies

VLABEST is tevreden te kunnen vaststellen dat het voorontwerp ook het overleg stroomlijnt voor de besturen van de eredienst waarvan het werkingsgebied zich uitstrekt over meer dan een gemeente, één van de pijnpunten uit het eredienstendecreet.

3.1.4. Financieel instrumentarium

Er worden belangrijke verbeteringen aangebracht aan het financiële instrumentarium, waarbij de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur wordt versterkt. Het uitgangspunt moet volgens VLABEST zijn dat wordt gezocht naar eenvormige procedures waarin de overheid die financieel moet bijdragen het laatste woord heeft. Dit was in het huidige decreet niet steeds zo.

Daar wordt nu voor een groot deel aan tegemoet gekomen onder andere door de gemeenteraad nu ook de mogelijk te geven om de meerjarenplannen aan te passen aan wat in het overleg werd besproken (artikel 21) en door de wijziging van de gouverneur als beroepsinstantie (er moet nu expliciet beroep aangetekend worden door het kerkbestuur indien niet akkoord).

In het voorontwerp wordt in artikel 19 ook ingeschreven dat het centraal kerkbestuur en gemeente bij hun overleg bindende afspraken kunnen maken, wat de rol van de centrale kerkbesturen terecht versterkt. Afspraken kunnen slechts tot stand komen bij consensus tussen de betrokken partijen. Indien er evenwel over de hoogte van de gemeentelijke financieringsbijdrage of over het gebruik of bestemming van een kerkgebouw op het overleg geen consensus kan bereikt worden, ontbreekt het volgens VLABEST nog steeds aan instrumenten voor de gemeente, die toch de rechtstreeks betrokken financierende overheid is, om een eindbeslissing te nemen.

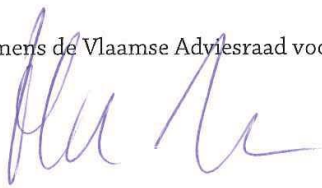
Dezelfde opmerking kan worden gemaakt over het aanspreken van de reserves van de kerkbesturen. Er wordt aanvaard dat gemeente en kerkfabriek onderling akkoord gaan dat de reserves (bijvoorbeeld de financiële beleggingen) zullen aangesproken worden om investeringen aan het kerkgebouw te financieren, maar bij niet consensus hierover moeten er terug mechanismes ingebouwd worden zodat dergelijke aanwending toch kan worden opgelegd, bijvoorbeeld in geval van een beroep van de kerkfabriek bij de provinciegouverneur tegen een beslissing van de gemeenteraad over het meerjarenplan. Daarom moet onder andere artikel 28 van het voorontwerp, waarin de gemeentelijke verplichtingen worden omschreven, worden aangepast (schrapping paragraaf 2, tweede lid, waarin wordt bepaald dat de gemeente de kerkfabriek niet kan verplichten om de reserves te gebruiken voor investeringen in het kerkgebouw).

3.1.5. Integratie van alle regelgeving

De Vlaamse Regering heeft er in 2004 voor geopteerd om de oude, versnipperde en van elkaar verschillende regelingen voor de verschillende erediensten te vervangen door één globale regeling. Dit werd toen niet consequent doorgetrokken, want voor aangelegenheden die niet geregeld worden in het decreet, worden de bepalingen van de oude wetgeving behouden (zie artikel 274). Dit kwam de toegankelijkheid en de transparantie zeker niet ten goede en zorgde voor rechtsonzekerheid.

Met het voorontwerp worden de oude bepalingen, waarvan een aantal teruggaan tot het begin van de negentiende eeuw, opgeheven en, voor zover ze nog van belang zijn, hernomen in de tekst van het decreet zelf. Daardoor is de volledige organieke regelgeving voor de besturen van de eredienst voortaan te vinden in het eredienstendecreet, wat VLABEST uiteraard toejuicht.

Namens de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken,

Prof. dr. Herman MATTHIJS
Voorzitter

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 20 januari 2012

Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen in titel II van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 2. In titel II, hoofdstuk I, van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten wordt een afdeling 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1/1. Wijziging van erkenningen”.

Art. 3. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/1. De Vlaamse Regering erkent de wijzigingen van de erkende parochies en hun gebiedsomschrijvingen, op voorstel van het erkend representatief orgaan. De

criteria voor de erkenning, vermeld in artikel 2, tweede lid, zijn in dit geval niet van toepassing.

De Vlaamse Regering stelt de procedureregels vast.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/2. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van het erkend representatief orgaan, de erkenning opheffen van een erkende annexe-kerk of kapelanijs. Als aan de kapelanijs een afzonderlijke kerkfabriek verbonden is, zijn evenwel artikel 4/3 tot en met 4/11 van toepassing.

De Vlaamse Regering stelt de procedureregels vast.”.

Art. 5. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/3. De Vlaamse Regering erkent de samenvoeging van twee of meer erkende parochies door het erkend representatief orgaan. De criteria voor de erkenning, vermeld in artikel 2, tweede lid, zijn niet van toepassing op een dergelijke samenvoegingsprocedure.

De Vlaamse Regering stelt de procedureregels vast.”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/4. De erkenning van de samenvoeging van twee of meer erkende parochies maakt een einde aan het bestaan van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, met uitzondering van de kerkfabriek die door het representatief orgaan wordt aangeduid als de te behouden kerkfabriek.

De erkenning van de samenvoeging van twee of meer erkende parochies maakt van rechtswege een einde aan het mandaat van de leden van de kerkraden van alle samengevoegde kerkfabrieken.

Een dergelijke samenvoeging heeft geen invloed op de samenstelling van het centraal kerkbestuur waaronder de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies ressorteerden, tot de eerstvolgende verkiezing van dat centraal kerkbestuur. Als er in de gemeente een centraal kerkbestuur werd opgericht, blijft dat centraal kerkbestuur bestaan, tenzij die samenvoeging er toe leidt dat er nog slechts één erkende parochie van de rooms-katholieke eredienst is waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de gemeente ligt. In dat laatste geval wordt het centraal kerkbestuur van die gemeente, als dat werd opgericht, opgeheven.”.

Art. 7. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/5. De leden van de kerkraad van de te behouden kerkfabriek, worden na de samenvoeging de eerste keer aangesteld door het erkend representatief orgaan, op voorstel van de door dat orgaan aangestelde verantwoordelijke van de nieuwe parochie.

De Vlaamse Regering bepaalt bij de erkenning van de samenvoeging wanneer de eerste gedeeltelijke vernieuwing van de kerkraad plaatsvindt. Het lot wijst de leden aan die bij die eerste gedeeltelijke vernieuwing uittreden.”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/6. Vanaf de datum van de beslissing van het erkend representatief orgaan tot samenvoeging van twee of meer parochies, worden de bevoegdheden van de bestuursorganen van de kerkfabrieken van die parochies, behalve van de te behouden kerkfabriek, beperkt tot de handelingen die voortvloeien uit het dagelijkse beheer, die gaan over de dringende zaken of die betrekking hebben op de lopende zaken. Zo niet zijn de genomen beslissingen of de gevolgen ervan niet tegenstelbaar aan de bestuursorganen van de te behouden kerkfabriek.”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/7. Alle roerende goederen worden overgedragen aan de te behouden kerkfabriek.

De in het eerste lid bedoelde overdracht wordt van rechtswege uitgevoerd. De overdracht is zonder verdere formaliteiten tegenstelbaar aan derden op de datum van de erkenning van de samenvoeging.

De goederen, bedoeld in dit artikel, worden overgedragen in de staat waarin ze zich bevinden, met inbegrip van de lasten en de verplichtingen die eigen zijn aan de goederen.

De te behouden kerkfabriek treedt op de datum van de erkenning van de samenvoeging in de rechten en plichten van de andere kerkfabrieken van de samengevoegde parochies voor de roerende goederen die aan haar werden overgedragen, met inbegrip van de rechten en plichten die voortvloeien uit de hangende en de toekomstige gerechtelijke procedures.”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/8. De onroerende goederen die eigendom zijn van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, worden overgedragen aan de te behouden kerkfabriek, op de datum van de erkenning van de samenvoeging. De te behouden kerkfabriek neemt de rechten, plichten en lasten over van de onroerende goederen waarvan de eigendom aan haar werd overgedragen.”.

Art. 11. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/9. De te behouden kerkfabriek neemt op de datum van de erkenning van de samenvoeging de rechten, plichten en lasten over van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, die voortvloeien uit overeenkomsten.”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/10. Met behoud van de toepassing van artikel 4/6 wordt elke procedure voor overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, gegund door een van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, voortgezet door de te behouden kerkfabriek, vanaf de datum van de erkenning van de samenvoeging.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/11. De penningmeesters van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies maken hun eindrekening op met toepassing van artikel 56.

De te behouden kerkfabriek neemt van rechtswege de activa en passiva van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies over.

De eindrekeningen van de penningmeesters van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies worden ter goedkeuring voorgelegd aan de kerkraad van de te behouden kerkfabriek.”.

Art. 14. In artikel 25, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het getal “vier” vervangen door het getal “twee”.

Art. 15. In artikel 27 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de kerkraden van de kerkfabrieken in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 16. In artikel 30 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtstvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 17. In artikel 32, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aan gebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de kerkfabrieken” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de kerkfabrieken van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de kerkfabrieken van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 18. Aan artikel 33 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken kerkfabrieken. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkfabrieken.

Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 19. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 33/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de kerkfabrieken die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het gemeentebestuur en de betrokken kerkfabrieken. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken kerkfabrieken. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkfabrieken die eronder vallen.

Een kerkfabriek kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht het beroep te hebben ingewilligd.”.

Art. 20. In artikel 39 van hetzelfde decreet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De kerkraad kan die bevoegdheden overdragen aan het centraal kerkbestuur. De voorwaarden van een dergelijke delegatie worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen het centraal kerkbestuur en de betrokken kerkfabriek of kerkfabrieken.”.

Art. 21. In artikel 43 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het derde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De gemeenteraad kan het meerjarenplan goedkeuren, niet goedkeuren of aanpassen aan wat in het overleg, vermeld in artikel 33, besproken werd.”;

2° er wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, verstuurt de gemeenteraad van de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, zijn besluit ook onmiddellijk naar de overige gemeente of gemeenten.”.

Art. 22. In artikel 44 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing van de gemeenteraad kan beroep worden ingesteld bij de provinciegouverneur binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het besluit van de gemeenteraad.”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “de goedkeuring” vervangen door de woorden “het beroep”;

3° in paragraaf 1, het tweede lid, wordt het woord “niet-goedkeuringsbesluit” vervangen door het woord “beroep”;

4° aan paragraaf 1, tweede lid, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De provinciegouverneur kan het meerjarenplan goedkeuren, niet goedkeuren of aanpassen.”;

5° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden “zijn goedkeuring aan de meerjarenplannen te hebben verleend” vervangen door de woorden “het beroep te hebben ingewilligd”;

6° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De termijn, vermeld in het tweede en derde lid, wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarmee de toezichthoudende overheid aanvullende inlichtingen inwint. De dag na de ontvangst van de aanvullende inlichtingen vangt een nieuwe termijn van dertig dagen aan.”;

7° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing van de provinciegouverneur of bij ontstentenis van beslissing kan bij de Vlaamse Regering beroep worden ingesteld binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het besluit of, bij ontstentenis van beslissing, op de dag na het verstrijken van de termijn, bedoeld in het derde lid.”;

8° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De termijn, vermeld in het tweede en derde lid, wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarmee de toezichthoudende overheid aanvullende inlichtingen inwint. De dag na de ontvangst van de aanvullende inlichtingen vangt een nieuwe termijn van dertig dagen aan.”.

Art. 23. In artikel 48 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “Als de gemeentelijke bijdrage in het budget binnen de grenzen blijft van het bedrag, opgenomen in het goedgekeurde meerjarenplan,” wordt vervangen door de zinsnede “Als het budget past in het goedgekeurde meerjarenplan,”;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering stelt de voorwaarden vast waaraan het budget moet voldoen om te passen in het goedgekeurde meerjarenplan. Het exploitatiebudget past in het meerjarenplan als de gemeentelijke toelage niet meer bedraagt dan wat in het meerjarenplan is goedgekeurd als gemeentelijke toelage.”.

Art. 24. In artikel 49 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “Als de gemeentelijke bijdrage in het budget de grenzen van het bedrag, opgenomen in het goedgekeurde meerjarenplan, overschrijdt,” vervangen door de zinsnede “Als het budget niet past in het goedgekeurde meerjarenplan,”;

2° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, verstuurt de gemeenteraad van de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, zijn besluit ook onmiddellijk naar de overige gemeente of gemeenten.”;

3° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing van de gemeenteraad kan beroep worden ingediend bij de provinciegouverneur binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het besluit bij de kerkfabriek. Het budget en het besluit van de gemeenteraad moeten bij het beroep gevoegd worden.”;

4° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De termijn, vermeld in het tweede en derde lid, wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarmee de toezichhoudende overheid aanvullende inlichtingen inwint. De dag na de ontvangst van de aanvullende inlichtingen vangt een nieuwe termijn van dertig dagen aan.”.

Art. 25. In artikel 50, eerste lid, van hetzelfde decreet worden tussen het woord “worden” en de zinsnede “voor 15 september” de woorden “na het advies van het erkend representatief orgaan” ingevoegd.

Art. 26. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 50/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 50/1. De kerkraad kan zonder voorafgaande budgetwijziging over de uitgaven beslissen die door dwingende en onvoorziene omstandigheden vereist zijn, op voorwaarde dat hij daartoe een met redenen omkleed besluit neemt.

In dezelfde omstandigheden en als het geringste uitstel onbetwistbare schade zou veroorzaken, kunnen de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, op eigen verantwoordelijkheid over de uitgaven beslissen. Zij brengen de kerkraad daarvan onmiddellijk op de hoogte.

In de gevallen, vermeld in het eerste en tweede lid, worden de nodige kredieten onmiddellijk ingeschreven door een budgetwijziging. De betaling mag evenwel worden uitgevoerd, zonder de budgetwijziging af te wachten.”.

Art. 27. In titel II, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3/1. Gemeentelijke verplichtingen”.

Art. 28. In hetzelfde decreet wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 27, een artikel 52/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 52/1. §1. De gemeentebesturen passen de tekorten bij van de exploitatie van de kerkfabrieken en dragen bij in de investeringen in de gebouwen van de eredienst.

In afwijking van het eerste lid kan een gemeentebestuur niet verplicht worden bij te dragen in de investeringen in gebouwen van de eredienst die geen eigendom zijn van een publieke rechtspersoon.

In de parochies waar er een bedienaar van de eredienst, belast met de pastoraal van de parochie, verblijft, stelt de gemeente de bedienaar een pastorie ter beschikking, of, als er geen pastorie is, een woning of een woonstvergoeding.

In de parochies waar er geen bedienaar van de eredienst, belast met de pastoraal van de parochie, verblijft, stellen de gemeenten aan de kerkfabriek een ruimte ter beschikking waar de gelovigen ontvangen kunnen worden, waar de kerkraad kan vergaderen en waar het archief van de kerkfabriek kan worden bewaard, of betalen de kerkfabriek een secretariaatsvergoeding. Die verplichting geldt ook voor de parochies waar er wel een bedienaar van de eredienst, belast met de pastoraal van de parochie, verblijft, als zijn woning niet geschikt is om die functies te vervullen.

§2. De roerende en onroerende eigendommen en financiële beleggingen van de kerkfabriek, met uitzondering van de erkende gebouwen van de eredienst, vormen de reserves van de kerkfabriek en worden beheerd met het oog op het realiseren van een zo hoog mogelijk jaarlijks rendement, tenzij in het overleg, vermeld in artikel 33, andere afspraken gemaakt worden. Wat betreft de financiële beleggingen zijn enkel beleggingsvormen in euro met volledige kapitaalsgarantie bij erkende instellingen toegestaan.

De gemeente kan de kerkfabriek niet verplichten om die reserves te gebruiken voor investeringen in het kerkgebouw.

§3. Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, worden de verplichtingen, vermeld in paragraaf 1 gedeeld gedragen door alle betrokken gemeenten. Als de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, de overige gemeenten niet betreft bij het overleg, vermeld in artikel 33, of de overige gemeenten niet in kennis stelt van de beslissingen van de gemeenteraad over het meerjarenplan en het budget, overeenkomstig artikel 43, vijfde lid, en artikel 49, §1, vierde lid, komen die verplichtingen alleen ten laste van de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt.”.

Art. 29. In artikel 54 van hetzelfde decreet wordt de datum “1 april” vervangen door de datum “1 maart”.

Art. 30. In artikel 55, §1, eerste lid van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de datum “1 juni” wordt vervangen door de datum “1 mei”;

2° tussen de woorden “gemeenteoverheid en” en de woorden “bij de provinciegouverneur” wordt het woord “tegelijktijd” ingevoegd.

Art. 31. Artikel 56 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 56. Als de functie van penningmeester eindigt, wordt een eindrekening opgesteld binnen een termijn van twee maanden door de penningmeester of zijn rechtverkrijgenden. Nadat de kerkraad heeft kennisgenomen van de eindrekening,

wordt de eindrekening door de penningmeester of zijn rechtverkrijgenden ter goedkeuring aan de provinciegouverneur gezonden.

Binnen tweehonderd dagen na de ontvangst van de eindrekeningen spreekt de provinciegouverneur zich uit over de goedkeuring van de rekening en stelt hij de bedragen ervan vast. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn. Als binnen de voormelde termijn geen besluit naar de penningmeester of zijn rechtverkrijgenden is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht zijn goedkeuring te hebben verleend. Hij deelt zijn beslissing ook mee aan de kerkfabriek, de gemeenteverheid, het centraal kerkbestuur en het erkend representatief orgaan.

Verder wordt de procedure, vermeld in artikel 55, §3, eerste tot en met derde lid, gevolgd.”.

Art. 32. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 57/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 57/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de kerkfabriek en de toezichthoudende overheid en tussen het centraal kerkbestuur en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 33. In artikel 62 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 60 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 60 is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 34. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 71/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 71/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de kathedrale kerkfabriek en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 35. In artikel 76 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 74 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 74 is van overeenkomstige toepassing.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen in titel III van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 36. In artikel 105 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal kerkbestuur in een gemeente waar twee of drie kerkgemeenten van de protestantse eredienst erkend zijn waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de gemeente ligt.”.

Art. 37. In artikel 107 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een gemeente waarin met toepassing van artikel 105 een centraal kerkbestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de bestuursraden van de kerkgemeenten gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de kerkgemeenten in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende kerkgemeente worden de afgevaardigden van de bestuursraden van de kerkgemeenten opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de kerkgemeenten in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 38. In artikel 110 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 39. In artikel 112, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de kerkgemeenten” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de kerkgemeenten van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de kerkgemeenten van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 40. Aan artikel 113 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken kerkgemeenten. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkgemeenten.

Als de gebiedsomschrijving van een kerkgemeente zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de hoofdkerk van de kerkgemeente zich bevindt, de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 41. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 113/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 113/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de kerkgemeenten die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het gemeentebestuur en de betrokken kerkgemeenten. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken kerkgemeenten. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkgemeenten die eronder vallen.

Een kerkgemeente kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de kerkgemeente, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de kerkgemeente, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

./.

Art. 42. In artikel 114 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “bepalingen van” en het woord “hoofdstukken” de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van” ingevoegd.

Art. 43. In artikel 141 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal kerkbestuur in een gemeente waar twee of drie parochies van de anglicaanse eredienst erkend zijn waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de gemeente ligt.”.

Art. 44. In artikel 143 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een gemeente waarin met toepassing van artikel 141 een centraal kerkbestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende anglicaanse parochie worden de afgevaardigden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 45. In artikel 146 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 46. In artikel 148, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de anglicaanse kerkfabrieken” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de anglicaanse kerkfabrieken van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de anglicaanse kerkfabrieken van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 47. Aan artikel 149 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken anglicaanse kerkfabrieken. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de anglicaanse kerkfabrieken.

§4. Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 48. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 149/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 149/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de anglicaanse kerkfabrieken die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het gemeentebestuur en de betrokken anglicaanse kerkfabrieken. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken anglicaanse kerkfabrieken. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de anglicaanse kerkfabrieken die eronder vallen.

Een anglicaanse kerkfabriek kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de anglicaanse kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de anglicaanse kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

Art. 49. In artikel 150 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “bepalingen van” en het woord “hoofdstukken” de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van” ingevoegd.

Art. 50. In artikel 177 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal bestuur in een gemeente waar twee of drie gemeenten van de Israëlitische eredienst erkend zijn waarvan de synagoge op het grondgebied van de gemeente ligt.”.

Art. 51. In artikel 179 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een gemeente waarin met toepassing van artikel 177 een centraal bestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende israëlitische gemeente worden de afgevaardigden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 52. In artikel 182 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal bestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter samen met de secretaris van het centraal bestuur als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal bestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal bestuur.”.

Art. 53. In artikel 184, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de israëlitische gemeenten” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de israëlitische gemeenten van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de israëlitische gemeenten van de gemeente, met inbegrip van het

bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 54. Aan artikel 185 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. Het centraal bestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken israëlitische gemeenten. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de israëlitische gemeenten.

§4. Als de gebiedsomschrijving van een israëlitische gemeente zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de synagoge van de israëlitische gemeente zich bevindt, de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 55. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 185/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 185/1. Het centraal bestuur kan, ook namens de israëlitische gemeenten die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal bestuur, het gemeentebestuur en de betrokken israëlitische gemeenten. Het centraal bestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken israëlitische gemeenten. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de israëlitische gemeenten die eronder vallen.

Een israëlitische gemeente kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de israëlitische gemeente, het centraal bestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de israëlitische gemeente, het centraal bestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

Art. 56. In artikel 186 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “bepalingen van” en het woord “hoofdstukken” de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van” ingevoegd.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen in titel IV van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 57. In artikel 213 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal kerkbestuur in een provincie waar twee of drie parochies van de orthodoxe eredienst erkend zijn, waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de provincie ligt.”.

Art. 58. In artikel 215 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een provincie waarin met toepassing van artikel 213 een centraal kerkbestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken in kwestie. Ze worden verkozen met een volstreekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende orthodoxe parochie worden de afgevaardigden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 59. In artikel 218 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 60. In artikel 220, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de orthodoxe kerkfabrieken” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de orthodoxe kerkfabrieken van de provincie, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium

van de orthodoxe kerkfabrieken van de provincie, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 61. Aan artikel 221 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken orthodoxe kerkfabrieken. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de orthodoxe kerkfabrieken.

§4. Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één provincie, betreft de provincie waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, de overige provincie of provincies bij het overleg.”.

Art. 62. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 221/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 221/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de orthodoxe kerkfabrieken die eronder vallen, afspraken maken met de provincieoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het provinciebestuur en de betrokken orthodoxe kerkfabrieken. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken orthodoxe kerkfabrieken. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de orthodoxe kerkfabrieken die eronder vallen.

Een orthodoxe kerkfabriek kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de orthodoxe kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de orthodoxe kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

Art. 63. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 222/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 222/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de orthodoxe kerkfabriek en de toezichthoudende overheid en tussen het centraal kerkbestuur en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 64. In artikel 227 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 225 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 225 is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 65. In artikel 229 van hetzelfde decreet wordt het woord “hoofdstukken” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van hoofdstukken”.

Art. 66. In artikel 256 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal bestuur in een provincie waar twee of drie gemeenschappen van de islamitische eredienst erkend zijn waarvan de moskee op het grondgebied van de provincie ligt.”.

Art. 67. In artikel 258 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een provincie waarin met toepassing van artikel 156 een centraal bestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de comités van de islamitische gemeenschappen gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de comités van de islamitische gemeenschappen in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende islamitische gemeenschap worden de afgevaardigden van de comités van de islamitische gemeenschappen opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de comités van de islamitische gemeenschappen in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 68. In artikel 261 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal bestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal bestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtstvorderingen waarbij het centraal bestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal bestuur.”.

Art. 69. In artikel 263, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de islamitische gemeenschappen” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de islamitische gemeenschappen van de provincie, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de islamitische gemeenschappen van de provincie, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 70. Aan artikel 264 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het centraal bestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken islamitische gemeenschappen. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de islamitische gemeenschappen.

Als de gebiedsomschrijving van een islamitische gemeenschap zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één provincie, betreft de provincie waar de moskee van de islamitische gemeenschap zich bevindt de overige provincie of provincies bij het overleg.”.

Art. 71. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 264/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 264/1. Het centraal bestuur kan, ook namens de islamitische gemeenschappen die eronder vallen, afspraken maken met de provincieoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal bestuur, het provinciebestuur en de betrokken islamitische gemeenschappen. Het centraal bestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken islamitische gemeenschappen. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de islamitische gemeenschappen die eronder vallen.

Een islamitische gemeenschap kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over de goedkeuring van de betwiste afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de

islamitische gemeenschap, het centraal bestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen besluit aan de islamitische gemeenschap, het centraal bestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd.”.

Art. 72. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 265/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 265/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de islamitische gemeenschap en de toezichthoudende overheid en tussen het centraal bestuur en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 73. In artikel 270 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 268 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 268 is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 74. In artikel 272 van hetzelfde decreet wordt het woord “hoofstukken” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van hoofdstukken”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen in titel V van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 75. Artikel 275 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 275. De volgende regelingen worden opgeheven:

1° wet van 18 germinal jaar X "relative à l'organisation des cultes";

2° keizerlijk decreet van 30 december 1809 op de kerkbesturen;

3° koninklijk besluit van 16 augustus 1824 houdende dat de kerkbesturen en kerkelijke administraties geen beschikkingen kunnen nemen omtrent ontwerpen, waarvan de bezorging hen niet uitdrukkelijk bij de bestaande wetten, reglementen of verordeningen is opgedragen;

4° koninklijk besluit van 12 maart 1849 "over de herinrigting en de gedeeltelijke vernieuwing der kerkfabryken";

5° wet van 4 maart 1870 op het tijdelijke der erediensten, gewijzigd bij de wetten van 17 april 1985, 18 juli 1991 en 10 maart 1999 en bij het koninklijk besluit van 20 juli;

6° koninklijk besluit van 7 februari 1876 houdende inrichting der bestuursraden bij de protestantse kerken;

7° koninklijk besluit van 7 februari 1876 houdende inrichting der bestuursraden bij de synagogen;

8° besluit van de regent van 28 december 1944 waarbij aan de minister van Justitie opdracht wordt gegeven om tot de uitvoering van werken aan de kerken machtiging te verlenen;

9° koninklijk besluit van 3 mei 1978 tot inrichting van de comités belast met het beheer van de temporaliën van de erkende islamitische gemeenschappen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 10 april 1995;

10° koninklijk besluit van 15 maart 1988 tot organisatie van de raden van de kerkfabrieken van de orthodoxe eredienst;

11° de koninklijke besluiten houdende goedkeuring van de bisschoppelijke verordeningen tot inrichting van de kathedrale kerken.”.

Art. 76. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 275/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 275/1. De presbyteria en de kerken die met toepassing van artikel 72 en 75 van de wet van 18 germinal jaar X “relative à l’organisation des cultes” opnieuw ter beschikking zijn gesteld van de eredienst, kunnen pas een nieuwe bestemming krijgen nadat ze zijn gedesaffecteerd door de Vlaamse Regering, na advies van de bisschoppelijke overheid.”.

Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Art. 77. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2013, met uitzondering van artikel 14, dat in werking treedt op 1 april 2014.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.868/3
VAN 14 FEBRUARI 2012

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 24 januari 2012 door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten’, heeft het volgende advies gegeven:

50.868/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe diverse wijzigingen aan te brengen in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten. De wijzigingen hebben betrekking op de territoriale indeling van de geloofsgemeenschappen, de werking van de kerkbesturen, het regime van de kerkgoederen, het financiële beheer door en het administratief toezicht op de kerkbesturen.

Wat de territoriale indeling van de geloofsgemeenschappen betreft, wordt een procedure ingevoerd voor de wijzigingen van de erkende parochies of andere geloofsgemeenschappen en hun gebiedsomschrijvingen of de samenvoeging ervan, en worden de gevolgen van die samenvoeging geregeld, onder meer wat het bestaan van de kerkfabrieken of gelijkaardige instanties, de samenstelling van hun bestuursorganen en het statuut van hun goederen betreft (artikelen 2 tot 13, 42, 49, 56, 65 en 74).

Voorts worden wijzigingen aangebracht in de regeling betreffende de centrale kerkbesturen. Ten eerste wordt het aantal rooms-katholieke parochies per gemeente dat noodzakelijkerwijze leidt tot de oprichting van een centraal kerkbestuur, verlaagd tot twee (artikel 14); voor de overige erediensten wordt ter zake een mogelijkheid gecreëerd (artikelen 36, 43, 50, 57 en 66). Ten tweede worden de voorwaarden versoepeld opdat een centraal kerkbestuur geldig zou kunnen beraadslagen (artikelen 15, 37, 44, 51, 58 en 67). Ten derde worden de bevoegdheden van het centraal kerkbestuur uitgebreid (artikelen 17, 39, 46, 53, 60 en 69) en de gevolgen daarvan voor het instellen van rechtsvorderingen nader geregeld (artikelen 16, 38, 45, 52, 59 en 68). Ten slotte wordt de mogelijkheid gecreëerd voor de centrale kerkbesturen om namens alle eronder ressorterende kerkfabrieken of gelijkaardige instanties bindende afspraken te

¹ Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet, wordt onder “rechtsgrond” verstaan, de overeenstemming met hogere rechtsnormen.

50.868/3

maken met de gemeenteoverheid of, wat de orthodoxe en de islamitische erediensten betreft, met de provincieoverheid (artikelen 19, 41, 48, 55, 62 en 71); daartoe wordt ook voorzien in een meer uitgewerkte rapporteringsverplichting voor de centrale kerkbesturen (artikelen 18, 40, 47, 54, 61 en 70).

Wat de goederen betreft, wordt in de mogelijkheid voorzien dat de kerkraad zijn bevoegdheid inzake de gunningen van overheidsopdrachten overdraagt aan het centraal kerkbestuur (artikel 20).

Wat het financiële beheer betreft, wordt in de eerste plaats de procedure betreffende de totstandkoming van het meerjarenplan inzake de financiële afspraken tussen de kerkfabriek en de gemeente gewijzigd, in de zin dat de gemeenteraad, en ingeval van beroep de provinciegouverneur, het meerjarenplan kan aanpassen (artikelen 21 en 22); bovendien wordt de tussenkomst van de provinciegouverneur beperkt tot de gevallen waarin een beroep wordt ingesteld (artikel 22). Voorts kunnen kerkraden voortaan uitgaven verrichten die zijn vereist door dwingende en onvoorziene omstandigheden zonder voorafgaande budgetwijziging (artikel 26). Voortaan worden de gemeentelijke verplichtingen tegenover de kerkgemeenschap vastgelegd in het decreet van 7 mei 2004 (artikel 28) en wordt de datum gewijzigd waarop de jaarrekening moet worden ingediend bij het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en de provinciegouverneur (artikelen 29 en 30). Meteen wordt ook verduidelijkt dat de jaarrekening tegelijkertijd moet worden ingediend bij de gemeenteoverheid en de provinciegouverneur (artikel 30). Ten slotte wordt de procedure van de eindrekening aangepast (artikel 31).²

Op het vlak van het administratief toezicht op de kerkbesturen wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om te bepalen hoe de kennisgevingen en de verzendingen tussen de kerkfabriek of het centraal kerkbestuur en de toezichthoudende overheid dienen te gebeuren (artikelen 32, 34, 63 en 72), en wordt de mogelijkheid om de termijn te stuiten uitgebreid tot het toezicht op de beslissingen van de voorzitter en de secretaris van de betrokken raden en comité (artikelen 33, 35, 64 en 73).

² De bepalingen inzake de goederen en het financiële beheer zijn van overeenkomstige toepassing op de andere erediensten krachtens de artikelen 114, 150, 186, 229 en 272 van het decreet van 7 mei 2004. De bepalingen inzake het administratief toezicht zijn van toepassing op de protestantse, anglicaanse en israëlitische eredienst krachtens de artikelen 114, 150, 186 van dat decreet.

50.868/3

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. Het om advies voorgelegde ontwerp raakt aan een aantal grondrechten in verband met erediens ten, in het bijzonder de godsdienstvrijheid en het gelijkheidsbeginsel.

3.1. De godsdienstvrijheid wordt in het internationaal recht inzake de rechten van de mens gewaarborgd bij artikel 9 van het Europees Verdrag over de rechten van de mens (hierna: EVRM) en artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten. Uit die bepalingen blijkt dat de vrijheid van godsdienst onder meer de vrijheid omvat om hetzij alleen, hetzij met anderen, zijn godsdienst tot uiting te brengen door de eredienst. De vrijheid van eredienst en de vrije openbare uitoefening ervan worden ook gewaarborgd bij artikel 19 van de Grondwet.

Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt dat elke godsdienstige gemeenschap het recht heeft om zichzelf te organiseren en structuren uit te bouwen met betrekking tot de aspecten die het leven van die gemeenschap uitmaken. Het Hof stelde het zo:

“(The) believers’ right to freedom of religion encompasses the expectation that the (religious) community will be allowed to function peacefully, free from arbitrary State intervention. Indeed, the autonomous existence of religious communities is indispensable for pluralism in a democratic society and is thus an issue at the very heart of the protection which Article 9 affords. It directly concerns not only the organisation of the community as such but also the effective enjoyment of the freedom of religion by all its active members. Were the organisational life of the community not protected by Article 9 of the Convention, all other aspects of the individual’s freedom of religion would become vulnerable.”³

In andere arresten wordt uitdrukkelijk de band gelegd tussen artikel 9 van het EVRM en de in artikel 11 van het EVRM gewaarborgde verenigingsvrijheid:

“While religious freedom is primarily a matter of individual conscience, it also implies, *inter alia*, freedom to ‘manifest [one’s] religion’ alone and in private or in community with others, in public and within the circle of those whose faith one shares. Since religious communities traditionally exist in the form of organised structures, Article 9 must be interpreted in the light of Article 11 of the Convention, which safeguards associative life against unjustified State interference. Seen in that perspective, the right of believers to freedom of religion, which includes the right to manifest one’s

³ EHRM (grote kamer), 26 oktober 2000, Hassan en Chaush t. Bulgarije, nr. 30985/96, *ECHR*, 2000-XI, § 62.

50.868/3

religion in community with others, encompasses the expectation that believers will be allowed to associate freely, without arbitrary State intervention.”⁴

Artikel 21, eerste lid, van de Belgische Grondwet bevat een bepaling die blijkt geeft van de erkenning van dezelfde vrijheid van godsdienstige gemeenschappen om zichzelf te organiseren. Letterlijk houdt die bepaling slechts een bescherming in tegen elke inmenging van de Staat in de benoeming of de installatie van bedienaars van de erediensten of in de briefwisseling tussen die bedienaars en hun overheid. Door de rechtspraak is aan die bepaling evenwel een ruimere draagwijdte gegeven, en wordt ze met name gezien als de uitdrukking van een algemeen beginsel volgens hetwelk elke godsdienst vrij zijn eigen organisatie inricht⁵ of van een algemeen beginsel van de organisatorische autonomie van de godsdiensten.⁶

In arrest nr. 152/2005 van 5 oktober 2005 formuleerde het Grondwettelijk Hof het zo:

“B.4. De vrijheid van godsdienst omvat onder meer de vrijheid om hetzij alleen, hetzij met anderen, zijn godsdienst tot uiting te brengen.

Geloofsgemeenschappen bestaan traditioneel in de vorm van georganiseerde structuren. De deelname aan het leven van de geloofsgemeenschap is een uiting van de geloofsovertuiging die de bescherming geniet van de vrijheid van godsdienst. Mede in het perspectief van de vrijheid van vereniging, houdt de vrijheid van godsdienst in dat de geloofsgemeenschap vreedzaam kan functioneren, zonder willekeurige inmenging van de overheid. De autonomie van de geloofsgemeenschappen is immers onmisbaar voor het pluralisme in een democratische samenleving en raakt derhalve de kern zelf van de vrijheid van godsdienst. Zij vertoont niet alleen een rechtstreeks belang voor de organisatie van de geloofsgemeenschap op zich maar ook voor het daadwerkelijke genot van de vrijheid van godsdienst voor alle actieve leden van de geloofsgemeenschap. Indien de organisatie van het leven van de geloofsgemeenschap niet door artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens zou zijn beschermd, zouden alle andere aspecten van de vrijheid van godsdienst van het individu hierdoor kwetsbaar worden (E.H.R.M., 26 oktober 2000, Hassan en Tchaouch t. Bulgarije, § 62).

⁴ EHRM, 5 oktober 2006, Moscow Branch of the Salvation Army t. Rusland, nr. 72881/01, *ECHR*, 2006-XI, § 58; EHRM, 10 juni 2010, Jehova's Witnesses of Moscow t. Rusland, nr. 302/02, § 99.

⁵ Cass. 20 oktober 1994, *Arr. Cass.*, 1994, nr. 443; Cass. 3 juni 1999, *Arr. Cass.* 1999, nr. 330.

⁶ R.v.St., 3 mei 1983, Gemeenteraadsverkiezing te Sint-Genesius-Rode, nr. 23.190, overw. 5.3.3-5.3.4. In enkele arresten heeft de Raad van State het meer specifiek over het “beginsel van de soevereiniteit welke aan de kerkelijke organen binnen hun eigen gezagskring toekomt” (R.v.St., 29 april 1975, Van Grembergen, nr. 16.993; R.v.St., 20 december 1985, Van Peteghem, nr. 25.995, overw. 2.3.1). Meer recent heeft de Raad van State het over de “vrijheid van kerkelijke organisatie” (R.v.St., 10 mei 2004, Debree, nr. 131.175, overw. 3.3.5.3) of de “vrijheid van interne organisatie (van kerken)” (R.v.St., 16 mei 2007, Kerkfabriek Sint-Jan en Sint-Stefaan ter Miniemen, nr. 171.268).

50.868/3

De in artikel 21, eerste lid, van de Grondwet gewaarborgde vrijheid van eredienst erkent diezelfde organisatorische autonomie van de godsdienstige gemeenschappen. Elke godsdienst is vrij zijn eigen organisatie in te richten.

B.5. De vrijheid van godsdienst en de vrijheid van eredienst staan niet eraan in de weg dat de overheid positieve maatregelen neemt waardoor de daadwerkelijke uitoefening van die vrijheden mogelijk wordt gemaakt. De zorg die de decreetgever betoont door de oprichting van publiekrechtelijke instellingen die worden belast met de materiële aspecten van de erkende erediensten en het beheer van de temporalien, kan worden geacht bij te dragen tot het effectieve genot van de vrijheid van eredienst.

Het voorgaande belet evenwel niet dat een dergelijke maatregel moet worden beschouwd als een inmenging in het recht van de erkende erediensten om hun werking autonoom te regelen. Ofschoon de overheid ter zake over een appreciatiemarge beschikt, dient het Hof na te gaan of die inmenging verantwoord is. Opdat de inmenging verenigbaar is met de vrijheid van godsdienst en met de vrijheid van eredienst, is derhalve vereist dat de maatregelen het voorwerp uitmaken van een voldoende toegankelijke en precieze regeling, dat ze een rechtmatig doel nastreven en dat ze nodig zijn in een democratische samenleving, wat inhoudt dat de inmenging moet beantwoorden aan ‘een dwingende maatschappelijke behoefte’ en dat er een redelijk verband van evenredigheid moet bestaan tussen het nagestreefde wettige doel, enerzijds, en de beperking van die vrijheden, anderzijds.”⁷

3.2. Het ontwerp bevat in beginsel een gelijke regeling voor alle erkende erediensten, hetzij omdat in te voegen bepalingen die gelden voor de rooms-katholieke eredienst, op de andere erkende erediensten van overeenkomstige toepassing zullen zijn krachtens de vigerende tekst van het decreet van 7 mei 2004⁸ of krachtens ontworpen bepalingen⁹, hetzij omdat het ontwerp

⁷ Grondwettelijk Hof, 5 oktober 2005, nr. 152/2005, B.4-B.5. In dezelfde zin: Grondwettelijk Hof, 29 juli 2010, nr. 93/2010, B.7-B.8.

⁸ Krachtens de artikelen 114, 150, 186, 229 en 272 van het decreet van 7 mei 2004 worden de bij de artikelen 20 tot 31 van het ontwerp ontworpen wijzigingsbepalingen voor de rooms-katholieke eredienst (artikelen 34 tot 56 van het decreet van 7 mei 2004) van overeenkomstige toepassing op respectievelijk de protestantse, de anglicaanse, de israëlitische, de orthodoxe en de islamitische eredienst. Krachtens de artikelen 114, 150 en 186 van het decreet van 7 mei 2004 worden de bij de artikelen 32 en 33 van het ontwerp ontworpen wijzigingsbepalingen (artikelen 57 tot 63 van het decreet van 7 mei 2004), die gelden voor de rooms-katholieke eredienst, van overeenkomstige toepassing respectievelijk op de protestantse, de anglicaanse en de israëlitische eredienst.

⁹ De ontworpen artikelen 4/1 tot 4/11 van het decreet van 7 mei 2004 (artikelen 2 tot 13 van het ontwerp) worden van toepassing verklaard op de protestantse (artikel 42 van het ontwerp), de anglicaanse (artikel 49 van het ontwerp), de israëlitische (artikel 56 van het ontwerp), de orthodoxe (artikel 65 van het ontwerp) en de islamitische eredienst (artikel 74 van het ontwerp).

50.868/3

uitdrukkelijk voorziet in de invoeging van gelijkkluidende bepalingen voor alle erediensten¹⁰. Enkel op het vlak van de verplichting om een centraal kerkbestuur in te richten wordt een uitdrukkelijk onderscheid gemaakt tussen de rooms-katholieke eredienst (artikel 14) en de overige erkende erediensten (artikelen 36, 43, 50, 57 en 66).

In advies 36.134/3 van 13 januari 2004 over het voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 7 mei 2004, heeft de Raad van State over de toepassing van het gelijkheidsbeginsel inzake de temporalien van de erediensten het volgende opgemerkt:

“Het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod impliceren dat substantieel gelijke gevallen gelijk behandeld moeten worden. Zoals blijkt uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het Arbitragehof, houden de voornoemde beginselen daarnaast ook in dat substantieel ongelijke gevallen ongelijk dienen te worden behandeld.”¹¹

Opdat de beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie geëerbiedigd zouden worden, dient een regeling inzake de temporalien van de erkende erediensten voldoende rekening te houden met de eigen karakteristieken van ieder van die erediensten. Er moet immers voor gezorgd worden dat, in zoverre de erediensten gelijk zijn, ze ook gelijk behandeld worden, terwijl terzelfder tijd vermeden moet worden dat de toepassing van een eenvormige regeling op de verschillende erediensten leidt tot een gelijke behandeling van al te ongelijke situaties. Een ongelijke behandeling van substantieel gelijke situaties en een gelijke behandeling van substantieel ongelijke situaties zijn slechts verenigbaar met de voornoemde beginselen indien daarvoor een objectieve en redelijke verantwoording kan worden aangevoerd.”¹²

3.3. Zowel uit de tekst van het ontwerp als uit de memorie van toelichting blijkt dat de ontworpen bepalingen hoofdzakelijk en in de eerste plaats bedoeld zijn voor de rooms-katholieke eredienst. Niettemin zijn verreweg alle bepalingen in dezelfde mate van toepassing op de overige erediensten. In de memorie van toelichting (algemene situering) wordt gesuggereerd dat zulks geen probleem met zich meebrengt:

“Hoewel de aanleiding tot heel wat wijzigingen te vinden is in een uitdaging waarmee (bijna) alleen de rooms-katholieke eredienst wordt geconfronteerd, worden in het voorliggende voorontwerp van decreet ook wijzigingen aangebracht aan de specifieke bepalingen voor de andere erkende erediensten. Behalve de correctie van enkele anomalieën in het decreet, worden deze erediensten echter geen dwingende verplichtingen opgelegd. Er wordt hen enkel de mogelijkheid geboden om facultatief gebruik te maken van de mogelijkheden die ook bij de rooms-katholieke eredienst werden ingeschreven.”

¹⁰ Zie bijvoorbeeld de wijzigingen die het voorwerp uitmaken van de artikelen 15, 37, 44, 51, 58 en 67 van het ontwerp.

¹¹ Voetnoot 21 uit het geciteerde advies: Zie, o.m., E.H.R.M. (grote kamer), 6 april 2000, Thlimmenos t. Griekenland, nr. 34.369/97, ECHR, 2000-IV, § 44; Arbitragehof, 23 januari 1992, nr. 4/92, overw. B.2.3.

¹² R.v.St., advies 36.134/3 van 13 januari 2004, *Parl. St.*, VI. Parl., 2003-2004, nr. 2100/1, (125), pp. 138-139, nr. 10.

50.868/3

Bij nader toezien is enkel de bepaling inzake de *oprichting* van een centraal (kerk)bestuur voor de andere erediensten dan de rooms-katholieke facultatief. Zolang er in, naargelang het geval, een gemeente of een provincie twee of drie geloofsgemeenschappen actief zijn, kunnen dezen een centraal (kerk)bestuur oprichten.¹³ Eenmaal een dergelijk bestuur is opgericht, zijn alle daarop betrekking hebbende bepalingen echter dwingend van toepassing. Bovendien gelden de nieuwe regels in verband met het centraal (kerk)bestuur dwingend in de gevallen waarin minstens vier geloofsgemeenschappen actief zijn in, naargelang het geval, een gemeente of een provincie.¹⁴ Ook de bepalingen inzake de wijziging en de samenvoeging van de gemeenschappen¹⁵, en inzake het financieel beheer¹⁶, zijn dwingend van toepassing op alle erediensten.

Voor die andere erediensten rijst de vraag of de impact van sommige ontworpen maatregelen niet van die aard is dat hun autonomie daardoor in het gedrang komt. Wat nog aanvaardbaar is voor de rooms-katholieke eredienst kan het misschien niet meer zijn voor een andere eredienst. Door de gelijke behandeling van relevant verschillende situaties zou ook het gelijkheidsbeginsel in hoofde van die andere erediensten geschonden kunnen zijn.¹⁷

¹³ Zie de ontworpen artikelen 105, tweede lid, 141, tweede lid, 177, tweede lid, 213, tweede lid, en 256, tweede lid, van het decreet van 7 mei 2004.

¹⁴ Zie de huidige artikelen 105, 141, 177, 213 en 256 van het decreet van 7 mei 2004, waarvan de bestaande tekst voortaan het eerste lid van die artikelen vormt.

¹⁵ Zie noot 9, hiervóór.

¹⁶ Krachtens de artikelen 114, 150, 186, 229 en 272 van het decreet van 7 mei 2004 worden de bij de artikelen 21 tot 31 van het ontwerp ontworpen wijzigingsbepalingen voor de rooms-katholieke eredienst (artikelen 41 tot 56 van het decreet van 7 mei 2004) van overeenkomstige toepassing op respectievelijk de protestantse, de anglicaanse, de israëlitische, de orthodoxe en de islamitische eredienst.

¹⁷ Bij wijze van voorbeeld kan worden verwezen naar de artikelen 5 en 8 van het ontwerp (ontworpen artikelen 4/3 en 4/6 van het decreet van 7 mei 2004), waaruit volgt dat over de samenvoeging van twee of meer erkende parochies wordt beslist door het erkend representatief orgaan (allicht wordt eerder bedoeld dat het representatief orgaan een voorstel doet, waarna de Vlaamse Regering de samenvoeging kan erkennen). Die bepalingen gelden ook voor de andere erediensten (zie noot 9 hiervóór). De impact van een beslissing van het representatief orgaan voor de parochies in de rooms-katholieke eredienst zou echter van een andere aard kunnen zijn dan de impact van een soortgelijke beslissing van het representatief orgaan van de andere erediensten.

Een ander voorbeeld is artikel 19 van het ontwerp (ontworpen artikel 33/1 van het decreet van 7 mei 2004), waarin bepaald wordt dat het centraal kerkbestuur afspraken kan maken met de gemeenteoverheid, die bindend zijn voor de onder het centraal kerkbestuur ressorterende kerkfabrieken. Analoge bepalingen zijn opgenomen, voor de andere erediensten, in de artikelen 41, 48, 55, 62 en 71 van het ontwerp. De impact van een dergelijke afspraak op de afzonderlijke kerkbesturen kan in de rooms-katholieke eredienst anders zijn dan in de andere erediensten. Weliswaar bestaat de mogelijkheid voor die afzonderlijke kerkbesturen om tegen een gemaakte afspraak beroep in te stellen bij de provinciegouverneur, hetgeen een zekere waarborg biedt (uiteraard mits de provinciegouverneur bij het onderzoek van het beroep terdege rekening houdt met de vereisten die voortvloeien uit de organisatorische autonomie van de erediensten), maar het is de vraag of die mogelijkheid volstaat om alle mogelijke bezwaren weg te nemen.

50.868/3

Bij gebrek aan een precies inzicht in de karakteristieken van de onderscheiden erkende erediensten, is het voor de Raad van State niet mogelijk om tot een sluitende conclusie te komen met betrekking tot de vraag of op alle punten afdoende rekening is gehouden met de vereisten die voortvloeien uit de vrijheid van eredienst en met de eigen karakteristieken van elke erkende eredienst.

De Raad van State vestigt de aandacht van de stellers op het feit dat een inmenging in de vrijheid van eredienst slechts verantwoord kan worden als er een redelijk evenredigheidsverband bestaat tussen het door de overheid nagestreefde doel (dat bij hypothese wettig is) en de opgelegde maatregelen. Dit veronderstelt dat er een billijk evenwicht bestaat tussen de godsdienstvrijheid en het algemeen belang. Om te kunnen komen tot een regeling die dat evenwicht in acht neemt, dient de bevoegde overheid een goed inzicht te hebben in de impact van de voorgenomen maatregelen op de onderscheiden erediensten. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens kan worden afgeleid dat het besluitvormingsproces het in een dergelijk geval mogelijk moet maken voor de betrokkenen om hun standpunt kenbaar maken.¹⁸

Het komt dan ook aan de stellers van het ontwerp en aan het Vlaams Parlement toe om op grond van relevante informatie, mede te verstrekken door de betrokken erediensten, tot een verantwoord oordeel te komen.

4. Los van de voorgaande opmerking moet worden vastgesteld dat de in de artikelen 3 tot 13 opgenomen ontworpen bepalingen ook van toepassing gemaakt worden, ten gevolge van de bij de artikelen 42, 49, 56, 65 en 74 van het ontwerp door te voeren wijzigingen, op andere erediensten dan de rooms-katholieke. Die bepalingen zijn evenwel, omwille van de andere organisatiestructuur ervan, niet steeds zonder meer toepasbaar op die erediensten, terwijl de artikelen 114, 150, 186, 229 en 272 van het decreet van 7 mei 2004 ontoereikend zijn om die moeilijkheid te ondervangen. Dit is bijvoorbeeld het geval doordat de begrippen “parochie”, “annexe-kerk”, “kapelanij” en “hoofdkerk” worden gehanteerd.

¹⁸ Vergelijk, in verband met een maatregel (spreiding van geluidshinder rond een luchthaven) die een verschillende impact had op verschillende bevolkingsgroepen, EHRM (grote kamer), 8 juli 2003, Hatton t. Verenigd Koninkrijk, nr. 36022/97, *ECHR*, 2003-VIII, §§ 104 en 128.

50.868/3

De gemachtigde verklaarde hieromtrent het volgende:

“De termen ‘annexe-kerk’ en ‘kapelanijs’ hebben enkel betekenis in de RK-eredienst en zijn in de andere erediensten zonder voorwerp. Dit is niet zo wat betreft de begrippen ‘parochie’ en ‘hoofdkerk’, die in de hoofdstukken over de andere erediensten op een andere manier moeten gelezen worden. Vooropgesteld wordt om de door u geciteerde artikelen in deze zin aan te passen (‘moet gelezen worden als ...’).”

Zo de begrippen “annexe-kerk” en “kapelanijs” effectief geen betekenis hebben voor andere erediensten dan de rooms-katholieke, dient het ontworpen artikel 4/2 (artikel 4 van het ontwerp) alvast niet van overeenkomstige toepassing te worden verklaard wat die erediensten betreft. Voorts rijst de vraag waarom voor wat betreft één specifiek onderdeel van de regeling van de materiële organisatie en de werking van de erkende erediensten de regeling voor de rooms-katholieke eredienst van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op de andere erkende erediensten, terwijl voor het overige wordt voorzien in een eigen regeling voor elke erkende eredienst afzonderlijk. Het zou duidelijker en consistenter zijn om ook voor elke erkende eredienst in een eigen, specifieke regeling inzake wijziging van erkenning te voorzien, temeer nu het niet zeker is dat de bepalingen opgenomen in de ontworpen afdeling 1/1 van titel II, hoofdstuk I, van het decreet van 7 mei 2004 zonder meer kunnen worden toegepast op de andere erkende erediensten.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 3

5. Uit de redactie van het ontworpen artikel 4/1 (“wijzigingen van de erkende parochies *en* hun gebiedsomschrijvingen”) blijkt dat de erin bedoelde erkenning niet enkel betrekking heeft op wijzigingen van de gebiedsomschrijving van de erkende parochies, maar ook op andere wijzigingen. Er dient te worden verduidelijkt welke andere wijzigingen worden bedoeld.

Artikel 8

6. Luidens het ontworpen artikel 4/6 worden de bevoegdheden van de bestuursorganen van de kerkfabrieken die ten gevolge van een beslissing van het erkende

50.868/3

representatieve orgaan tot samenvoeging van parochies niet langer zullen bestaan, vanaf de datum van die beslissing beperkt tot “handelingen die voortvloeien uit het dagelijkse beheer, die gaan over de dringende zaken of die betrekking hebben op de lopende zaken”. Aangezien de betrokken bestuursorganen niet steeds op de hoogte zullen zijn van de exacte datum waarop de beslissing tot samenvoeging is genomen, dient een meer rechtszeker uitgangspunt te worden gekozen.

Artikel 19

7. Luidens het ontworpen artikel 33/1, derde lid, “spreekt de provinciegouverneur zich over de goedkeuring van de betwiste afspraken [tussen het centrale kerkbestuur en de gemeenteoverheid] uit binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na ontvangst van het beroep”.

Dienaangaande moet worden opgemerkt dat de juiste draagwijdte van de beslissing van de provinciegouverneur niet duidelijk is. Uit het ontworpen artikel 33/1, derde lid, waarin gewag wordt gemaakt van een “goedkeuring”, lijkt te kunnen worden afgeleid dat de provinciegouverneur de betwiste afspraak enkel kan goed- of afkeuren, al wordt in het ontworpen artikel 33/1, vierde lid, wel gewag gemaakt van het “inwilligen van het beroep”. Hierover om toelichting gevraagd, verklaarde de gemachtigde evenwel dat de provinciegouverneur de betwiste afspraken ook kan wijzigen, en bijgevolg over een hervormingsbevoegdheid beschikt. Hij stelt dan ook voor de woorden “de goedkeuring van de betwiste afspraken” te vervangen door de woorden “het beroep”.

8. Luidens het ontworpen artikel 33/1, vierde lid, wordt de provinciegouverneur geacht het beroep te hebben ingewilligd als binnen de termijn van dertig dagen om erover uitspraak te doen geen beslissing (niet: besluit) aan de kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd.

In het algemeen dient er in dit verband aan te worden herinnerd dat aan het procedé van de stilzwijgende beslissing diverse nadelen zijn verbonden. Zo is dergelijk procedé niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid, al was het maar omdat er een schriftelijke beslissing ontbreekt, met alle gevolgen van dien voor de kenbaarheid en de aanvechtbaarheid van dergelijke beslissingen. Ook kan het procedé van de stilzwijgende beslissing in strijd komen met het

50.868/3

algemeen belang in de mate dat een dergelijk procedé tot gevolg kan hebben dat impliciet beslissingen worden genomen zonder dat een zorgvuldige voorbereiding en afweging van alle betrokken belangen gebeurt. Daarenboven ontbreekt iedere formele motivering.

Specifiek met betrekking tot het ontworpen artikel 33/1, vierde lid, dient er daarenboven op te worden gewezen dat het procedé van de stilzwijgende beslissing geen oplossing biedt indien meerdere kerkfabrieken een beroep zouden hebben ingesteld en hun aanspraken onderling tegenstrijdig zijn.

Het ontworpen artikel 33/1, vierde lid, dient dan ook te worden herbekeken.

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van het te wijzigen artikel 44, § 1, derde lid, van het decreet van 7 mei 2004 (artikel 22, 5°, van het ontwerp).

Artikelen 41, 48, 55, 62 en 71

9. In de ontworpen artikelen 113/1, vierde lid, 149/1, vierde lid, 185/1, vierde lid, 221/1, vierde lid, en 264/1, vierde lid, wordt bepaald dat als de provinciegouverneur binnen dertig dagen na de ontvangst van het beroep dat door respectievelijk een kerkgemeente, een anglicaanse kerkfabriek, een israëlitische gemeente, een orthodoxe kerkfabriek of een islamitische gemeenschap wordt ingesteld tegen de afspraken die een centraal kerkbestuur met, al naargelang het geval, de gemeenteoverheid of de provincieoverheid heeft gemaakt, zijn beslissing over dat beroep niet heeft verstuurd naar de betrokkenen, hij geacht wordt de betwiste afspraak te hebben goedgekeurd. Met betrekking tot een gelijkaardige beroepsmogelijkheid voor rooms-katholieke kerkfabrieken wordt daarentegen in het ontworpen artikel 33/1, vierde lid (artikel 19 van het ontwerp), bepaald dat bij stilzitten van de provinciegouverneur het beroep geacht wordt te zijn ingewilligd.

Daargelaten de bezwaren tegen het procedé van de stilzwijgende beslissing (zie opmerking 8), ziet de Raad van State niet welke de verantwoording is voor dit verschil in behandeling. Hierover om toelichting gevraagd, antwoordde de gemachtigde dat de eerstgenoemde bepalingen zullen worden afgestemd op het ontworpen artikel 33/1, vierde lid.

50.868/3

Artikel 67

10. In het ontworpen artikel 258, eerste lid, verwijze men naar artikel 256 in plaats van naar artikel 156.

Artikelen 114, 150, 186, 229 en 272

11. Het ontworpen artikel 52/1 van het decreet van 7 mei 2004 is ten gevolge van de artikelen 114, 150, 186, 229 en 272 van dit decreet van overeenkomstige toepassing op de andere erediensten dan de rooms-katholieke, maar het valt te betwijfelen of alle bepalingen zonder meer kunnen worden getransponeerd naar die erediensten, met name in zoverre erin de begrippen “pastorie” en “pastoraal van de parochie” worden gehanteerd. Zoals de gemachtigde overigens beaamde, is het raadzaam om de artikelen 114, 150, 186, 229 en 272 van het decreet van 7 mei 2004 aan te vullen om hieraan tegemoet te komen.

50.868/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-M. GOOSSENS

P. LEMMENS

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen in titel II van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 2. In titel II, hoofdstuk I, van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten wordt een afdeling 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1/1. Wijziging van erkenningen”.

Art. 3. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/1. De Vlaamse Regering erkent de wijzigingen van de gebiedsomschrijvingen van de erkende parochies, op voorstel van het erkend representatief orgaan. De criteria voor de erkenning, vermeld in artikel 2, tweede lid, zijn in dit geval niet van toepassing.

De Vlaamse Regering stelt de procedureregels vast.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/2. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van het erkend representatief orgaan, de erkenning opheffen van een erkende annexe-kerk of kapelanijs. Als aan de kapelanijs een afzonderlijke kerkfabriek verbonden is, zijn evenwel artikel 4/3 tot en met 4/11 van toepassing.

De Vlaamse Regering stelt de procedureregels vast.”.

Art. 5. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/3. De Vlaamse Regering erkent de samenvoeging van twee of meer erkende parochies door het erkend representatief orgaan. Het erkend representatief orgaan stelt de be-

trokken kerkfabrieken en het centraal kerkbestuur onverwijld in kennis van zijn beslissing tot samenvoeging. De criteria voor de erkenning, vermeld in artikel 2, tweede lid, zijn niet van toepassing op een dergelijke samenvoegingsprocedure.

De Vlaamse Regering stelt de procedureregels vast.”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/4. De erkenning van de samenvoeging van twee of meer erkende parochies maakt een einde aan het bestaan van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, met uitzondering van de kerkfabriek die door het representatief orgaan wordt aangeduid als de te behouden kerkfabriek.

De erkenning van de samenvoeging van twee of meer erkende parochies maakt van rechtswege een einde aan het mandaat van de leden van de kerkraden van alle samengevoegde kerkfabrieken.

Een dergelijke samenvoeging heeft geen invloed op de samenstelling van het centraal kerkbestuur waaronder de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies ressorteerden, tot de eerstvolgende verkiezing van dat centraal kerkbestuur. Als er in de gemeente een centraal kerkbestuur werd opgericht, blijft dat centraal kerkbestuur bestaan, tenzij die samenvoeging er toe leidt dat er nog slechts één erkende parochie van de rooms-katholieke eredienst is waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de gemeente ligt. In dat laatste geval wordt het centraal kerkbestuur van die gemeente, als dat werd opgericht, opgeheven.”.

Art. 7. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/5. De leden van de kerkraad van de te behouden kerkfabriek, worden na de samenvoeging de eerste keer aangesteld door het erkend representatief orgaan, op voorstel van de door dat orgaan aangestelde verantwoordelijke van de nieuwe parochie.

De Vlaamse Regering bepaalt bij de erkenning van de samenvoeging wanneer de eerste gedeeltelijke vernieuwing van de kerkraad plaatsvindt. Het lot wijst de leden aan die bij die eerste gedeeltelijke vernieuwing uittreden.”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/6. Vanaf de datum van de kennisgeving van de beslissing van het erkend representatief orgaan tot samenvoeging van twee of meer parochies, worden de bevoegdheden van de bestuursorganen van de kerkfabrieken van die parochies, behalve van de te behouden kerkfabriek, beperkt tot de handelingen die voortvloeien uit het dagelijkse beheer, die gaan over de dringende zaken of die betrekking hebben op de lopende zaken. Zo niet zijn de genomen beslissingen of de gevolgen ervan niet tegenstelbaar aan de bestuursorganen van de te behouden kerkfabriek.”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/7. Alle roerende goederen worden overgedragen aan de te behouden kerkfabriek.

De in het eerste lid bedoelde overdracht wordt van rechtswege uitgevoerd. De overdracht is zonder verdere formaliteiten tegenstelbaar aan derden op de datum van de erkenning van de samenvoeging.

De goederen, bedoeld in dit artikel, worden overgedragen in de staat waarin ze zich bevinden, met inbegrip van de lasten en de verplichtingen die eigen zijn aan de goederen.

De te behouden kerkfabriek treedt op de datum van de erkenning van de samenvoeging in de rechten en plichten van de andere kerkfabrieken van de samengevoegde parochies voor de roerende goederen die aan haar werden overgedragen, met inbegrip van de rechten en plichten die voortvloeien uit de hangende en de toekomstige gerechtelijke procedures.”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/8. De onroerende goederen die eigendom zijn van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, worden overgedragen aan de te behouden kerkfabriek, op de datum van de erkenning van de samenvoeging. De te behouden kerkfabriek neemt de rechten, plichten en lasten over van de onroerende goederen waarvan de eigendom aan haar werd overgedragen.”.

Art. 11. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/9. De te behouden kerkfabriek neemt op de datum van de erkenning van de samenvoeging de rechten, plichten en lasten over van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, die voortvloeien uit overeenkomsten.”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/10. Met behoud van de toepassing van artikel 4/6 wordt elke procedure voor overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, gegund door een van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies, voortgezet door de te behouden kerkfabriek, vanaf de datum van de erkenning van de samenvoeging.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 4/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/11. De penningmeesters van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies maken hun eindrekening op met toepassing van artikel 56.

De te behouden kerkfabriek neemt van rechtswege de activa en passiva van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies over.

De eindrekeningen van de penningmeesters van de kerkfabrieken van de samengevoegde parochies worden ter goedkeuring voorgelegd aan de kerkraad van de te behouden kerkfabriek.”.

Art. 14. In artikel 25, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het getal “vier” vervangen door het getal “twee”.

Art. 15. In artikel 27 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de kerkraden van de kerkfabrieken in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan ech-

ter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 16. In artikel 30 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 17. In artikel 32, eerste lid, van hetzelfde decreet wordende volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de kerkfabrieken” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de kerkfabrieken van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de kerkfabrieken van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 18. Aan artikel 33 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken kerkfabrieken. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkfabrieken.

Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 19. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 33/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de kerkfabrieken die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het gemeentebestuur en de betrokken kerkfabrieken. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken kerkfabrieken. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkfabrieken die eronder vallen.

Een kerkfabriek kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over het beroep binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn beslissing uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen beslissing aan de kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht het beroep te hebben ingewilligd.”.

Art. 20. In artikel 39 van hetzelfde decreet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De kerkraad kan die bevoegdheden overdragen aan het centraal kerkbestuur. De voorwaarden van een dergelijke delegatie worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen het centraal kerkbestuur en de betrokken kerkfabriek of kerkfabrieken.”.

Art. 21. In artikel 43 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het derde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De gemeenteraad kan het meerjarenplan goedkeuren, niet goedkeuren of aanpassen aan wat in het overleg, vermeld in artikel 33, besproken werd.”;

2° er wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, verstuurt de gemeenteraad van de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, zijn besluit ook onmiddellijk naar de overige gemeente of gemeenten.”.

Art. 22. In artikel 44 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing van de gemeenteraad kan beroep worden ingesteld bij de provinciegouverneur binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het besluit van de gemeenteraad.”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “de goedkeuring” vervangen door de woorden “het beroep”;

3° in paragraaf 1, tweede lid, wordt het woord “niet-goedkeuringsbesluit” vervangen door het woord “beroep”;

4° aan paragraaf 1, tweede lid, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De provinciegouverneur kan het meerjarenplan goedkeuren, niet goedkeuren of aanpassen.”;

5° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden “zijn goedkeuring aan de meerjarenplannen te hebben verleend” vervangen door de woorden “het beroep te hebben ingewilligd”;

6° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De termijn, vermeld in het tweede en derde lid, wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarmee de toezichthoudende overheid aanvullende inlichtingen inwint. De dag na de ontvangst van de aanvullende inlichtingen vangt een nieuwe termijn van dertig dagen aan.”;

7° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing van de provinciegouverneur of bij ontstentenis van beslissing kan bij de Vlaamse Regering beroep worden ingesteld binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het besluit of, bij ontstentenis van beslissing, op de dag na het verstrijken van de termijn, bedoeld in het derde lid.”;

8° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De termijn, vermeld in het tweede en derde lid, wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarmee de toezichthoudende overheid aanvullende inlichtingen inwint. De dag na de ontvangst van de aanvullende inlichtingen vangt een nieuwe termijn van dertig dagen aan.”.

Art. 23. In artikel 48 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “Als de gemeentelijke bijdrage in het budget binnen de grenzen blijft van het bedrag, opgenomen in het goedgekeurde meerjarenplan,” wordt vervangen door de zinsnede “Als het budget past in het goedgekeurde meerjarenplan,”;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering stelt de voorwaarden vast waaraan het budget moet voldoen om te passen in het goedgekeurde meerjarenplan. Het exploitatiebudget past in het meerjarenplan als de gemeentelijke toelage niet meer bedraagt dan wat in het meerjarenplan is goedgekeurd als gemeentelijke toelage.”.

Art. 24. In artikel 49 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “Als de gemeentelijke bijdrage in het budget de grenzen van het bedrag, opgenomen in het goedgekeurde meerjarenplan, overschrijdt,” vervangen door de zinsnede “Als het budget niet past in het goedgekeurde meerjarenplan,”;

2° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, verstuurt de gemeenteraad van de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, zijn besluit ook onmiddellijk naar de overige gemeente of gemeenten.”;

3° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing van de gemeenteraad kan beroep worden ingediend bij de provinciegouverneur binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het besluit bij de kerkfabriek. Het budget en het besluit van de gemeenteraad moeten bij het beroep gevoegd worden.”;

4° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De termijn, vermeld in het tweede en derde lid, wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarmee de toezichthoudende overheid aanvullende inlichtingen inwint. De dag na de ontvangst van de aanvullende inlichtingen vangt een nieuwe termijn van dertig dagen aan.”.

Art. 25. In artikel 50, eerste lid, van hetzelfde decreet worden tussen het woord “worden” en de zinsnede “voor 15 september” de woorden “na het advies van het erkend representatief orgaan” ingevoegd.

Art. 26. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 50/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 50/1. De kerkraad kan zonder voorafgaande budgetwijziging over de uitgaven beslissen die door dwingende en onvoorziene omstandigheden vereist zijn, op voorwaarde dat hij daartoe een met redenen omkleed besluit neemt.

In dezelfde omstandigheden en als het geringste uitstel onbetwistbare schade zou veroorzaken, kunnen de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, op eigen verantwoordelijkheid over de uitgaven beslissen. Zij brengen de kerkraad daarvan onmiddellijk op de hoogte.

In de gevallen, vermeld in het eerste en tweede lid, worden de nodige kredieten onmiddellijk ingeschreven door een budgetwijziging. De betaling mag evenwel worden uitgevoerd, zonder de budgetwijziging af te wachten.”.

Art. 27. In titel II, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3/1. Gemeentelijke verplichtingen”.

Art. 28. In hetzelfde decreet wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 27, een artikel 52/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 52/1. §1. De gemeentebesturen passen de tekorten bij van de exploitatie van de kerkfabrieken en dragen bij in de investeringen in de gebouwen van de eredienst.

In afwijking van het eerste lid kan een gemeentebestuur niet verplicht worden bij te dragen in de investeringen in gebouwen van de eredienst die geen eigendom zijn van een publieke rechtspersoon.

In de parochies waar er een bedienaar van de eredienst, belast met de eredienst van de parochie, verblijft, stelt de gemeente de bedienaar een pastorie ter beschikking, of, als er geen pastorie is, een woning of een woonstvergoeding.

In de parochies waar er geen bedienaar van de eredienst, belast met de eredienst van de parochie, verblijft, stellen de gemeenten aan de kerkfabriek een ruimte ter beschikking waar de gelovigen ontvangen kunnen worden, waar de kerkraad kan vergaderen en waar het archief van de kerkfabriek kan worden bewaard, of betalen de kerkfabriek een secretariaatsvergoeding. Die verplichting geldt ook voor de parochies waar er wel een bedienaar van de eredienst, belast met de eredienst van de parochie, verblijft, als zijn woning niet geschikt is om die functies te vervullen.

§2. De roerende en onroerende eigendommen en financiële beleggingen van de kerkfabriek, met uitzondering van de erkende gebouwen van de eredienst, vormen de reserves van de kerkfabriek en worden beheerd met het oog op het realiseren van een zo hoog mogelijk jaarlijks rendement, tenzij in het overleg, vermeld in artikel 33, andere afspraken gemaakt worden. Wat betreft de financiële beleggingen zijn enkel beleggingsvormen in euro met volledige kapitaalsgarantie bij erkende instellingen toegestaan.

De gemeente kan de kerkfabriek niet verplichten om die reserves te gebruiken voor investeringen in het kerkgebouw.

§3. Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, worden de verplichtingen, vermeld in paragraaf 1 gedeeld gedragen door alle betrokken gemeenten. Als de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, de overige gemeenten niet betreft bij het overleg, vermeld in artikel 33, of de overige gemeenten niet in kennis stelt van de beslissingen van de gemeenteraad over het meerjarenplan en het budget, overeenkomstig artikel 43, vijfde lid, en artikel 49, §1, vierde lid, komen die verplichtingen alleen ten laste van de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt.”.

Art. 29. In artikel 54 van hetzelfde decreet wordt de datum “1 april” vervangen door de datum “1 maart”.

Art. 30. In artikel 55, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de datum “1 juni” wordt vervangen door de datum “1 mei”;

2° tussen de woorden “gemeenteoverheid en” en de woorden “bij de provinciegouverneur” wordt het woord “tegelijkertijd” ingevoegd.

Art. 31. Artikel 56 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 56. Als de functie van penningmeester eindigt, wordt een eindrekening opgesteld binnen een termijn van twee maanden door de penningmeester of zijn rechtverkrijgenden. Nadat de kerkraad heeft kennisgenomen van de eindrekening, wordt de eindrekening door de penningmeester of zijn rechtverkrijgenden ter goedkeuring aan de provinciegouverneur gezonden.

Binnen tweehonderd dagen na de ontvangst van de eindrekeningen spreekt de provinciegouverneur zich uit over de goedkeuring van de rekening en stelt hij de bedragen ervan vast. Hij verstuurt zijn besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn. Als binnen de voormelde termijn geen besluit naar de penningmeester of zijn rechtverkrijgenden is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht zijn goedkeuring te hebben verleend. Hij deelt zijn beslissing ook mee aan de kerkfabriek, de gemeenteoverheid, het centraal kerkbestuur en het erkend representatief orgaan.

Verder wordt de procedure, vermeld in artikel 55, §3, eerste tot en met derde lid, gevolgd.”.

Art. 32. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 57/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 57/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de kerkfabriek en de toezichthoudende overheid en tussen het centraal kerkbestuur en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 33. In artikel 62 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 60 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 60 is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 34. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 71/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 71/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de kathedrale kerkfabriek en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 35. In artikel 76 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 74 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 74 is van overeenkomstige toepassing.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen in titel III van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 36. In artikel 105 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal kerkbestuur in een gemeente waar twee of drie kerkgemeenten van de protestantse eredienst erkend zijn waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de gemeente ligt.”.

Art. 37. In artikel 107 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een gemeente waarin met toepassing van artikel 105 een centraal kerkbestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de bestuursraden van de kerkgemeenten gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de kerkgemeenten in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende kerkgemeente worden de afgevaardigden van de bestuursraden van de kerkgemeenten opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de kerkgemeenten in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 38. In artikel 110 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 39. In artikel 112, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de kerkgemeenten” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de kerkgemeenten van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de kerkgemeenten van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 40. Aan artikel 113 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken kerkgemeenten. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkgemeenten.

Als de gebiedsomschrijving van een kerkgemeente zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de hoofdkerk van de kerkgemeente zich bevindt, de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 41. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 113/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 113/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de kerkgemeenten die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het gemeentebestuur en de betrokken kerkgemeenten. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken kerkgemeenten. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de kerkgemeenten die eronder vallen.

Een kerkgemeente kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over het beroep binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn beslissing uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de kerkgemeente, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen beslissing aan de kerkgemeente, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht het beroep te hebben ingewilligd.”.

Art. 42. In artikel 114 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen de woorden “bepalingen van” en het woord “hoofdstukken” wordt de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van” ingevoegd;
- 2° de zinsnede “en dat de parochie moet worden gelezen als de kerkgemeente” wordt toegevoegd.

Art. 43. In artikel 141 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal kerkbestuur in een gemeente waar twee of drie parochies van de anglicaanse eredienst erkend zijn waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de gemeente ligt.”.

Art. 44. In artikel 143 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een gemeente waarin met toepassing van artikel 141 een centraal kerkbestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende anglicaanse parochie worden de afgevaardigden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de kerkraden van de anglicaanse kerkfabrieken in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 45. In artikel 146 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 46. In artikel 148, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de anglicaanse kerkfabrieken” toegevoegd;
- 2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de anglicaanse kerkfabrieken van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimo-

nium van de anglicaanse kerkfabrieken van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 47. Aan artikel 149 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken anglicaanse kerkfabrieken. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de anglicaanse kerkfabrieken.

§4. Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 48. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 149/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 149/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de anglicaanse kerkfabrieken die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het gemeentebestuur en de betrokken anglicaanse kerkfabrieken. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken anglicaanse kerkfabrieken. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de anglicaanse kerkfabrieken die eronder vallen.

Een anglicaanse kerkfabriek kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over het beroep binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn beslissing uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de anglicaanse kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen beslissing aan de anglicaanse kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht het beroep te hebben ingewilligd.”.

Art. 49. In artikel 150 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “bepalingen van” en het woord “hoofdstukken” de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van” ingevoegd.

Art. 50. In artikel 177 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal bestuur in een gemeente waar twee of drie gemeenten van de israëlitische eredienst erkend zijn waarvan de synagoge op het grondgebied van de gemeente ligt.”.

Art. 51. In artikel 179 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een gemeente waarin met toepassing van artikel 177 een centraal bestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de bestuursraden van de

israëlitische gemeenten gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende israëlitische gemeente worden de afgevaardigden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de bestuursraden van de israëlitische gemeenten in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 52. In artikel 182 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal bestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter samen met de secretaris van het centraal bestuur als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal bestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal bestuur.”.

Art. 53. In artikel 184, §1, van hetzelfde decreet wordende volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de israëlitische gemeenten” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de israëlitische gemeenten van de gemeente, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de israëlitische gemeenten van de gemeente, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 54. Aan artikel 185 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. Het centraal bestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken israëlitische gemeenten. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de israëlitische gemeenten.

§4. Als de gebiedsomschrijving van een israëlitische gemeente zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één gemeente, betreft de gemeente waar de synagoge van de israëlitische gemeente zich bevindt, de overige gemeente of gemeenten bij het overleg.”.

Art. 55. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 185/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 185/1. Het centraal bestuur kan, ook namens de israëlitische gemeenten die eronder vallen, afspraken maken met de gemeenteoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het

centraal bestuur, het gemeentebestuur en de betrokken israëlitische gemeenten. Het centraal bestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken israëlitische gemeenten. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de israëlitische gemeenten die eronder vallen.

Een israëlitische gemeente kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over het beroep binnen een termijn van dertig dagen die ingaat de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn beslissing uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de israëlitische gemeente, het centraal bestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen beslissing aan de israëlitische gemeente, het centraal bestuur, de gemeenteoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht het beroep te hebben ingewilligd.”.

Art. 56. In artikel 186 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen de woorden “bepalingen van” en het woord “hoofdstukken” wordt de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van” ingevoegd;
- 2° de zinsnede “en dat de hoofdkerk en de parochie moeten worden gelezen als de hoofdsynagoge en de israëlitische gemeente” wordt toegevoegd.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen in titel IV van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 57. In artikel 213 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal kerkbestuur in een provincie waar twee of drie parochies van de orthodoxe eredienst erkend zijn, waarvan de hoofdkerk op het grondgebied van de provincie ligt.”.

Art. 58. In artikel 215 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een provincie waarin met toepassing van artikel 213 een centraal kerkbestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken in kwestie. Ze worden verkozen met een volstreekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende orthodoxe parochie worden de afgevaardigden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de kerkfabriekraden van de orthodoxe kerkfabrieken in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 59. In artikel 218 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal kerkbestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal kerkbestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal kerkbestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal kerkbestuur.”.

Art. 60. In artikel 220, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de orthodoxe kerkfabrieken” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de orthodoxe kerkfabrieken van de provincie, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de orthodoxe kerkfabrieken van de provincie, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 61. Aan artikel 221 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3 en een paragraaf 4 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. Het centraal kerkbestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken orthodoxe kerkfabrieken. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de orthodoxe kerkfabrieken.

§4. Als de gebiedsomschrijving van een parochie zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één provincie, betreft de provincie waar de hoofdkerk van de parochie zich bevindt, de overige provincie of provincies bij het overleg.”.

Art. 62. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 221/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 221/1. Het centraal kerkbestuur kan, ook namens de orthodoxe kerkfabrieken die eronder vallen, afspraken maken met de provincieoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal kerkbestuur, het provinciebestuur en de betrokken orthodoxe kerkfabrieken. Het centraal kerkbestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken orthodoxe kerkfabrieken. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal kerkbestuur en de orthodoxe kerkfabrieken die eronder vallen.

Een orthodoxe kerkfabriek kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken, binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over het beroep binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn beslissing uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de orthodoxe kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen beslissing aan de orthodoxe kerkfabriek, het centraal kerkbestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht het beroep te hebben ingewilligd.”.

Art. 63. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 222/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 222/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de orthodoxe kerkfabriek en de toezichthoudende overheid en tussen het centraal kerkbestuur en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 64. In artikel 227 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 225 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 225 is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 65. In artikel 229 van hetzelfde decreet wordt het woord “hoofstukken” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van hoofdstukken”.

Art. 66. In artikel 256 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering, op voorstel van het erkend representatief orgaan, machtiging verlenen tot de oprichting van een centraal bestuur in een provincie waar twee of drie gemeenschappen van de islamitische eredienst erkend zijn waarvan de moskee op het grondgebied van de provincie ligt.”.

Art. 67. In artikel 258 van hetzelfde decreet worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een provincie waarin met toepassing van artikel 256 een centraal bestuur wordt of werd opgericht, worden om de drie jaar de afgevaardigden van de comités van de islamitische gemeenschappen gekozen bij geheime en afzonderlijke stemming door de vergadering van alle aangestelde of verkozen leden van de comités van de islamitische gemeenschappen in kwestie. Ze worden verkozen met een volstrekte meerderheid van stemmen. Na elke erkenning van een bijkomende islamitische gemeenschap worden de afgevaardigden van de comités van de islamitische gemeenschappen opnieuw gekozen voor een periode van drie jaar.

Om geldig te beraadslagen, moet de meerderheid van de aangestelde of verkozen leden van de comités van de islamitische gemeenschappen in kwestie aanwezig zijn. De vergadering kan echter, als ze een eerste maal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een tweede oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen voor dezelfde verkiezing.”.

Art. 68. In artikel 261 van hetzelfde decreet worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij elke tegen het centraal bestuur ingestelde rechtsvordering treedt de voorzitter, samen met de secretaris van het centraal bestuur, als verweerder op. Ze stellen de vorderingen in

kort geding en de bezitsvorderingen in. Ze verrichten alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij het centraal bestuur als eiser optreedt, mogen door de voorzitter en de secretaris, die samen optreden, pas worden ingesteld na de machtiging door het centraal bestuur.”.

Art. 69. In artikel 263, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden “en het ter beschikking stellen van dat personeel aan de islamitische gemeenschappen” toegevoegd;

2° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het coördineren van het beleid van de islamitische gemeenschappen van de provincie, in het bijzonder het beleid met betrekking tot het roerend en onroerend patrimonium van de islamitische gemeenschappen van de provincie, met inbegrip van het bepalen van de prioritaire investeringen;

9° de bevoegdheden die gedelegeerd zijn met toepassing van artikel 39, derde lid.”.

Art. 70. Aan artikel 264 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het centraal bestuur bezorgt een verslag van dat overleg aan de betrokken islamitische gemeenschappen. De wijze waarop die kennisgeving gebeurt, wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de islamitische gemeenschappen.

Als de gebiedsomschrijving van een islamitische gemeenschap zich uitstrekt over het grondgebied van meer dan één provincie, betreft de provincie waar de moskee van de islamitische gemeenschap zich bevindt de overige provincie of provincies bij het overleg.”.

Art. 71. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 264/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 264/1. Het centraal bestuur kan, ook namens de islamitische gemeenschappen die eronder vallen, afspraken maken met de provincieoverheid. Die afspraken zijn bindend voor het centraal bestuur, het provinciebestuur en de betrokken islamitische gemeenschappen. Het centraal bestuur bezorgt de gemaakte afspraken aan alle betrokken islamitische gemeenschappen. De wijze van kennisgeving wordt bepaald in overleg tussen het centraal bestuur en de islamitische gemeenschappen die eronder vallen.

Een islamitische gemeenschap kan beroep instellen bij de provinciegouverneur tegen de gemaakte afspraken binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving, vermeld in het eerste lid.

De provinciegouverneur spreekt zich uit over het beroep binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep. Hij verstuurt zijn beslissing uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de islamitische gemeenschap, het centraal bestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan.

Als binnen de termijn van dertig dagen geen beslissing aan de islamitische gemeenschap, het centraal bestuur, de provincieoverheid en het erkend representatief orgaan is verstuurd, wordt de provinciegouverneur geacht het beroep te hebben ingewilligd.”.

Art. 72. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 265/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 265/1. Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de islamitische gemeenschap en de toezichthoudende overheid en tussen het centraal bestuur en de toezichthoudende overheid gebeuren op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.”.

Art. 73. In artikel 270 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 268 is van overeenkomstige toepassing.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 268 is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 74. In artikel 272 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “hoofstukken” wordt vervangen door de zinsnede “hoofdstuk I, afdeling 1/1, en van hoofdstukken”;

2° de zinsnede “en dat de hoofdkerk en de parochie moeten worden gelezen als de hoofdmoskee en de islamitische geloofsgemeenschap” wordt toegevoegd aan punt 2°.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen in titel V van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten

Art. 75. Artikel 275 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 275. De volgende regelingen worden opgeheven:

- 1° wet van 18 germinal jaar X “relative à l’organisation des cultes”;
- 2° keizerlijk decreet van 30 december 1809 op de kerkbesturen;
- 3° koninklijk besluit van 16 augustus 1824 houdende dat de kerkbesturen en kerkelijke administraties geen beschikkingen kunnen nemen omtrent ontwerpen, waarvan de bezorging hen niet uitdrukkelijk bij de bestaande wetten, reglementen of verordeningen is opgedragen;
- 4° koninklijk besluit van 12 maart 1849 “over de herinrigting en de gedeeltelijke vernieuwing der kerkfabryken”;
- 5° wet van 4 maart 1870 op het tijdelijke der erediensten, gewijzigd bij de wetten van 17 april 1985, 18 juli 1991 en 10 maart 1999 en bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000;
- 6° koninklijk besluit van 7 februari 1876 houdende inrichting der bestuursraden bij de protestantse kerken;
- 7° koninklijk besluit van 7 februari 1876 houdende inrichting der bestuursraden bij de synagogen;
- 8° besluit van de regent van 28 december 1944 waarbij aan de minister van Justitie opdracht wordt gegeven om tot de uitvoering van werken aan de kerken machtiging te verlenen;
- 9° koninklijk besluit van 3 mei 1978 tot inrichting van de comités belast met het beheer van de temporalien van de erkende islamitische gemeenschappen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 10 april 1995;
- 10° koninklijk besluit van 15 maart 1988 tot organisatie van de raden van de kerkfabrieken van de orthodoxe eredienst;
- 11° de koninklijke besluiten houdende goedkeuring van de bisschoppelijke verordeningen tot inrichting van de kathedrale kerken.”.

Art. 76. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 januari 2006, wordt een artikel 275/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 275/1. De presbyteria en de kerken die met toepassing van artikel 72 en 75 van de wet van 18 germinal jaar X “relative à l’organisation des cultes” opnieuw ter beschikking zijn gesteld van de eredienst, kunnen pas een nieuwe bestemming krijgen nadat ze zijn gedesafecteerd door de Vlaamse Regering, na advies van de bisschoppelijke overheid.”.

Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Art. 77. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2013, met uitzondering van artikel 14, dat in werking treedt op 1 april 2014.

Brussel, 16 maart 2012.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS